© JIŘÍ MAREK

O K 096 SE NEHLÁSÍ

Naše Vojsko
Praha, 1979

JIŘI MAREK

OK 096
nu răspunde

În românește de
SANDA APOSTOLESCU

EDITURA MILITARĂ, BUCUREȘTI, 1986

Redactor : VIORICA NEAGU
Coperta : FL. CREANGA
Tehnoredactor : GH. CUCOȘ

Bun de tipar 20.03.1986. Aparut 1986.
Coli de tipar 5. B 10 185

Comanda nr. 50 568
Combinatul poligrafic „Casa Scînteii"
Piața Scînteii nr. 1, București,
Republica Socialistă România

I

Avionul se îndreaptă spre aeroport dinspre răsărit, așa că, dimineața, are întotdeauna lumina în spate și, sub el, întreg ținutul e inundat de strălucirea soarelui care se înalță.

Aeroportul a și luat legătura prin radio cu piloții. Dedesubtul lor se desfășoară coamele ondulate, înecate în lumină, ale dealurilor, în timp ce în văile adînci ceața persistă încă, albă și enigmatică, ascunzînd satele și orașele, astfel că peisajul pare pustiu, neînsuflețit.

N-ai idee ce mult îmi place aeroportul ăsta ! îi spuse copilotul căpitanului.

Azi zburau împreună pentru prima dată și o asemenea zi nu se uită ușor. Se străduia să-i spună noului coleg ceva plăcut. Desigur, căpitanul e învățat cu alte peisaje, copilotul știa prea bine pe unde zburase el, dar n-are a face, colțișorul ăsta e cu adevărat nespus de frumos.

Căpitanul nu răspunse nimic. Privea drept înainte, spre pista de aterizare care se desfășura ca o panglică cenușie de-a lungul dealurilor.

Căpitanul își anunță sosirea conform regulamentului și, de pe aeroport, îi răspunse glasul cordial al unui om pe care nu-l cunoștea încă ; dar omul acela străin îi zise :

— Bine ați venit !

Nu era obligat să o spună, de fapt nici nu ar fi trebuit s-o facă, la aterizare sînt alte comunicări mai importante de făcut.

Căpitanul ar fi trebuit să întrebe care e forța vîntului, dar nu întrebă. Spuse și el, cu glas obișnuit :

— Mulțumesc pentru urare.

„Strașnic, gîndi copilotul, ce bine că i-a urat bun venit, exact de asta are nevoie."

— Aterizează tu, cunoști locurile mai bine decît mine, spuse căpitanul.

Aprobă din cap. „La urma urmelor nu era silit să-mi treacă mie comanda, ar fi putut să facă pe grozavul și să arate că pentru el e o nimica toată să aterizezi cu o bărcuță cum e Jak-40. Frumos din partea lui că a făcut gestul ăsta."

Copilotul trase manșa, reduse viteza și, dacă n-ar fi fost glasul stewardesei, care-i anunța pe pasageri că echipajul condus de Zdenek Siegl își ia rămas bun și speră să-i reîntîlnească, probabil că nimeni nu și-ar fi dat seama ca aterizează. Copilotul realiză o coborîre cît se poate de frumoasă și atinse pămîntul cu atîta delicatețe, de parcă l-ar fi mîngîiat numai, ca abia pe urmă să permită aparatului să se sprijine pe suprafața de beton ; roțile trenului de aterizare duduiră și avionul frînă brusc.

Bărbatul care îi indica pe pistă cu două palete colorate unde să oprească aparatul, o făcea numai de formă, știa și fără ajutorul lui. Era primul avion care sosea pe ziua respectivă și aveau toată pista la dispoziția lor. Avionul se întoarse încă un pic, să fie cît mai aproape de clădirea aeroportului, și se opri complet, cu motoarele stinse. Ste-

wardesa deschise ușa din spatele avionului ; în dreptul ei apăru o scară de metal. Călătorii se grăbiră să coboare.

Copilotul deconectă aparatele, căpitanul își scoase casca și spuse :

— Ai aterizat, frate, ca pe puf.

Și ridică degetul mare, ca să-i arate ce grozav fusese.

Secundul aproape că roși :

— Mulțumesc... Pe o vreme ca asta, oricine trebuie să aterizeze așa. Aici însă uneori e ceață, și atunci e mai rău.

Își adună lucrurile, în timp ce căpitanul nota ultimele informații asupra zborului.

— Au aici o cafea grozavă. Prima cafea de dimineață băută pe aeroportul ăsta e, după mine, lucrul cel mai plăcut.

— Cafea de stațiune balneară, rîse căpitanul și își aduse aminte de cafeaua de dimineață de pe aeroportul din Cairo — după zborul de noapte, ai într-adevăr mare nevoie de ea. Își mai aminti și de bărulețul de lîngă aeroport, la marginea deșertului ; se numea Șeherazada.

Nu spuse însă nimic. Toate astea s-au dus, acum se află într-un Jak mic și zboară pe o cursă internă, e bine dacă vorbește cît mai puțin, poate că ei tocmai asta așteaptă, să spună ce nu trebuie, să facă pe grozavul, că nu-l interesează o magherniță ca asta, că alte locuri a văzut el... Nu, asta nu se va întîmpla. Trebuie să știi să pierzi.

Jos, pe pistă, așteptînd să vină și stewardesa, respiră adînc aerul parfumat și se simți pătruns de calmul deosebit al acestei piste de aterizare pustii și al clădirii micuțe a aeroportului, care semăna mai degrabă cu o vilă ceva mai mare, răsărind din verdeața copacilor. „Un aeroport în ediție de buzunar, spuse încet. Bineînțeles că toți sînt la curent cu ce s-a întîmplat cu mine, cei din aviație află întotdeauna totul." Poate că așa trebuie să

fie. Depind unii de ceilalți. Așa că știu, probabil, totul despre el. N-ai ce să faci, și asta ține de înfrîngere.

— Hai, Janička, pe tine te așteptăm ! îi spuse stewardesei.

Fata zîmbi și porni în tăcere alături de el.

„Și ea știe totul despre mine, își spuse, de-aia tace.“ Fata însă rosti brusc :

— Abia aștept să beau o cafea cu lapte ! O să mănînc și un corn de Karlovy Vary !

Secundul îl privi semnificativ : „Ți-am zis eu !“.

„Păi da, se gîndi el, pe un aeroport ca ăsta nici nu poți aștepta altceva decît o cafea cu lapte. La Calcutta, de exemplu, abia aștepți să te afli din nou într-o încăpere cu aer condiționat, căci în cele cîteva momente cît traversezi suprafața de beton, te simți ca într-o baie de aburi și cămașa ți se lipește de corp.“

În ușa clădirii stătea un bărbat în uniformă de aviator și zîmbea de parcă i-ar fi așteptat. Era comandantul aeroportului. În timp ce pe ceilalți doi îi salută cu o simplă clipire din ochi, lui îi dădu mîna și-l întrebă cum a fost zborul.

— Bine, se înțelege.

Intrară în camera personalului și mirosul cafelei se și făcu simțit.

„Chiar că-i grozav aici, liniște și pace, ca acasă. În fond îmi și pare bine că toți știu totul și că pot să tac.“

Soarele dimineții cădea prin fereastra mare pe frunzele verzi ale ficușilor. Aveau la dispoziție jumătate de oră și puteau să bea cafea, să tacă sau să povestească despre pescuit.

Comandantul explica cu înflăcărare ce pești sînt în barajul acela mic, spre sud, pe care sigur l-au văzut de sus.

— Vreo doi dintre piloții care zboară pe ruta aceasta și-au făcut aici concediul, și nici unul n-a regretat. Nu

încercați și dumneavoastră ? Să prinzi un păstrăv curcubeu nu-i puțin lucru !

— Poate o să vin și eu o dată, spuse căpitanul evaziv. Mai întîi, însă, trebuie să zbor de mai multe ori încoace, nu ?

— Se-nțelege, să vedeți cum e la noi în toate anotimpurile. Aici și iarna e frumoasă.

„Și iarna, gîndi trist căpitanul. Pînă atunci mai e aproape un an, acum e primăvară. Știu prea bine că nu mă dau ei prea curînd din nou pe curse externe."

Ceasul electric arăta ora șapte și douăzeci și cinci de minute.

II

Mașina cu semnul Pragocarului, * bine pus la vedere pe parbriz, se căța la deal în viteză maximă ; bărbatul de la volan tăia majoritatea curbelor. Femeia, așezată pe banchetа din spate, scotea din cînd în cînd cîte un țipăt, speriată, dar nu făcea astfel decît să mărească iritarea bărbatului.

— Încetează, fir-ar să fie ! strigă el după ce luă cu mare efort o curbă ; e o mașină leneșă, las' să scot din ea, la sfîrșit, tot ce se poate.

Femeia amuți speriată și-și apăsă batista pe gură. Se străduia din răsputeri să nu plîngă.

— Aeroportul, spuse în cele din urmă bărbatul, după ce urcară panta. Am ajuns, știi ce ai de făcut !

* Pragocar — Întreprindere din Praga care închiriază autoturisme (n.t.).

Nu spuse nimic, oftă numai. Mașina se apropie de clădirea aeroportului. Bărbatul frînă și femeia apucă mînerul portierei. Întoarse încă o dată capul spre el :

— Te rog, Jenda *, mai gîndește-te.

Văzînd că nu răspunde nimic, adăugă rugător :

— E vorba de viața noastră. Și de copil...

Glasul ei îndurerat îl emoționă puțin. Spuse obosit :

— Bine, bine, știu... Dar ce altceva ne mai rămîne de făcut ? Tocmai fiindcă e vorba despre noi toți. Și de copil.

— Mie mi-e frică.

— Coboară. Am discutat totul, de atîtea ori, încît e inutil să mai vorbim despre asta. Nu mai putem da înapoi, clar ?

Vocea lui devenise brusc tăioasă, poruncitoare. Femeia nu mai zise nimic, deschise portiera și coborî. Mașina o luă imediat din loc ; în timp ce femeia mergea spre clădire, bărbatul parcă mașina sub copacii de lîngă șosea.

Înainte de a intra în holul aeroportului, femeia privi înapoi. Văzu că bărbatul rămăsese în mașină, ba i se păru că-și culcase capul pe volan, ca și cum ar fi fost nespus de obosit. Probabil că nici lui nu-i este ușor, chiar dacă se poartă de parcă ar fi de fier. Doar îl cunoaște destul de bine, după atîta timp ; a fost întotdeauna un amestec ciudat de duritate și gingășie, cel mai adesea e ca un copilaș care-și pune ceva în gînd și e musai să se împlinească. Privirea i se îmblînzi. Îl iubea, aici stătea toată suferința ei. Noaptea trecută, pe care o petrecuseră la hotel, fusese o noapte de teamă și de speranță. Ar fi trebuit să doarmă, nu să se frămînte tot timpul, întrebîndu-se ce o să urmeze.

Ușa clădirii se închise în urma ei ; bărbatul tot nu coborî din mașină. Poate că se gîndește și el la toate astea, poate că, singur pentru o clipă în mașină, îl cuprinde și pe el teama și renunță, și se întorc acasă. Pînă la urmă

* Jenda — diminutiv de la Jan (n.t.).

o scot ei la capăt. Chiar atît de rău nici nu e, evident, dacă nu se gîndește la căsătoria ei nereușită. Din fericire, fostul soț nu pretinde nimic de la ea, nici copilul, și asta e bine. Se învățase să trăiască singură, credea că așa va rămîne, deodată însă apăruse el, Jenda, plin de idei și de planuri, și ea reîncepuse să spere într-o viață nouă.

Tocmai de aceea ar trebui să înțeleagă și el și să renunțe...

Privi în jur și constată, cu uimire, că e singură în hol. Veniseră prea devreme. Se uită îngrijorată la ceas.

În difuzoare se auzi o voce răgușită :

— Avionul ČSA OK 095 de la Praga aterizează

Huruitul avionului care se așeza lin pe pista de beton ajunse pînă la ea.

Alese un scaun din mijlocul holului și se întoarse cu spatele spre intrare. Observă apoi că la dreapta e un bufet cu cîteva măsuțe. După tejgheaua înaltă apăru vînzătoarea. Se duse spre ea și comandă o cafea și un coniac.

Vînzătoarea rîse :

— Da, ăsta-i cel mai bun lucru cînd nu știi cum o să te simți acolo, sus. Unul mare ?

Aprobă din cap. Apucă apoi cu aviditate paharul și bău. La a doua înghițitură îl dădu peste cap și simți o căldură neobișnuită în stomac și un fel de ușurare. „Iartă-mă, Jenda, își spuse, că m-am purtat în halul ăsta. De vină e noaptea asta în care n-am dormit deloc, m-am tot frămîntat, or înaintę de orice hotărîre capitală trebuie să dormi bine. Și să fii decis... Eu însă n-am fost și se pare că nici nu sînt. Pur și simplu mă îndoiesc și mi-e frică."

Zgomotul avionului se amplifică, rula acum pe pistă și se apropia de clădire. Apoi încetă brusc. Curînd începură să apară pasagerii.

Nu știa că în clipa aceea Jan coborîse din mașină, traversase în fugă șoseaua și trecuse dincolo de clădire. Se

oprise la marginea gardului de fier care despărţea aeroportul de restul lumii şi privea încordat cum coboară oamenii. Era mulţumit de ce vede.

Două femei mai în vîrstă, mergînd foarte încet, veniseră probabil la tratament. Două perechi de profesie nedefinită, la tratament şi ei ; trei funcţionari cu nelipsitele serviete diplomat se grăbeau spre clădire. Cîţiva copii, buimăciţi de minunăţia zborului, însoţiţi de o profesoară. Aveau mii de întrebări de pus şi nu voiau cu nici un chip să se îndepărteze de avion, care, privit de aproape, îi fascina. Fata în pulover alb, de la îmbarcare, care cu o clipă înainte luase documentele avionului, acum le făcea semn cu mîna din clădirea aeroportului. Profesoara fu silită să le ceară copiilor s-o ia din loc. Grupul mic, ciripind ca un stol de păsări, se urni cu părere de rău. Tocmai la urmă venea încet o doamnă în vîrstă cu geantă mare.

Jan Holman stătea nemişcat, atent. Echipajul nu ieşise încă... Poate că bărbatul pe care îl aşteaptă coboară cu ei. Un bărbat singur, civil...

În sfîrşit, din avion coborîră doi aviatori, aşteptară o clipă, li se alătură apoi şi stewardesa. Porniră toţi trei spre clădire.

În clipa aceea, de avion se apropie un miliţian, care stătuse ceva mai departe, privi de formă avionul, nici nu se osteni să urce scările. Dădu din cap şi le spuse ceva femeii şi bărbatului în salopete albe, care veniseră să facă curăţenie în avion. Asta înseamnă că s-a terminat. În avion nu mai e nimeni. N-a zburat cu ei. Şi asta e bine ! „E foarte bine, se gîndi şi zîmbi pentru prima dată în ziua aceea. Simţea nevoia. Alena e o femeie de treabă, dar te poate scoate din fire. Şi tocmai asta nu-mi pot permite."

Jan Holman se întoarse şi porni înapoi, pe şosea.

Curînd trebuie să sosească din oraș și autobuzul care aduce pasagerii pentru zborul de întoarcere și-i ia pe cei ce tocmai au aterizat. Între timp a sosit o Tatra 603, bineînțeles, pentru cei trei cu serviete. Vreo comisie, probabil. Zîmbi iar : „Mă pricep la oameni, imediat i-am dibuit "

Totul e în perfectă ordine.

Cu excepția Alenei, evident. Femeile sînt ciudate, mereu vor cîte ceva. La început sînt încîntate și dispuse să-și schimbe complet viața, te asigură că te iubesc, afirmă că n-au mai întîlnit niciodată un asemenea bărbat și pe urmă, cînd să treacă la fapte, se opresc în ultimul moment și fac pe nebunele. Alena, de pildă, începe să vorbească despre copil, de parcă n-ar fi ținut de la început seama de el !

Mai trebuie să se asigure într-o privință. Bărbatul acela singur, în civil, nu fusese în avion. Dar ar fi putut să fie deja în clădirea aeroportului ! N-are de ales, trebuie să se lămurească înainte de venirea autobuzului.

Intră deci în clădire. Oamenii stăteau în hol, își așteptau bagajele. O pereche, soț și soție, doreau să plece cît mai repede, trebuiau să prindă autobuzul de Jachymov. Bărbatul era în cîrje și făcea scandal că dacă-l pierde din cauza liniei aeriene, va trebui să aștepte pînă la prînz, iar el trebuie să se prezinte în stațiune la ora 11.

Autobuzul sosește dintr-o clipă în alta, are probabil o mică întîrziere, sigur vine, doar avionul trebuie să zboare înapoi, îi explică o funcționară.

Jan Holman se uită în jur, o zări pe Alena la bufet, intenționat n-o băgă în seamă și traversă grăbit holul. Dădu distrat buzna pe o ușă pe care scria „Intrarea persoanelor străine interzisă."

În încăperea pe care o cercetă cu viteza fulgerului erau cîteva fotolii mici și cîteva măsuțe, la care stăteau cîțiva

bărbaţi în uniformă de aviatori, îi recunoscu pe cei doi piloţi, şi un bărbat mai în vîrstă, probabil de aici, de la aeroport. Şi fata în uniformă de însoţitoare de bord, şi fata pe care o văzuse lîngă avion, în pulover alb cu guler rulat. Unul dintre aviatori se aplecase spre ea şi-i promitea că va veni aici la pescuit, dar numai dacă merge ea cu el la baraj, şi-i pregăteşte sandvişuri, şi-i dă whisky, să nu răcească.

— De unde să iau whisky ? rîse fata.

— Aduc eu, nu-ţi fie frică. Crezi că două sticle pe zi ne ajung ?

Un hohot de rîs însoţi aceste cuvinte. Jan Holman apucă să mai arunce o privire. Înăuntru nu mai era nimeni.

Se scuză că greşise uşa şi se retrase grăbit înapoi în hol.

Nu se uită la el decît funcţionara de la ghişeul de îmbarcare, care se pare că reuşise să-l calmeze pe domnul nervos ; Holman îi zîmbi în chip de scuză. Traversă iute holul, se uită din nou la Alena, care stătea în acelaşi loc, bineînţeles că nu avea o figură prea veselă, şi ieşi.

Cît vedeai cu ochii, nici ţipenie de om, de autobuz nici vorbă, asta e singura chestie care nu pare în ordine, altfel totul decurge exact aşa cum îşi imaginase. Peste dimineaţa senină se lăsa ceaţa, se stîrnise vînt şi pe cer apăruseră nori răzleţi. Se apropie de maşina pe care o lăsase mai încolo şi, de sub bancheta din faţă, scoase o sacoşă de piele cu curea şi un radio cu tranzistori. Alt bagaj nu avea.

Lăsă cheile în contact şi trînti portiera ; mai privi o dată în jur, dacă nu-l urmăreşte cineva, traversă în goană şoseaua şi intră din nou în hol, de data asta ca un pasager obişnuit. Va trece prin control şi va fi primul în avion, îşi propuse.

Deşi nu voia să vorbească cu Alena (se înţeleseseră să nu arate că se cunosc) se duse şi el la bufet. Doi copii

cumpărnseră ciocolată, ceilalţi priveau în jur, pentru ei zborul cu avionul fusese o mare aventură şi ciocolata făcea şi ea parte din bucuriile acelei zile.

Profită de faptul că vînzătoarea se ocupa de copii şi se îndreptă încet spre Alena, care stătea încremenită, ca o statuie a durerii.

— Capul sus, totul merge strună ! Nici că se putea mai bine.

Il privi de parcă n-ar fi înţeles despre ce e vorba, dar el se şi îndepărtase de măsuţa ei. Se apropie din nou de bar şi comandă un coniac. Îl bău încet, cu o bucurie ascunsă. Cînd isprăvi, se întoarse cu faţa spre mese, să se mai uite o dată la ea. Îl privea cu teamă, avea impresia că acum se scoală şi aleargă spre el, ba chiar i se păru că o vede ridicîndu-se. Reveni în hol. Sînt momente în care e mai bine să nu vorbeşti cu o femeie şi s-o sileşti să se supună.

Coniacul îi produse o căldură plăcută. Se aşeză astfel încît să ţină sub observaţie culoarul îngust unde avea loc controlul pasagerilor. Două femei şi un bărbat în uniformă stăteau pregătiţi să controleze bagajele de mînă şi să verifice dacă detectorul nu semnalizează vreun obiect metalic. „Al naibii aparat, cu ăsta nu-i de glumit ! E foarte sensibil, uneori ţiuie şi dacă ai în buzunar ceva mai mult mărunţiş. Da' să ai o armă ?“ rîse în sinea lui.

Cei trei în uniformă probabil se plictiseau, stăteau tăcuţi lîngă aparate. Autobuzul nu venea şi ei aşteptau degeaba.

Jan Holman se aplecă spre radioul lui cu tranzistori şi încercă să prindă ceva muzică. Nu voia să tulbure liniştea din hol, aşa că-şi puse casca în ureche.

Una din femeile în uniformă se uită la el, poate c-ar fi dorit să dea drumul la muzică tare, dar nu spuse nimic. Holman făcu o mutră plictisită, închise aparatul şi

bagă casca în buzunar. Femeia în uniformă îi zîmbi înțelegătoare.

Se auzi o voce în difuzor. Atrăgea atenția stimaților pasageri care sosiseră de la Praga că, din motive tehnice, autobuzul va sosi cu cîteva minute întîrziere și îi ruga să aibă răbdare. Bineînțeles, și decolarea avionului va fi amînată.

După care răsună muzica veselă a programului de dimineață.

Cîțiva pasageri se duseră la bufet să bea cafea. Domnul nervos cu baston începu să caute un taxi. La măsuța la care ședea Alena se așeză doamna în vîrstă cu geanta sa mare.

Profesoara îi duse pe copii în fața clădirii aeroportului, acolo se vor simți mai bine decît înăuntru, unde s-a făcut fum de țigară și unde fac gălăgie. De fapt acest grup fericit era singurul care nu se grăbea.

III

Comandantul avionului își spuse că e grozav de plăcut să stai așa, la o cafea ; nu-l deranja deloc că minutele zboară și decolarea va întîrzia. Comandantul aeroportului, în schimb, devenise nervos și mormăia că-i arată el șoferului autobuzului ; dacă i s-a întîmplat pe drum ceva, e de datoria lui să telefoneze la aeroport sau, și mai bine, la agenția din oraș, să facă ei rost de alt mijloc de transport. Căpitanul tăcea, își spunea că minutele zboară al naibii de repede. În timp ce stewardesa se străduia să privească în altă parte, ca să nu-l vadă cum se tot uită la fata de la ghișeul de îmbarcări, copilotul Vasek Šedivy se distra grozav. „Ia te uită, căpitanului îi cam plac fetele !" Nu că asta ar fi ceva condamnabil,

dimpotrivă ! Dimineață ar fi putut să jure că-i place teribil stewardesa Jana, și uite că e în stare să facă ochi dulci oricăreia îi iese în cale !

Căpitanul îi surprinse privirea cînd fata în pulover albastru se duse la ghișeu și stewardesa începu să strîngă cești-le de cafea. Spuse, ridicînd din umeri :

— Femeile sînt lucrul cel mai frumos de pe lume. De mine poți să mă crezi, am avut destule necazuri din cauza lor.

— Cine n-a avut ? spuse secundul cu înțelepciune. Eu, de exemplu. Cu prima care mi-a plăcut, m-am însurat, și acum mă ține din scurt. Pun pariu că, după mai puțin de un minut de la aterizarea pe Ruzyně a și dat telefon după mine și toți de la club vor ști că „avionul meu de vînătoare" se și rotește pe boltă.

— Să știi că nu-i rău cînd o femeie ține la tine. Problemele mele s-au datorat cel mai adesea faptului că ea nu mă iubea cine știe ce, sau că s-a amestecat un alt treilea între noi.

Stewardesa strînsese cești-le și privea pe geam. Plecase și comandantul, după ce sunase la agenția ČSA, ca să afle ce se întîmplase. Aflase numai ce știa deja. Autobuzul plecase la timp și ar fi trebuit să ajungă de mult.

— Cincisprezece minute întîrziere ! Ce-or să creadă despre mine ? se înfurie și trînti receptorul.

Nu spuse că-l enervează cel mai mult faptul că e nici noul căpitan, Siegl, trecut disciplinar pe o cursă internă, că acesta e primul lui zbor încoace și va crede că pe un aeroport mic, ca ăsta, e o adevărată debandadă. Și cel mai rău e că, de fapt, are dreptate. „Tinerii ăștia, care zboară peste ocean, sînt plini de ei și aș dori ca tocmai lor să le facem impresia cea mai bună."

Apoi își spuse că ar fi mai bine dacă ar porni cineva pe șosea, spre oraș, pe drum e musai să întîlnească autobuzul. Și cum era foc de nervos, o luă la goană, descuie

uşa maşinii sale şi demară. Se va duce chiar el, nimeni n-o să-i simtă lipsa !

Cînd trecu pe lîngă maşina cu ecusonul Pragocar, parcată lăturalnic, gîndi ce bine o duc unii, din zori cu cîte o fată la pădure !

Între timp căpitanul se juca îngîndurat cu o cutie de chibrituri. O arunca cu unghia şi o prindea deasupra mesei. Stewardesa îl urmărea cu coada ochiului. „Nu-i un tip neinteresant, gîndea, chiar dacă ar putea găsi ceva mai bun ca distracţie. Oricum, mie nu mi-ar trebui unul ca el. Nu se gîndeşte la nimic altceva decît la femeile din jur." Visa să întîlnească un bărbat care să-i fie credincios toată viaţa. Şi ea lui. Cum pînă acum nu fusese niciodată sigură că vreunul ar fi în stare de aşa ceva, era singură. „Să te apuce toţi dracii, îşi spunea, doar nu arăt cu nimic mai rău decît chifteaua asta cu pulover alb !"

Căpitanului îi reveni în minte băruleţul de la marginea deşertului, de lîngă aeroportul din Cairo, băruleţ care se numea Şeherazada. Şeful biroului de îmbarcare de acolo, Fati, care-l dusese pentru prima oară în barul acela, afirma că e cel mai bun din cîte există la ei. „S-ar mai găsi ceva — zicea el — şi la Alexandria, dar aici, evident, atmosfera e mai cosmopolită." Barul, ca toate localurile, abia o ducea de pe o zi pe alta, războiul prelungit marcase tot Egiptul, veneau din ce în ce mai puţini turişti, Fati era încîntat de excursiile organizate de Čedok * şi afirma că-i iubeşte pe aviatorii cehoslovaci care aduceau grupurile de turişti. Îl iubea şi pe căpitanul Siegl.

De-ar şti Fati ce se întîmplase ! Dacă ar şti că Zenek (nu putea cu nici un chip să pronunţe prenumele căpitanului) nu va mai zbura niciodată cu minunea aceea de 602 şi cu blonda nemaipomenită căreia Fati, îi spunea Miriam şi pe care o chema, cît se poate de simplu, Marenka

* ČEDOK — Agenţia de turism cehoslovacă (n.t.).

Dar poate că Fati a aflat şi el, sigur a aflat, oamenii din aviaţie îşi spun tot, echipajul primului avion care a aterizat acolo ştia, şi cînd s-au aşezat cu Fati la o cafea, chiar pe aeroport, cineva trebuie să-i fi spus. Şi Mařenka zboară pe altă cursă, pentru mai multă siguranţă. Pe ea însă n-au trecut-o pe o cursă internă. „Femeile au întotdeauna mai mult noroc decît bărbaţii, de altfel nu ea s-a luat la bătaie, ci eu, asta trebuie s-o recunosc !"

Privi îngîndurat în faţa lui, copilotul nu-l deranja deloc, îşi întinse picioarele şi moţăia confortabil, recupera ce pierduse noaptea trecută din cauza nevestei. „Ce om fericit ! Eu cunosc o groază de fete şi dorm întotdeauna singur. Sau e mai bine aşa ?"

Clar ! Fati o să afle tot ! Ce tărăboi a mai fost, cînd umflatul ăla de olandez de la KLM a început să se dea la Marenka. Era beat criţă şi, probabil, în beţia lui, avea impresia că pe cehoslovacul acela care era cu fata poate să-l scoată în brînci din Şeherazada.

Dacă încăierarea s-ar fi pornit pentru vreo fată de-acolo, probabil ar fi fost *all right,* chestiile astea nu-s privite chiar atît de serios, la urma urmelor fetele acelea sînt acolo tocmai pentru distracţie, şi dacă uneori distracţia depăşeşte limitele, de-aia există chelneri, ca să facă ordine. Numai că în cazul ăsta s-a ajuns la un conflict internaţional. S-au caftit un navigator de la KLM şi un tînăr căpitan de la ČSA.

Mai întîi olandezul începuse, în timpul dansului, s-o sărute pe Marenka. Apoi încercase să-i descheie bluza. „Prima palmă a primit-o de la ea, nu de la mine... Ei bine, eu, în calitate de căpitan, nu puteam să rămîn neutru. Se aducea o jignire unui membru al echipajului. Şi pe deasupra unei femei. Şi pe deasupra Mařenkăi ! A trebuit să-l pun la punct. A trebuit să-i spun că nu consider purtarea lui demnă de un *gentleman.* Cred că prea corect gramatical nu i-am spus-o, noi ştim în englezeşte

numai ce e legat de zbor. De atîtea ori vorbim englezește și în țară ; la decolare și turnul ne dă permisiunea tot în engleză. Eu însă i-am spus — și încă foarte clar — că e un porc beat. Din motive necunoscute, fraza mea în engleză nu l-a satisfăcut. A încercat să-mi dea o lovitură laterală. N-a reușit, dar pentru o clipă mi s-a tăiat respirația. Așa ! Și pe urmă mi-am pierdut cumpătul și m-am repezit la el. Și el la mine. Numai că eu vedeam mai clar. Și am învățat, cîndva, *karate*. Așa că i-am pocnit una zdravănă după ceafă de s-a prăbușit la pămînt. A tras după el masa cu tot ce era pe ea. Lovitura a fost straşnică ! Orice cunoscător ar aprecia-o !"

Căpitanul izbucni în rîs. Jana se întoarse mirată.

Copilotul moțăia în continuare.

Căpitanul, de parcă ar fi fost surprins făcînd ceva nepermis, spuse cu ton de scuză :

— Janicka, ar fi trebuit să facem o plimbare. Cred că rîșnița aia a lor nu mai vine deloc ! Imediat după întoarcere la Praga zburăm la Sliac, știi ?

— Sigur că știu. Azi e pentru prima oară cînd se întîmplă să întîrzie autobuzul. De obicei sînt punctuali, îi cunosc bine.

— Nu mă îndoiesc. Doar ai avut dreptate și cu cafeaua.

„N-ar trebui să rîd cu voce tare, cînd mă gîndesc la treaba asta, își spuse. Dar zău că lovitura a fost ca la carte. Fără sînge, fără vînătăi, cu muchia palmei."

Conflict internațional, spusese apoi încruntat, la Praga, funcționarul de la serviciul de personal. Din fericire, atunci, la Șeherazada, în afară de ei se aflau doar cîțiva negustori localnici, grași, care începuseră să bîiguie nervoși și să dea din mîini. Pe urmă ceilalți olandezi au crezut că e de datoria lor să sară în sprijinul colegului lor roșcat. Poate că totul ar fi decurs fără probleme, dacă prin apropiere nu s-ar fi aflat cîțiva polițiști egipteni cu mus-

fâlcoară sub nas și cu o mulțime de galoane aurite. Au pus brusc capăt scandalului și au golit barul cu o îndemînare uluitoare. Văicărelile proprietarului s-au auzit multă vreme în pustiul întunecat, în care vîntul toamnei ridica nisipul și forma dune sub roțile Jeep-ului poliției.

A doua zi, cînd Boeingul KLM era gata de decolare și cînd echipajul ceh, cam posomorît, a pornit spre avionul său, în cabina avionului KLM s-a ridicat mîna navigatorului roșcat și a fluturat îndelung.

— Ia te uită, a spus atunci căpitanul oftînd, cum ne salută tipul! Marenka, cred că o să te măriți cu un olandez.

— Cred că prea curînd n-o să mai ai ocazia să te bați, i-a răspuns ea cu tîlc.

— Așa cred și eu. În orice caz, nu la Cairo.

„Ei bine, omul trebuie să fie conștient, cînd face o prostie, că înfrîngerea este reversul necesar al fiecărui joc. Există întotdeauna numai două posibilități: cîștigi sau pierzi. Eu cîștigasem, dar se pare că exagerasem. Am să fac că acum, în loc să mă aflu la marginea deșertului, lîngă Cairo, sînt la marginea pădurii, lîngă Karlovy Vary."

În cameră năvăli comandantul aeroportului. Avea încă în mînă cheile mașinii și spuse:

— A venit!

De afară se auzea huruitul puternic al autobuzului.

— A avut ceva la ambreaj, nici n-am putut să-l cert pe șofer.

Curînd apăru și șoferul, un bărbat mai în vîrstă, negru tot de pe urma reparației. Dădu drumul la apă în chiuvetă, văitîndu-se:

— Le-am spus încă de data trecută că mașina e terminată, dar ți-ai găsit! Ăia dau tot timpul din gură, cică

nu cumva vreau un Mercedes ? Le-am zis că-mi ajunge asta, dar trebuie pusă la punct, nu lăsată așa, pînă s-o desface bucăți. Am auzit că și aici mă înjurați toți.

Căpitanul rîse :

— Da de unde. nouă ne place aici... Dacă ai fi intrat încetișor. ai fi văzut cum camaradul nostru doarme liniștit. Obosești tare noaptea, nu ?

O spusese cu admirație și cu o ușoară tristețe, așa că secundul se simți mai degrabă flatat. Se sculă, se întinse și recunoscu modest :

— Depinde...

Era ora opt și cincisprezece minute

IV

Cum sosi autobuzul, oamenii dădură buzna afară din clădirea aeroportului, șoferul abia apucă să se spele cît de cît și, în hol, năvăliră noii pasageri. Ferestruica ghișeului de expediere a bagajelor se deschise, funcționarul începu să cîntărească bagajele. Nu erau multe, doar cei care se întorceau de la băi aveau valize, majoritatea aveau sacoșe și serviete, zburau la Praga pentru o zi, în interes de serviciu. Jumătate dintre ei erau familiarizați cu locul, evident călătoreau des. Fata cu pulover alb abia apuca să răspundă la saluturi.

— Bună ziua, domnule Váňa ! zîmbi ea unui domn mai în vîrstă, semănînd a funcționar. Vă supărați rău pe noi că v-am făcut să întîrziați ?

— Azi, în mod excepțional, nu mă supăr, domnișoară, spuse curtenitor domnul Váňa, director adjunct al coope-

cuiva de pielărie din localitate. De data asta m-aș bucura dacă avionul n-ar zbura deloc și aș mai putea trăi o zi liniștit.

— O călătorie neplăcută ? zîmbi fata compătimitor, în timp ce controla biletul.

— Puțin zis, dragă domnișoară, puțin zis ! Dacă azi ar cădea avionul, aș respira ușurat.

— Ce vorbe-s astea ? Zborurile noastre sînt sigure !

— Eu, în schimb, sînt cu capul în laț. Stăm tare prost cu planul, am depășit investițiile, bani nu avem — și eu mă duc s-o încasez.

Fata îi ștampilă biletul.

— O să vedeți că totul se aranjează !

— Dacă ar fi așa, vă invit să bem ceva împreună, fiindcă domnul Váňa și-și transportă urgent la bufet grijile și perspectivele negre privind discuția de la centrala din Praga.

O doamnă vorbăreață, cu trei valize voluminoase, explica într-o cehă stîlcită tuturor celor care voiau s-o asculte că întîrzierea asta e un scandal de neconceput. Ea vine de la băi, îi trebuie liniște și, uite, întîrzie autobuzul. Dacă și avionul în care se vor urca e la fel, atunci Dumnezeu cu mila !

Oamenii în jur rîdeau, se vede că-i ascultaseră văicărelile și în autobuz, în timpul pauzei nedorite, cînd nu le rămăsese altceva de făcut decît să se plimbe pe șosea sau să-și ude pantofii în roua dimineții, la marginea pădurii.

— Doamnă, îi spuse fata de la ghișeu, aviatorii au promis că recuperează o parte din întîrziere.

— Eu nu mă grăbesc deloc, domnișoară. Aș prefera să zboare mai încet, dar în siguranță.

— Asta e de la sine de-nțeles, doamnă, zîmbi fata și se strădui să treacă la alt pasager.

Doamna cea vorbăreață privea atent cum umblă bărbatul de la cîntar cu valizele ei, dar din păcate nu găsi nimic de reproșat. Ușor încurcată, se trase deoparte.

Bărbatul care urma la rînd o lăsă înainte pe doamna care stătea lîngă el. Fata îndeplini formalitățile de îmbarcare, îi dădu celui de la cîntar eticheta pentru valiză și, cînd bărbatul își puse valiza lui pe cîntar, îl întrebă :

— Zburați împreună ? Doamna are greutate excedentară, așa că dacă sînteți doi, trec greutatea împreună.

— Sigur, spuse bărbatul repede, sîntem împreună.

Fata nu băgă de seamă că femeia, din motive necunoscute, roși și trecu imediat mai departe, așteptîndu-l pe bărbat, care luă și tichetul ei de bagaj. După ce se traseră amîndoi deoparte, se plecă spre el și spuse :

— Dar e imprudent... Trebuie să ne despărțim !

— Din păcate, știu, Kamilka. Tot mai sper că nu voi fi așteptat la aeroport și atunci te-aș duce la gară. Și am mai fi împreună o oră întreagă !

— Dumnezeule, spuse femeia și strînse buzele de parcă ar fi vrut să împiedice lacrimile ce-i năpădiseră ochii. A fost atît de frumos. Atît de neașteptat de frumos '

— Mai sîntem împreună, Kamilka, spuse tandru bărbatul. Și vom fi împreună și sus, în aer.

— Știu, șopti ea, iar el îi oferi curtenitor brațul și porniră așa prin hol, strînși unul în celălalt.

— Ne ducem la nuntă, domnișoară, spuse la ghișeu un tînăr îmbrăcat de sărbătoare și arătă spre însoțitoarea lui și spre sora ei mai tînără. Două domnișoare și un cavaler de onoare. Adică eu. În total, trei bucăți. Trei bilete, vă rog.

Funcționara zîmbi și-i făcu semn să dea sacoșa la bagaje.

— Nu pot, domnișoară, trebuie s-o țin cu mine, e vorba de un dar de preț pentru ginere, ca să reziste. Trei

sticlele mari de Becherovka *, știți, Karlovy Vary trebuie să fie reprezetat cum se cuvine.

— Bine, vedeți să nu le spargeți, dar pe cîntar trebuie să le puneți. Apropo, n-ați băut cumva o gură din sticlele alea ? rîse fata.

— Ce spirit de observație, zău așa... Doar că eu beau de nici, și scoase din haină o sticluță turtită.

Fetele chicoteau.

— Numai să nu pierdem nunta, spuse cea mai mare.

— Nu vă temeți, de altfel nici nu se face nunta fără voi.

— Ce spirit de observație, spuse nuntașul și luă biletele și taloanele de îmbarcare.

In urma lui veniră alții, mai puțin vorbăreți și mai puțin veseli decît el.

Printre ei, un domn în vîrstă cu ochelari, care se uita tot timpul la ceas. Fata observă și îl liniști :

— Nu vă impacientați, decolați imediat.

— Mulțumesc, zîmbi domnul. Trebuie să ajung cît mai curînd la Praga. Am considerat că e mai repede cu avionul decît cu mașina.

— Cu siguranță, zîmbi și-i ștampilă biletul. Observă că mai întîi numelui scria Prof. dr...

— Probabil vă grăbiți la un bolnav, spuse.

— Da, sînt așteptat la spital pentru o operație. E vorba de minute...

— O să fie bine, aviatorii recuperează sigur o parte din întîrziere.

Domnul, politicos, făcu o plecăciune.

Primii pasageri care trecuseră de ghișeu se îndreptau spre control și spre aparatul de detecție. Doamnele își puneau poșetele pe pupitru și cele două femei în uniformă le controlau iute și cu îndemînare.

* Becherovka — băutură alcoolică specifică pentru Karlovy Vary (n.t.).

— E groaznic, spuse doamna cea vorbăreață, că trebuie să se facă un asemenea control, dar așa e și la noi... Eu trăiesc în Republica Federală Germania. Știți că nepoata mea a fost atacată la Frankfurt în plină zi ? Fată tînără și atacată ! Ce moravuri există în ziua de azi !

Femeile în uniformă îi zîmbiră în tăcere. Apoi îi urară drum bun.

— La voi și polițiștii sînt amabili, spuse doamna mulțumită, după ce își luă înapoi geanta din piele de crocodil.

Cînd ajunse la control, domnul Váňa îi zîmbi milițianului de serviciu, un adjutant :

— Salut, prietene.

— Salut, Váňa, cu ce treabă la Praga ?

— Nici nu mă-ntreba, o să-mi facă ăia o salată... Și armă la mine nu căuta, căci dac-aș avea, m-aș împușca pe loc. Mă așteaptă niște discuții foarte neplăcute, știi cum e, întotdeauna toate se sparg în capul adjunctului.

— Nu mai boci, rîse adjutantul, te-ai descurcat tu din altele mai rele ! și-l bătu pe domnul Váňa pe umăr.

Domnul Váňa făcu o mutră acră.

— Ce poți face altceva decît să te descurci ?

În clipa aceea, Alena se ridică și ea mecanic de la măsuță și intră în hol. Așa se înțeleseseră : se va îmbarca printre ultimii. Spre uimirea ei, nu-l văzu nicăieri pe Jan Holman. Privi din nou prin hol... S-o fi ascultat totuși ? Să se fi lăsat convins și să fi încercat să aranjeze altfel viața lor comună ? Pe chipul ei palid se oglindi deodată o imensă ușurare.

În clipa aceea se deschise ușa de la intrare și în hol năvăli Holman. Se apropie de ea mînios :

— Unde e Karel ?

I-au trebuit cîteva clipe pînă să înțeleagă despre cine întreabă. Strînse din umeri.

— Nu-i nicăieri, șuieră Holman și se vedea cum tremură tot.

Nu răspunse. Deodată își dădu seama că toate se leagă între ele și că nevenirea lui Karel la aeroport e probabil un răspuns la ceea ce discutaseră și pentru ce se certaseră.

— Idiotul nu era în autobuz și n-a venit nici cu taxiul... Dumnezeule, ce cretin !

— Nu e cretin, Jenda, nu e. Încep să înțeleg, s-a hotărît și el, la fel ca mine. Nu vrea, îi e și lui frică.

— Acum nu mai vrea, acum îi e frică ! Tocmai lui ! Nu e cu putință... Nu se poate una ca asta. Ne-am făcut un plan precis și trebuie să-l respectăm !

Se gîndi o clipă și apoi privi spre ghișeu, unde șirul de pasageri se apropia de capăt.

— Du-te ! îi porunci. Ți-am spus să te duci și să nu mai stai locului !

— Și tu ?

— Nu-ți face griji din pricina mea, vin și eu !

Porni în fugă spre coridorul lateral, pe peretele căruia o săgeată trimitea spre un post telefonic.

Ce vrea să facă ? Fără Karel, totul n-are nici un sens. I se făcu negru în fața ochilor. Își aminti de copilul lăsat acasă și i se strînse inima. Alenka e cu bunica și nici nu bănuiește ce se petrece aici... Simți cum se sufocă de grijă. Ce simțea acum nu mai era nici frică, nici nesiguranță, îi era de-adevăratelea rău. I se învîrtea capul, trebui să se sprijine de un stîlp și abia pe urmă putu face un pas spre ghișeu.

Fata cu pulover alb o privi îngrijorată.

— Nu vă simțiți bine ?

Înclină din cap și mai făcu un pas. Avea senzația că picioarele nu o mai slujesc.

— Nu mă simt... Aveți dreptate. Mi-e rău.

— De emoție, probabil. Vă liniștiți în avion.

Aproape că țipă.

— Nu, nu acolo... Eu...

Căută agitată biletul în geantă. Nici nu-şi dădea seama că-l ţine în mînă.

— Scuzaţi-mă, spuse fata. Îl iau eu.

— Sigur..., şi iar o cuprinse o undă de durere, de parcă ar fi năpădit-o un val fierbinte.

— Nu sînteţi obişnuită cu zborul, aşa-i ?

— Aşa e...

Fata observă că obrazul femeii era acoperit de sudoare. „Nu e numai frica de avion, ceva mai mult."

— Aţi fost la tratament ? Nu cumva e o criză de ficat ? Se mai întîmplă, îi spuse compătimitor.

— Nu ştiu... Să mă aşez o clipă.

— Desigur... Dar mult timp nu mai aveţi. Oricum, fiţi liniştită, cu dumneavoastră călătoreşte şi un medic, o să vă ajute dacă o să vă fie rău.

Se duse apoi în spatele ghişeului, făcu legătura prin radio şi anunţă :

— Pasagerii de pe linia OK 096 Karlovy Vary — Praga sînt rugaţi să se prezinte de urgenţă la ghişeul de îmbarcare şi la controlul individual.

Din bufet ieşi în fugă un tînăr şi se repezi spre ghişeu :

— M-am lungit la o cafea. Întotdeauna se întîmplă aşa, cu cît e întîrzierea mai mare, crezi că ai mai mult timp...

Fata nu spuse nimic, era îngrijorată din cauza femeii bolnave care şedea pe scaun şi părea gata să leşine. Îndeplini în tăcere formalităţile de îmbarcare şi-l trimise pe tînăr la control.

În clipa aceea Jan Holman se afla la telefon. Cartea de telefon îi căzuse de două ori din mînă, într-atît era de nervos. „Fără panică, îşi spuse cu jumătate de glas, fii calm... Pînă la urmă totul depinde, evident, de mine. Am făcut faţă altor situaţii, o să reuşesc şi acum. Bineînţeles, putem amîna zborul, numai că azi e un prilej minunat. Dacă idiotul ăla s-a răzgîndit, e treaba lui, nu

la noastră. Putem să-l lăsăm baltă.“ Telefonul sună îndelung pînă ce răspunse portarul hotelului.

— Poarta.

— Fiţi atît de amabil, a locuit, adică locuieşte la dumneavoastră un domn Karel Mařík ?

— Un moment... Da, un tînăr, aşa-i ? O sută patruzeci şi trei.

— Îl aşteptăm şi nu vine... Nu cumva nu s-a trezit încă ? Sau a plecat ?

— A plecat, dar noaptea trecută.

— Cum adică ? Unde ?

— Nu ştiu. Cine e la telefon ?

Holman îşi recăpătă siguranţa :

— De la Consiliul Popular, îl aşteptăm la o discuţie.

— Atunci telefonaţi la miliţie. L-au ridicat, era beat... Ce secţie de la Consiliu îl caută ?

Holman închise repede. I se tăiaseră şi lui picioarele. Alena simţise probabil ceva... Altfel nu se poate ! „L-au ridicat... Nu, n-am auzit prost. L-au ridicat. De ce ? Ce o fi făcut nebunul ? S-a îmbătat ?... E posibil, îi place băutura. Numai că miliţia nu te ridică de la hotel fiindcă eşti beat..., şi dacă i-au luat, dacă îl reţin, atunci poate vorbi ! Şi încă cum ! Va spune tot. Şi pe urmă ?“

Holul se golise. Acum e o chestiune de secunde. De fapt altă cale nu există decît să se urce în avion.

Sigur, aşa e... Chiar acum !

Ca prin ceaţă auzi o nouă chemare în difuzor.

Alergă spre ghişeu. Îi dădu fetei biletul.

— Bagaj nu am, numai radioul ăsta cu tranzistori.

— Fugiţi, vă rog, la control spuse fata şi-i dădu biletul şi talonul de îmbarcare.

Cînd trecu pe lîngă Alena, se aplecă spre ea :

— Iute, cu Karel e de rău, trebuie s-o ştergem !

Înălţă capul şi-l privi de parcă n-ar fi înţeles ce-i spune.

— Eu nu merg..., şopti.

— Trebuie ! şuieră, o apucă pe după umeri şi încercă s-o ridice.

— Călătoriţi cu doamna ? spuse fata cu pulover alb, căci asta ar fi fost soluţia cea mai bună pentru bolnavă. Să aibă grijă de ea soţul ei sau ce i-o fi, altfel ce să facă cu ea aici ?

Privi în sus şi spuse distant :

— Nu, nici n-o cunosc pe doamna. Voiam doar s-o ajut.

Alena scoase un strigăt. Fata ieşi în fugă de la ghişeu şi se apropie de ea.

Jan Holman strînse din umeri şi se îndreptă spre control. Puse pe o banchetă radioul cu tranzistori şi trecu prin zona de detecţie. Adjutantul îl controlă apoi cu ajutorul detectorului manual.

Se întoarse astfel ca s-o poată vedea pe Alena. Şedea la fel de distrusă pe scaun şi fata de la ghişeu se aplecase neputincioasă deasupra ei. Se apropiase de ele şi femeia în uniformă.

O auzi spunînd :

— Ar trebui să chemaţi un doctor !

— Hei, domnule, spuse adjutantul, radioul dumneavoastră !

Jan Holman zîmbi a scuză.

— M-am prostit de tot.

Îşi luă aparatul de radio, îl atîrnă pe umăr şi ieşi pe pistă. Fata de la ghişeu alergase şi ea afară, cu lista pasagerilor în mînă şi se îndrepta în grabă spre avion. Stewardesa îi ieşi în întîmpinare.

— A durat cam mult, spuse nervoasă şi se gîndi : „Cu una ca asta se poartă căpitanul nostru de parcă ar fi a opta minune a lumii".

— O pasageră e bolnavă, aveţi un călător în minus, spuse fata şi-i dădu stewardesei lista.

Jan Holman își croi drum în față, printre pasageri, profitînd de faptul că fata de la ghișeu ajunsese lîngă avion și vorbea cu stewardesa. Călătorii așteptau disciplinați.

— Ce-i cu doamna aceea ?... De ce nu zboară ? le întrebă pe cele două fete.

— Nu poate, spuse fata de la ghișeu. Ați văzut și dumneavoastră.

— N-o așteptăm ?

— Sigur că nu, spuse tăios.

— Înțeleg, răspunse scuzîndu-se. Am întrebat și eu.

— Urcați, vă rog, spuse stewardesa.

Se mai întoarse o dată, de parcă tot ar mai fi sperat că Alena va veni, apoi se repezi pe scară, în avion. Trebuie să intre primul ! Trebuie să vadă dacă nu cumva cineva e deja acolo.

Avionul era gol.

„Acum e totul în ordine. În afară de faptul că zbor singur. Pe tîmpitul de Karel, dracu' l-a luat. Dar ce-i cu Alena ? Cum de-a putut să-și piardă cumpătul chiar în ultima clipă ? Ce Dumnezeu, nu înțelege că-i scapă unica șansă a vieții ei ? Nu pricepe că o slăbiciune prostească n-o poate opri de la cel mai hotărîtor pas din toată existența, dacă punem la socoteală și căsnicia ei distrusă ?“

Își lipi obrazul de hublou. Pasagerii intrau grămadă, Alena însă nu se afla printre ei.

„Sînt singur... Absolut singur... cum am fost ori de cîte ori am vrut să întreprind ceva deosebit. Despre Alena însă am crezut că e femeia care mă va ajuta să fac acest pas. Nu mă ajută, și-l voi face singur. Mai am doar cîteva minute ca să mă hotărăsc. Uneori cîteva minute înseamnă mai mult decît o veșnicie.“

Avionul se umplu de pasageri, fiecare se așezase unde voise, avionul nu era plin. Stewardesa se plimba prin-

tre scaune cu un zîmbet studiat. Uşa de la cabina piloţilor era închisă.

Cel mai greu se instalase doamna cea vorbăreaţă şi în vîrstă, cu geanta din piele de crocodil.

— Domnişoară, ne daţi cafea ?

— Din păcate, nu. Suc de fructe, apă minerală.

— Eu nu am voie cafea. Am ceva la vezica biliară, înţelegeţi...

Stewardesa nu avea timp de înţeles. Se uita să vadă dacă s-a aşezat toată lumea, ca să poată ura un zbor plăcut.

Căpitanul apăsă pe buton şi anunţă :

— ČSA 096 cer permisiunea să pornesc motoarele !

— Turnul Karlovy Vary. Permitem pornirea motoarelor... Şi glasul adăugă încet : Să nu uitaţi de peşti !

— Mulţumesc, nu uit !

Copilotul urmărea aparatele de bord :

— Unu pornit...

— Deblochează comenzile !

— Deblocat...

Căpitanul ridică braţul în semn de salut, poate îl mai vedea comandantul aeroportului... Sau se gîndea la fata cu pulover alb ?

Cînd întoarse avionul pe pistă, o zări în faţa clădirii aeroportului făcînd semne cu mîna. Apoi o pierdu din ochi. Mai văzu însă cum din clădire ieşi în goană o femeie. Îşi duse mîinile la ochi şi fata în pulover o cuprinse pe după umeri şi o conduse înapoi.

— Buletinul meteo, vă rog, spuse căpitanul.

Auzi în cască informaţiile. De altfel se vedea şi fără prognoză ; sus, cerul se acoperea de nori rari, vîntul se înteţise, vor trebui să străpungă perdeaua aceea albicioasă şi o să-i cam zgîlţîie pe puişorii din cabină, dar las' că-i linişteşte Jana.

O auzea cum îi anunță că echipajul căpitanului Siegl urează tuturor pasagerilor bun venit la bordul avionului OK 096, pe cursa Karlovy Vary—Praga. Zborul va dura aproximativ douăzeci și cinci de minute, pasagerii sînt rugați să-și prindă centurile de siguranță și să nu fumeze.

— Mai sîntem împreună încă douăzeci și cinci de minute, Kamilka, îi spuse tandru domnul Hykl femeii de lîngă el.

Îl strînse de mînă, închise ușor ochii. Nuntașul trase o dușcă din sticla turtită și i-o trecu domnișoarei de onoare. Domnul Váňa scoase din servietă actele ultimei revizii și oftă.

„Douăzeci și cinci de minute, ar mai fi timp, căci în fața aeroportului mă așteaptă salvarea de la spital și cu salvarea străbatem Praga oricît de mare ar fi înghesuiala, își spuse mulțumit profesorul. Trebuie să deschid cutia toracică, e clar, altfel nu ajung la tumoră..."

„Numai douăzeci și cinci de minute..." își dădu seama Jan Holman. Simți cum îl cuprinde deodată o nesiguranță cumplită. Mai mult : i se făcu frică.

— Permit decolarea, se auzi în căștile piloților.

Avionul țîșni brusc pe pista de beton, luă viteză și începu să urce.

V

Jan Holman fusese un băiat obișnuit, nu ieșise cu nimic din comun, poate doar prin aceea că avea imaginație, și era în stare să inventeze cu ușurință ce-i convenea lui. La școală povestise de mai multe ori despre tatăl său, care de fapt o părăsise pe maică-sa înainte de a se

naşte Jan ; ei însă îi convinsese pe toţi băieţii că taică-su trăieşte în America, unde a fost, pe rînd, cowboy, căutător de aur, aviator şi, în cele din urmă : pur şi simplu milionar ; de îndată ce va fi posibil, va începe să-i trimită fiului daruri minunate.

De altfel în privinţa asta semăna cu maică-sa, care toată viaţa visase ceva ce nu se realizase niciodată şi crezuse neclintită că într-o zi se va împlini. Astfel fusese tot timpul convinsă că soţul va reveni la ea, lui însă probabil că nici nu-i trecuse prin minte una ca asta. Ea totuşi aştepta, cu certitudinea că nu există pe lume bărbat care s-o uite.

La şcoală Jan avusese o învăţătoare mai în vîrstă, pasionată de ideea că lectura poate face să renască sufletul copiilor, cam ţepos şi uşor cinic, şi le împrumuta elevilor cărţi din biblioteca ei. Considera că asta îi e menirea, iar elevii ei considerau prilejul bun de a face, pe de o parte, rost de cărţi de citit, şi, pe de alta, de a lua un ceai şi o gustare, căci învăţătoarea le împrumuta cărţile într-un cadru festiv, la ea acasă. Odată i-a împrumutat lui Jan o carte minunată cu poveşti din toată lumea, bogat ilustrată ; după cartea aceea tînjeau mulţi băieţi, tocmai datorită ilustraţiilor.

Jan o citi, dar n-o înapoie niciodată. De cîte ori era întrebat, spunea că o citeşte încă şi că nu poate s-o lase din mînă, iar bătrîna învăţătoare era încîntată. Avea impresia că se apropie momentul acela mult dorit în care un elev prost crescut, cum era Jan Holman din a V-a B, renaşte sufleteşte prin lectură. Jan însă vînduse cartea de mult. Întotdeauna îşi dorise să aibă bani, căci pasiunea lui era să-şi cumpere lucrurile care-i plăceau. Mama nu-i putea da prea mulţi, lucra ocazional, în cele din urmă intrase într-o cooperativă care dădea la făcut, acasă, mănuşi. Cînd învăţătoarea insistă să-i înapoieze cartea, Jan recunoscu că o pierduse. Se dusese în pădure, citise pînă

adormise și cînd se trezise, de frig, cartea dispăruse. Cre-
dea că i-a luat-o vreun coleg, în glumă, și o să i-o dea
înapoi, dar nu se întîmplase așa. Învățătoarea fusese im-
presionată, i se părea nespus de frumos ca un strengar
să fie într-atît de fascinat de o carte, încît să adoarmă
în aer liber, citind-o sub copaci. După un timp își văzu
la anticariat minunata carte de povești și o recumpără.
O chemă pe Jan Holman și, cu lacrimi în ochi, îi spuse
că a înșelat-o și că se va răfui cu el la școală. Micul
Jan, care se simțise teribil de jignit, declarase că nu-i permite
să gîndească atît de rău despre el și, după două zile,
găsise un băiat din clasa întîi de la școala profesională
pentru meseria de cărămidar care, pentru un pachet de
țigări, se dusese la învățătoare și-i mărturisise că găsise
cartea în pădure, o luase și, fiindcă nu văzuse pe nimeni
prin preajmă, o vînduse. Învățătoarea, din nou impre-
sionată și cu și mai multe lacrimi în ochi, îi declarase
directorului școlii că Jan Holman e un caracter rar și că
toate relele care se spun despre el sînt, pur și simplu,
minciuni.

Cu ocazia aceea Jan avuse prima experiență prețioasă
de viață : își dăduse seama că poți înșela pe cineva, chiar
cu ușurință, dar întotdeauna te costă ceva. Și că, în ge-
neral, oamenii sînt bucuroși cînd li se spune ce vor ei
să audă. Se străduí s-o facă mereu.

Avea un principiu util : niciodată nu fura. Nici chiar
atunci cînd toți băieții porneau în expediție după mere.
Dimpotrivă, era dispus să-i arate paznicului livezii în-
cotro au fugit băieții. Primea atunci mere de la paznic
și de la băieți, căci paznicului, se-nțelege, îi indica o di-
recție greșită.

Crescuse așa. Mulți erau convinși că e o lichea, și tot
mulți că e un băiat bun.

Era aproape adult. Urma școala de vînzători de textile
cînd trebuise, mama fiind bolnavă, să ducă în locul ei

mănușile la cooperativă și să-i aducă banii. Aduse mai puțin, căci banii exercitau asupra lui o atracție irezistibilă și, acasă, mama începuse cu văicărelile. Strîngînd din umeri îi răspunse că se mirase și el, dar i se spusese că au redus plățile. Mama se înfuriase și voise să dea fuga pînă acolo. Reușise fără greutate s-o convingă că nu se poate duce cît timp e bolnavă. Apoi, cînd se însănătoșise, se arătase mirat că e dispusă să se înjosească. Pur și simplu ar trebui să-și găsească altceva de lucru. Mama fu de acord cu el, de mult ar fi trebuit să-și găsească altceva, azi nu-i greu să cîștigi un ban. Chiar dacă s-ar angaja femeie de serviciu și tot ar fi mai bine decît să se cocoșeze toată ziua deasupra pielii fin tăiate și să coasă mănuși.

— Cred că ai dreptate, trebuie să ai mîndria ta, îi spuse.

Și mama se angajase într-adevăr femeie de serviciu la birourile unei fabrici de tutun. Atunci încercase s-o convingă că ar putea să ia ceva de lucru și acasă.

— Nu mai pun vreodată piciorul în cooperativă, m-a furat, îi spusese furioasă mama.

— Așa e... Dar s-ar putea rezolva altfel. M-aș duce eu să iau pielea și tot eu aș duce mănușile. Știi doar ce nevoie au de oameni îndemînatici și de tine nici n-as pomeni.

Fu impresionată de deșteptăciunea lui. Șovăi o clipă, după care căzu de acord. Așa că îi aduse de lucru acasă și la cooperativă le spusese că mama merge greu și va rezolva el totul în locul ei.

— Ce băiat bun, mama o să aibă numai bucurii de pe urma ta, îi spuse responsabilul.

Și mama era bucuroasă că nu trebuie să se arate la cooperativă și nu lasă impresia că-i roagă. Iar el, bineînțeles, îi dădea mamei mai puțin și realiza un venit frumușel.

— Cred c-ai putea să-mi dai şi mie măcar zece coroane pentru cît car, îi spuse odată.

— Ai dreptate, eşti băiat mare şi ai şi tu nevoie de bani. Ţine.

Şi-i dădu douăzeci de coroane.

Nici nu-i trecu prin minte că, de fapt, o fură. Era, în schimb, mulţumită şi asta conta !

Nu uită niciodată experienţa din copilărie. Cum terminînd şcoala, plecă de acasă, ca vînzător într-o prăvălie nu lucră însă niciodată, ar fi cîştigat prea puţin. Muncea pe unde se nimerea. În cele din urmă, într-un service auto, la spălatul maşinilor ; acolo îi plăcea cel mai mult, căci întotdeauna îşi dorise o maşină. Ştia că nu va reuşi niciodată să strîngă bani să şi-o cumpere, curînd însă îşi dădu seama că nici nu-i nevoie să aibă maşina lui. Numai ce se făcu, cît de cît, cunoscut şi se şi trezi cu un număr de persoane care nu făceau altceva decît să-l cheme, îi dădeau cheile de la maşină şi el le-o ducea la atelier, aranja să i se schimbe uleiul, să fie gresată şi spălată. Îşi alegea mai ales clienţi dispuşi să renunţe la weekend şi să-i dea maşina vineri, ca să se poată ocupa de ea ca lumea, cînd atelierul e gol. Luni le ducea maşina înapoi şi le spunea cît au de plată. Evident, trebuia să le dea mecanicilor ceva în plus, ca luni să ia maşina chiar de la case dimineaţa şi el s-o poată înapoia la timp. Sîmbăta şi duminica mergea cu maşina în excursii. Din toată partea tehnică învăţase un singur lucru : să schimbe kilometrajul. Nu consuma benzina proprietarului maşinii, benzina lua de la alte maşini. De altfel nu era singurul care proceda aşa. Uneori era înclinat să regrete că, în loc să înveţe degeaba ca să devină vînzător, nu se făcuse mecanic auto. Pe urmă însă îşi dăduse seama că e în stare de mai mult : să organizeze munca şi să se poarte astfel încît să lase impresia că te poţi baza pe el.

O dată i se întîmplă un lucru neplăcut. Clientul căruia, de dimineaţă, îi lăsase maşina lîngă vilă apăru la prînz în atelier, fiindcă observase că nu-i funcţionează tahometrul. Bineînţeles, întrebă de domnul Holman.

— Drept să vă spun, şi mie mi s-a părut că nu e în ordine, dar am băgat de seamă abia în faţa casei dumneavoastră şi nu eram sigur. Uneori parcă mergea, alteori nu. Vă rog s-o lăsaţi aici, la 3 termin şi v-o aduc acasă, între timp vedem ce-i cu ea. Sper să nu fie nevoie să schimbăm tot ceasul.

„Sînt un idiot, îşi spuse cînd rămase singur şi puse din nou tahometrul în funcţiune. Greşelile mici sînt cele mai păcătoase şi trebuie evitate cu cea mai mare grijă."

La ora 3 era în faţa vilei.

— Sînteţi foarte amabil, domnule Holman. Cît vă datorez ? se bucură clientul.

— Nimic, se-nţelege, ar fi trebuit să observ pînă am ajuns la dumneavoastră. N-o să se repete.

Proprietarul maşinii îi dădu o sută pentru deosebita lui amabilitate.

Lucrurile mici îl formează pe om.

Pe prima femeie pe care o cunoscu mai îndeaproape o întîlnise cînd era încă ucenic la un magazin de textile. Venise să cumpere un covor şi el o servea. Nu mai era, ce-i drept, la prima tinereţe, dar era atrăgătoare şi tînărul vînzător îi cucerise evident atenţia. Îl întrebă dacă nu-i poate duce covorul acasă. Sincer vorbind, tot ce urmase mai degrabă îl speriase decît să-i facă plăcere. Îl dezbrăcase ea şi în rest tot ea fusese aceea cu iniţiativa. Insistase să facă dragoste pe covorul cel nou, care îi va aduce întotdeauna aminte de el.

Mama îi reproşase că pierde nopţile cu prietenii, dar la mijloc era femeia aceea, al cărei soţ plecase în străinătate pe cîteva luni şi care se plictisea. Avea în locuinţă

o mulțime de lucruri care îi plăceau. La drept vorbind, mult mai mult decît ea. Stătea lîngă magnetofon și asculta benzi cum nu mai auzise vreodată.

— Ești încă un copil, te-ai juca tot timpul. Joacă-te cu mine, îi spuse ispititoare.

— Magul îmi place mai mult.

Îi dădu o palmă. Păli și simți nevoia să i-o întoarcă, dar văzu cum îl privește și înțelese. Îi descheie bluza.

— În sfîrșit, spuse șoptit și îl trase de păr.

Îi dădură lacrimile, dar o doborî la pămînt. Se purtă cu ea brutal, se temea chiar că exagerează. Ea însă îi spuse că abia acum fusese pentru prima oară fericită și, cînd să plece, zgîriat și plin de vînătăi, îi dăduse în dar magnetofonul.

La început și-a zis că nu se mai arată pe la ea. Pe urmă însă și-a dat seama că mai are în casă multe lucruri tentante și că depinde numai de el dacă le va obține sau nu. Din păcate soțul se întorsese repede, așa că se alese cu destul de puțin.

Viața e relativ ușoară, dacă știi să ți-o aranjezi.

Se înțelege că avea legături și cu fete tinere, dar acestea, după prima întîlnire, îl plictiseau. Credeau tot ce le spunea și asta-i plăcea, dar nu avea nici un folos de pe urma lor. De la unele dintre ele împrumuta bani. Dacă aveau — numai că nu aveau mereu — nu-l sileau niciodată să-i dea înapoi, li se părea deplasat să amintească despre bani.

Cu totul întîmplător dădu peste o sursă neașteptată de venit. Unul dintre clienții ale căror mașini le aducea la atelier și le ducea înapoi a doua zi, ca să poată ieși seara afară din oraș, îi mărturisi că are probleme cu locuința.

— Așteptăm al doilea copil într-o singură cameră cu bucătărie. E insuportabil!

— De ce n-aţi spus mai devreme, domnule inginer ? rîse Holman. Ştiţi că întotdeauna se găseşte ceva, fiindcă la atelier vine multă lume şi pot să deschid discuţia. Păcat că nu ştiam mai de mult, acum o săptămînă maximum zece zile, cineva căuta ceva mai mic, confort unu, se-nţelege.

— Bineînţeles că garsoniera mea e confort unu... Domnule Holman, v-aş fi nespus de recunoscător şi bucuros v-aş da ceva pentru deranj. Ce-aţi zice, pentru început, ca să nu uitaţi... un fleac...

Era un teanc de sute, pe care i-l băgă în salopeta mînjită de ulei.

Se supără.

— Nici nu discut, doar n-o să iau bacşiş pentru că vă spun despre o locuinţă... Nimic altceva nu pot face pentru dumneavoastră, pot doar să vă dau un pont. Doar n-o să iau bani pentru asta !

Şi spre uimirea clientului, îi dădu banii înapoi.

— N-am vrut să vă jignesc, şopti nenorocit proprietarul maşinii.

— Nu m-aţi jignit, numai că încă nu v-am găsit nimic, aşa că nu iau nici un ban.

La următoarea vizită la atelier pomeni cum că ar fi ceva în aer. Apoi îi telefonă că are veşti... I-ar trebui însă cinci mii. Le căpătă chiar în ziua aceea. Se oferi să dea o chitanţă, dar fu refuzat. În asemenea ocazii oamenii au încredere, nu ?

— Îmi place ordinea, se apără Jan Holman.

Băgă apoi cele cinci mii în buzunar şi plecă.

Trecură săptămîni şi luni. Clientul care îi dăduse cinci mii era din ce în ce mai nerăbdător.

Într-o seară se trezi cu Holman la el, înfuriat peste măsură.

— Nu mai ştiu ce să cred, domnule inginer, l-aş omorî pe tipul ăla dac-aş putea... Închipuiţi-vă că s-a răzgîndit

și banii, bineînțeles, nu-i mai are. Dar cu mine n-a nimerit-o. L-am strîns tare cu ușa, și-a găsit nașul, dacă m-am băgat în chestia asta, nu scapă el cu una cu două. Uitați un magnetofon, nu face cinci mii, știu, dar ce puteam să-i iau ? Doar știți că nu-l putem reclama, ce i-am dat noi era șperț și nici un tribunal nu ne-ar fi dat dreptate.

Amîndoi deplînseră laolaltă necinstea oamenilor. Jan Holman jură că în viața lui nu se mai amestecă în chestii de-astea, căci oricum n-are nici un avantaj și ce părere își face pe urmă clientul despre el !

Făgădui însă sus și tare că pe individul acela nu-l va scăpa din ochi și va aduce și restul banilor. Nu-i aduse, individul pur și simplu dispăruse din Praga.

Magnetofonul era un tip mai vechi. Holman îl cumpărase printr-o cunoștință, chelner într-un local, pe cinci sute. Era marfă furată, se-nțelege.

Pînă la urmă nu fusese o afacere proastă.

Și așa trăia. Femeilor cu care se întîlnea li se părea uneori ciudat că vine de fiecare dată cu altă mașină, dar nu se frămîntau prea tare cu gîndul de unde le are. Unele își dădură seama că mașina nu-i a lui, dar puțin le păsa.

Îi plăcea cînd, în restaurante, îl salutau cu voce tare și respect atît chelnerii cît și membrii orchestrei. De ce nu l-ar fi salutat, dacă era mărinimos ? Cheltuia bucuros și nu se zgîrcea la o coroană. Bani avea întotdeauna și putea oricînd să facă rost de bonuri Tuzex. *

Te puteai baza pe él și oamenii nu mai pridideau cu laudele.

În ce privește locuințele, cu timpul mai avansase o treaptă. Nu mai promitea schimb, promitea direct casă.

* Bonuri Tuzex — Bonuri echivalente unor sume în valută forte, cu care se pot cumpăra mărfuri din magazine speciale.

Ba reușea s-o și arate. Cel mai adesea oferea garsoniere. Una o vîndu de trei ori, de fiecare dată o arătase amatorilor, era garsoniera unui chelner, așa că seara rămînea întotdeauna goală. Chelnerul i-o împrumuta contra unei sute, îi zicea că are întîlnire cu o femeie. Pe urmă începu să arate o garsonieră dintr-un bloc în construcție.

Nici nu era prea pretențios, cerea numai douăzeci de mii ca să-ți facă rost de o locuință.

— Eu, bineînțeles, n-aș face una ca asta, mi-ar fi frică, dar unora nu le e. Dacă dați banii, locuința e a dumneavoastră. Sincer vorbind, părerea mea e că sînt o groază de bani, numai că azi trebuie să dai în plus pentru orice. Da' pentru o casă !

În două cazuri anunțase că afacerea n-a reușit și înapoiase numai cîte zece mii. Restul, promitea, îl va restitui pînă într-o lună proprietarul garsonierei, căruia i se făcuse frică.

O fată foarte tînără, despre care ai fi zis că nu știe să numere pînă la cinci, îi plătise douăzeci de mii și, dacă văzuse că nu apare o săptămînă, îl căutase fără ezitare la restaurantul unde se cunoscuseră. Fu teribil de uimit.

— Domnule Holman, cum stăm cu casa ?

— Prost, doamnă, prost. Cred că va trebui să insist ca tipul să dea banii înapoi.

— Vă sfătuiesc să i-o spuneți cît se poate de clar. Altfel va trebui să depun plîngere împotriva dumneavoastră.

Zîmbi cu superioritate.

— Vai, doamnă, de ce împotriva mea ? Nu e casa mea. Poate împotriva tipului și, eventual, și a dumneavoastră, nu ? Știți, nu ați procedat legal.

— Știu, domnule Holman, numai că eu mă cam pricep la chestii de-astea. Banii nu i-am dat pentru locuință, ci pentru mobila pe care domnul acela urma s-o lase în garsonieră. Tribunalul ia în considerație astfel de plîngeri.

Și zîmbi discret.

Jan Holman aprobă din cap.

— Ce-i drept e drept, v-ați gîndit bine și-i voi spune că a dat de dracu' și că-i recomand călduros să se gîndească ce face. Ce-ar fi să veniți poimîine ?

Și-i dădu banii înapoi. Bineînțeles că nu-i mai avea, dar găsi destul de ușor un alt amator.

Pe chestia cu locuințele a făcut și pușcărie un an și jumătate. A fost neplăcut, dar n-a avut ce face. Pur și simplu a pățit-o, treabă de care trebuie să ții cont. Se învățase să țină întotdeauna cont de înfrîngeri.

Cînd ieșise, simțea nevoia unui om pentru care să simtă ceva mai mult decît fusese capabil pînă atunci. Și așa, într-o bună zi, o cunoscu pe Alena Chyrová.

Nu era prea frumoasă, dar avea în ea ceva ce-l înduioșa. Era foarte nefericită și lui îi plăcea să consoleze, să descrie oamenilor un viitor mai luminos.

Alena începu să apară alături de el prin localuri și chelnerii îi spuneau „stimată doamnă".

Își găsise o nouă slujbă : ca șofer de taxi în cadrul unei cooperative ; îl primiseră fiindcă știa să se poarte cu oamenii. Avea de altfel și cunoștințe și pusese un plic pe biroul pe care trebuia să semneze contractul de muncă. Nu-l întrebară despre trecut și nu-i cerură copie după cazier. Se întîmplă să mai uiți unele lucruri. Și, în cel mai rău caz, o asemenea uitare se pedepsește cu o simplă mustrare în cadrul întreprinderii.

Se înțelege că Alenei nu i-a spus o vorbă despre toate prin cîte trecuse în viață. Cînd și-a dat seama că trebuie totuși să-i spună ceva, i-a mărturisit, ca pe o mare taină, că nu fusese întotdeauna șofer. Lucrase... Nu, despre asta nu se vorbește, dar trebuise să plece din motive de cadre. Descoperiseră că tatăl lui, care nu-i dădea nici un semn de viață, e emigrant, și asta fusese destul ca să-l dea afară. Așa se făcuse șofer de taxi.

— Cum e posibil să te pedepsească pentru un lucru petrecut cu atîţia ani în urmă ? se mînie ea.

— După cum vezi, totul e posibil, eu însă m-am împăcat cu asta. Mi-a trebuit ceva timp, recunosc, dar acum nici nu mă mai gîndesc şi nu te mai gîndi nici tu. Doar citeodată îmi spun că dacă tot am neplăceri din cauza tatei, ar fi drept să am şi unele avantaje. Are acolo, în Apus, destui bani, ar putea să-i împartă şi cu mine, nu ?

— Probabil că nu vrea, şi chiar dacă ar vrea, nu poate !

— Există o singură cale ca să poată şi s-o ducem bine, oftă dus pe gînduri.

— Doar n-o duci rău, îl mîngîie ea.

— Numai că acolo... acolo totul ar fi altfel !

— Ai vrea să fugi la el ? se sperie ea.

— De ce să fug ? Să plec... Nu m-aş pierde eu acolo, nu te teme !

Discuţia aceasta fusese de fapt întîmplătoare, ca şi multe alte minciuni pe care trebuia să le inventeze dintr-o nevoie de moment. Dar ideea îi surîsese. Se gîndea la ea şi cînd era singur... Visa şi noaptea. Era visul vieţii lui.

Începu să creadă şi el în existenţa tatălui său. Dar mai ales credea că asta este unica lui şansă. Adesea tăcea, şi dacă vorbea, vorbea numai despre cum ar fi dacă s-ar hotărî. Alena începu să se teamă pentru el. Jan simţea şi îi făcea plăcere.

Într-o zi Alena îi spuse plîngînd că nu-şi mai poate imagina viaţa fără el. Iar visurile lui despre Occident o fac, bineînţeles, să se gîndească la despărţire.

Îi zîmbi şi o mîngîie pe faţă.

— Parcă ai fi copil. Doar nu mă gîndesc numai la mine, cînd vorbesc despre plecare. Am merge împreună !

Noaptea aceea au stat îndelung îmbrăţişaţi. Dar cînd Alena i-a propus s-o ia de nevastă, căci poate ar fi mai uşor să emigreze ca soţ şi soţie, a strîns din umeri.

— Nu sînt chiar atît de sigur. Trebuie mai întîi să ne convingem. Bineînțeles că ne putem căsători imediat. Cred însă că e mai bine s-o facem abia acolo. Aici avem nevoie de bani pentru alte lucruri.

— Am ceva bani, îți stau la dispoziție, îi spuse.

Dădu din cap că nu vrea.

— Draga mea, din principiu nu iau bani de la femei. Sînt în stare să-i cîștig și singur. Doar dacă am cumpăra unele lucruri și le-am trimite cumva înainte în străinătate. Acolo se caută grozav cristalurile... Am o cunoștință care circulă pe Tir în Germania de Vest, ar putea să transporte cîte o piesă ; știi ce ne-ar ieși din asta acolo ?

— Ești grozav de deștept, mie nu mi-ar fi dat prin cap, spuse plină de admirație.

A doua zi îi aduse carnetul de economii.

Visul lui Jan Holman începu să prindă viață.

VI

Sublocotenentul Venhoda de la miliția din Karlovy Vary se uită la ceas. „E trecut de șapte și jumătate, e momentul să-l sculăm pe tînărul acela reținut cam pe la 4 dimineața, cînd începea să se crape de ziuă.“ La ora aia nu existase nici o speranță că ar putea scoate ceva ca lumea de la el, fiindcă era beat criță. „Sub influența alcoolului“, se corectă bătrînul sublocotenent și zîmbi. Căci comandantul pretindea declarații perfecte, scrise la mașină în limbaj oficial. Sublocotenentului nu-i plăceau lucrurile de felul ăsta și era cam pornit pe fantele acela care, în loc să răspundă pe loc la ce îl întrebase, adormise în timpul interogatoriului. Ce să facă ? Să se ener-

veze şi să se străduiască — în zadar — să continue, sau să întrerupă, pur şi simplu, interogatoriul şi să aştepte pînă cînd domnia sa îşi va reveni cît de cît ? Sublocotenentul avea şi el o vîrstă, mai exact spus era în pragul pensionării, de-asta şi fusese avansat, cum subliniase de nenumărate ori şeful. Căci între el şi comandant nu exista o armonie întocmai perfectă. Îmbătrînise, avea probabil toanele lui, dar avea şi experienţă. Iar şeful era tînăr şi dornic de succes. Iar cazul acesta, pe care trebuia Venhoda să-l rezolve acum, era de fapt un succes, despre care şeful nu ştia încă, fiindcă Venhoda nu aflase nimic care să poată fi trecut într-un proces verbal ca lumea. Fusese reţinut un oarecare Karel Mařík, 23 de ani, căsătorit, cu domiciliul în Praga, angajat la Întreprinderea de Construcţii de drumuri şi căi ferate, lucrînd la comunicaţii în Praga 8. Se dovedise că are asupră-i, fără permis, o armă de calibrul 6.35... Bine-bine, problema însă era că pînă acum nu putuseră, pentru nimic în lume, să scoată ceva mai precis de la el ; tînărul cu plete lungi şi cu ochi vicleni abia se ţinea pe picioare şi era imposibil să stai de vorbă cu el. Sublocotenentul considera că a venit momentul să lichideze treaba asta.

— Adu-mi-l, şi dacă nu vrea să se scoale, toarnă apă peste el ! îi ordonă tînărului sergent.

— Şi dacă nu reuşesc ?

— Atunci cheamă doctorul, să-i facă o injecţie. Cică există nişte chestii care fac să treacă beţia. Unde-am ajunge dacă l-am lăsa să sforăie, după ce a circulat prin oraş cu un pistol la el ?

— Un pistol 6.35 nu e cine ştie ce, tovarăşe sublocotenent. Mai degrabă o jucărie, observă dispreţuitor sergentul.

— Te rog să nu-mi faci mie aici agitaţie ! Cu un Browning de-ăsta mic îţi arăt nişte chestii, de-ai să rămîi

cu gura căscată. De altfel nici nu era nevoie să tragă, ajungea să amenințe pe cineva cu el. După cîte am observat, pistolul e în stare de funcționare și încărcat, așa că ce atîta vorbă ? Spune-i pe drum că știm tot și că, dacă vorbește, își ușurează mult situația. Chestiile astea țin la cowboy de genul lui.

Așa că sergentul se duse să-l trezească. Tînărului îi trebuiră cîteva momente pînă să priceapă unde se află. Apoi se ridică în șezut și se uită la ceas.

— Cît zici că e ceasul ?

— Aproape 8, spuse sergentul.

— Ei bravo, am încurcat-o, spuse speriat delincventul pletos.

— Ce-ai pierdut ? O întîlnire ?

— Ceva mai mult, oftă tînărul.

„Doamne, sînt un bou ! Să mă matolesc în halul ăsta !"

Pe coridor, sergentul îi spuse :

— Hei, vrei un sfat bun ?

— Singurul sfat bun ar fi cum s-o șterg de aici, răspunse posomorît și nefericit tînărul. Numai că un sfat ca ăsta nu cred să-mi dea nimeni.

— Bănuiesc că nu... Dar ți-ai grăbi mult eliberarea mărturisind pe loc totul ; cel care o să te interogheze e, în sinea lui, tare de treabă și-i place ca oamenii să se poarte frumos. Dacă spui tot, scapi repede.

— Repede, și e ora opt, repetă pe drum tînărul pletos, nevenindu-i să creadă.

Intră în birou.

— Poftește, intră ! tună jovial sublocotenentul și arătă spre un scaun de lîngă masa lui. El se așeză în fața mașinii de scris. Ce părere ai avea dac-aș scrie direct procesul verbal ? În primul rînd : de ce ai venit la Karlovy Vary înarmat ? Și imediat întrebarea a doua : de cînd, sau mai degrabă de la cine ai arma ? Și în al treilea rînd : cu cine ai venit aici și de ce... ? Cred că ajunge.

— Şi pe urmă îmi daţi drumul ?

— De ce nu, spuse sublocotenentul. Doar dacă n-o vrea şi comandantul să arunce o privire... E clar că nu te păstrăm aici de sămînţă.

Tînărul trase aer în piept.

— Păi să vă spun. Am venit aici în excursie, fiindcă am lovele şi, ce mi-am spus, hai să profit ! Şi după cum aţi băgat de seamă, am profitat.

— Nu te-am ridicat din cauza beţiei, îl întrerupse mîrîind sublocotenentul.

— Păi altceva nici n-am făcut. După cîte îmi amintesc, şedeam în parc, pe o bancă.

— Şedeai pe bancă la Colonadă şi cîntai cu voce tare. Era cu tine şi o fată, nu ?

— Aşa-i, asta-mi aduc aminte, o fufă.

— Cum ? se miră sublocotenentul.

— Aşa le spun unii, îl lămuri iute tînărul sergent. O fată agăţată pe stradă.

— De ce crezi că respectiva e... fufă ? Ai fost în relaţii intime cu ea ? Ţi-a cerut s-o plăteşti ?

— N-aş putea să afirm una ca asta. N-am ajuns atît de departe. Am fost împreună la bar. La Florentina.

— Nu arătai — şi nici nu arăţi — ca unul care frecventează localurile selecte.

— Dom'le şef, spuse tînărul cu obrăznicie, cînd dormi la pîrnaie cu ţoalele pe tine nu arăţi de parcă te-ai duce la nuntă. Dacă îmi daţi drumul, mă pun la patru ace şi mă întorc urgent la interogatoriu. Ce ziceţi de propunerea mea ?

— Ia te uită ! Numai că tu n-ai ce propune, tu trebuie să răspunzi. Şi pînă acum n-ai făcut-o. Deci de ce purtai armă, dacă n-ai permis ?

Tînărul izbucni în rîs.

— Vă comportaţi de parcă aş fi tras în cineva. N-am tras... Pur şi simplu, îmi plac armele.

— Numai că plăcerea asta o să te coste cam scump, amice, mormăi sublocotenentul. Aşadar ce intenţii aveaţi, tu şi complicii tăi ?

— Complicii mei ? Ce, am complici ?

— E clar că ai... Mai departe. De unde ai arma ?

— Am găsit-o din întîmplare. Într-un pod vechi. Pînă să mă angajez ca săpător, un timp am lucrat cu nişte ţiglari. Ies bani, nu glumă, şi dacă eşti muncitor auxiliar ai timp să cotrobăi prin toate podurile. Într-unul, după o grindă, am găsit pistolul.

— Cu gloanţe cu tot ?

— Păi sigur, fără gloanţe n-ar fi făcut doi bani.

— Cum trage pistolul ăsta ?

— Bine, îl luă gura pe dinainte.

— Deci ai tras cu el ! Asta e o mărturisire valoroasă, ai tras cu el ca să vezi cum trebuie să-l manevrezi, nu ?

— Ştiam oricum. Zău că-mi plac armele.

— Ei, fir-ar să fie, dacă îţi plac armele nu înseamnă să umbli cu un pistol în buzunar, într-un oraş străin... In locul tău aş spune totul, ca să fiu lăsat în pace, doar n-o să-ţi tăiem capul pe chestia asta, eu trec ce-mi spui pe hîrtie şi tu te poţi duce la mămica.

— Da' eu n-am făcut nimic. Am stat în parc, adică la Colonadă, cum îi ziceţi dumneavoastră, şi asta e tot.

— Cu pistolul în buzunar ! îl completă sublocotenentul Venhoda şi începu să bată cu degetele în masă.

Tînărul izbucni :

— Fata aia m-a turnat ? Am cunoscut-o în restaurantul hotelului, am dansat cu ea, pe urmă am invitat-o la bar pe taburetele alea înalte, şi am băut ceva. I-am propus apoi să vină la mine în cameră, dar n-a vrut. A plecat, şi eu după ea. Şi ne-am aşezat pe-o bancă.

— La ce hotel zici c-ai stat ?

— La Grand.

Cei doi bărbaţi în uniformă se priviră.

— Păi Grand e un hotel scump. Nu ți-a părut rău de bani ?

— Nu.

— De ce ai alergat după ea ? Nu cumva ai amenințat-o ?

— Vai de mine ! De altfel nici nu prea mai știam ce fac, eram afumat rău. Așa că, zău, sînt nevinovat.

— Un om nevinovat cu pistolul în buzunar ! Cam ciudat, nu ? Dacă toți nevinovații ar umbla înarmați, frumos ar mai arăta la noi. Repet : mărturisește ce voiai să faci ! Spune numele complicilor !

— Nu voiam să fac nimic, zise tînărul oftînd. Pur și simplu, am avut ghinion că m-am îmbătat în halul ăla și că...

Dădu apoi din mînă și amuți.

Sublocotenentul Venhoda scoase nemulțumit hîrtia din mașină.

— Păi, nu mi-ai spus nimic. Crezi că ești grozav de deștept. Bine, ai să rămîi aici. O să vorbești tu, altfel vorbim noi. Aflăm noi totul despre dumneata, nu te teme !

Tînărul se ridică fără nici un chef. Probabil își dădea seama că mersese prea departe.

— Știți, încă nu mă simt în apele mele. O cafea mi-ar mai lumina puțin mintea.

— Numai că, tinere domn, aici nu ești la cafenea. Du-l !

Rămas singur, Venhoda începu să măsoare neliniștit biroul în lung și în lat. La drept vorbind, cu totul altfel își imaginase el lucrurile. Își închipuise că băiatul va înțelege că se poartă frumos cu el, dacă l-au lăsat să doarmă, și că va mărturisi. Faptul că are un pistol poate fi suspect, dar — în același timp — poate să nu însemne nimic. Nu-i totuși decît un papă-lapte care se joacă de-a oamenii mari, la douăzeci și trei de ani mai poți face o prostie. Dacă ar spune de unde are pistolul, dacă nu s-ar

străduí cu atîta disperare să ascundă adevărul, s-ar putea aranja ceva. În sinea lui se şi bucura gîndindu-se ce frumos ar suna, dacă ar putea scrie în procesul-verbal că subsemnatul, sublocotenent Venhoda Josef, a constatat că tînărul beat are în buzunar un pistol... De aici se vede ce bine îşi face miliţia treaba. Şi dacă şeful l-ar fi întrebat cum de constatase lucrul ăsta, ar fi putut, cu un aer uşor enigmatic, să-i răspundă : „Ştiţi, tovarăşe comandant, toţi anii ăştia te învaţă şi ei ceva."

Bineînţeles, despre pistol aflase de la fată, de la Milena...

„Alt caz", gîndi nemulţumit. Se duse la fereastră, unde era fierbătorul, şi îl puse în priză. Să-şi facă o cafea. Bătutul i-a amintit că n-a dormit toată noaptea, de fapt era obişnuit cu asta, dar sosise momentul să-şi pregătească o cafea mortală. Pînă la urmă i-ar fi oferit una şi derbedeului ăla, dac-ar fi vorbit cît de cît respectuos şi nu şi-ar fi închipuit că-i aici de florile mărului... Aşteptînd să fiarbă apa, gîndurile i se îndreptară din nou spre Milena. O cunoştea bine, de cîteva ori fusese aici, la secţie, de cîteva ori discutase cu ea în particular, căci Milena Nová era fiica fostului său tovarăş de muncă, pe cînd Venhoda mai era muncitor la fabrica de porţelanuri. Taică-su era mort după ea, fata însă o apucase pe căi greşite, de vreo două ori o prinsese cu tot felul de bande de derbedei, de cîteva ori — şi asta era mai grav — o găsiseră beată în parc. Tatăl ei venise la Venhoda să-l roage s-o ierte.

— Noi o iertăm, dar tu, Franta, trage-i cîteva. Altfel nu vreau să-ţi spun ce-o să ajungă. Mi-e greu să-ţi vorbesc aşa, dar asta-i situaţia. Nu-ţi face prea mari iluzii în privinţa ei, fata e uşuratică şi aici vin o groază de vilegiaturişti, cărora le place că e tînără. Restul nu-i interesează.

Din cauza ei ajunsese şi la o discuţie aprinsă cu şeful. O dată Milena venise la el acasă plîngînd şi rugîndu-l, cu

cerul cu pămîntul, să-i aranjeze o convorbire cu un băiat care făcea parte dintr-o bandă care fura mașini de la străini. Îl iubea și se jura că lîngă băiatul acela s-ar lăsa de petreceri și ar fi cuminte. Dacă îl arestează și îl condamnă, s-a terminat totul.

— Doar nu crezi c-aș putea să-i dau eu drumul. Întîmplător știu despre ce e vorba, Robert ăsta al tău e mare șnapan și trebuie să-ți spun că se alege, cum mă vezi și cum te văd, cu un an necondiționat, dacă nu și mai mult. Mă rog, dacă se poartă bine, poate-i mai scad acolo ceva, așa că ți se oferă șansa unică de a-i fi credincioasă și de a-l aștepta. Capul n-o să i-l taie, și după ce se întoarce poate să devină om. Ca și tine, de altfel.

— Aș vrea măcar să-l văd. Aș vrea să-i spun că o să-l aștept, zise — sinceră — printre hohote de plîns.

— Îi transmit eu, se oferi mărinimos.

— Parcă așa ceva se poate transmite ? se smiorcăi ea.

Se lăsă deci convins, bătrîn cumsecade ce era, și aranjă în așa fel ca fata să fie chiar la el în birou cînd Robert se va întoarce de la interogatoriu. Nu prea era în ordine, Venhoda recunoștea, dar, pe toți dracii, ești dator să încerci de toate cînd e vorba de tinerii ăștia zăpăciți, nu ?

— Adu-l o clipă la mine, îi spusese celui care îl însoțea pe delincvent. Doar să-l întreb ceva.

Așa că veni la el în birou și Milena i se putu arunca la piept. Tînărul se prefăcea că nu-i pasă, dar se vedea că abia se ține să nu izbucnească în plîns. Milena în schimb vărsa potop de lacrimi și-l punea să jure că se va gîndi mereu la ea și că la ea se va întoarce... După o săptămînă, toată banda era condamnată și după alte cîteva zile, șeful îl lua pe Venhoda la rost.

„Bineînțeles că depășisem măsura", mormăi, turnînd apa fiartă peste cafea.

În aer se răspîndi un parfum puternic. Iubea clipa asta, era ca un fel de ritual ; parfumul care umplea deodată bi-

roul plin de dosare i se părea o adevărată minune. Închise mulțumit ochii. Pînă se mai răcește puțin cafeaua și poate începe s-o soarbă încet.

„Eu cred totuși că tinerii trebuie tratați cu grijă, sînt cu totul deosebiți, aparent grosolani și răi, pe dinăuntru ca din porțelan. Înțeleg că uneori îți vine să-i faci fărîme, zadarnic însă, oricît ai fi de furios, nu trebuie să te lași orbit într-atît încît să uiți că ai în fața ta un tînăr necopt. Mai ales dacă ești milițian..."

Și chiar astă noapte, pe cînd își făceau rondul prin oraș, a zărit-o din nou pe Milena, alergînd dinspre Colonadă de-i sfîrîiau călcîiele.

— Stai ! îi strigă șoferului și sări din mașină încă din mers. Apucă să-i taie calea și o prinse de mînă.

— Încotro ? ! Cine mi-a promis marea cu sarea ? L-ai uitat pe Robert al tău ? Unde ai fost ? Ia suflă-ncoace ; bineînțeles, ai băut. Spune-mi imediat unde și cu cine !

— Zău, domnule Venhoda, eu doar... Mă gîndesc la Robert tot timpul, dar am și eu dreptul să mă distrez după ce termin lucrul, nu ?

— E patru dimineața... Intri în schimb ? Sau ieși din schimb ? Unde naiba ai fost ?

Și în clipa aceea l-a observat pe tînăr, care striga ceva. Celălalt membru al patrulei o și pornise spre el.

— Cu ăsta ai fost ?

— Da, dar nu s-a întîmplat nimic rău, jur. M-am dus să dansez puțin și el m-a invitat să beau ceva la bar.

— Ia te uită, ce mărinimie din partea lui. Da' văd că de-abia se ține pe picioare ! Cine e ?

— Nu-i de pe-aici... Da-i băiat de treabă ! Doar că s-a afumat prea iute și pe urmă n-a mai avut nici un haz. Jur că n-am făcut nimic !

— Spune-mi și mie ce să mai facă bietul taică-tu cu tine ? Nu ți-e milă de el ?

Nu răspunse.

Venhoda văzu cum celălalt miliţian îi ia tînărului beat buletinul şi cum îl răsfoieşte încet şi cu un aer oficial. Tînărul se clătina, din cînd în cînd colegul său trebuia să-l ţină ca să nu cadă.

— Tu şterge-o acasă, va trebui să vorbesc din nou cu tata. Spune-mi şi mie cum o să arăţi la lucru ?

— Sînt de după-masă, mă duc să mă culc...

În clipa aceea tînărul se prăbuşi la pămînt.

— Îl luăm cu noi, aşa-i ? spuse miliţianul.

— Îl luăm, aprobă sublocotenentul. Uite în ce hal e !

Îl ajută să-l ridice pe beţiv şi-l băgară în Volga de serviciu. Venhoda văzu cum Milena se opreşte şi se uită la ei. Apoi porni înapoi spre el în fugă.

Se crăpă de ziuă, contururile arborilor răsăreau încet din uşoara ceaţă a dimineţii şi becurile păreau brusc inutile şi neputincioase. De undeva se auzea plescăitul surd al apei unei arteziene.

Aşteptă pînă ajunse la el.

— Domnule Venhoda, vă rog să nu-i spuneţi nimic tatii !

— Acum mă rogi... Şi mîine iar te prind cine ştie unde !

— Unde îl duceţi ?

— La arest, şi ce-i cu asta ?

— Domnule Venhoda, trebuie să vă spun ceva. Eu am fugit de el, dar s-a luat după mine şi m-a ajuns aici, la Colonadă, aşa că m-am aşezat cu el pe bancă. A început să mă strîngă în braţe, eu îl respingeam... Şi am simţit că are ceva în buzunarul de la piept... Ştiţi, se dădea mare, că nu-i e frică de nimic, că e pistolar... Aşa că m-am gîndit c-ar trebui să vă spun.

Venhoda se uită recunoscător la Milena.

— Mulţumesc, vedem noi. N-a mai spus nimic deosebit?

— Nu. Imediat s-a îmbătat cuc. Da' bani avea, bea numai whisky. Așa că nu-i spuneți nimic tatii, da ?

— Șterge-o acasă, bombăni.

Se așeză apoi în mașină lîngă tînărul beat și-i băgă mîna în buzunarul de la piept. Scoase un pistol și tînărul nici nu se împotrivi, capul îi alunecă din nou în piept.

Asta era deci întîmplarea din noaptea trecută, iar el sperase că la raportul de dimineață îi va prezenta șefului un caz interesant, cu propuneri de măsuri cu tot. Și uite că pînă acum n-are nimic concret, doar sentimentul neplăcut că ceva nu e în ordine.

Aspiră mirosul cafelei. Bău încet și cu măsură. Pe coridor se auziră pași. „Ar fi trebuit să dorm, clar, dar nu pot..." Cafeaua era foarte bună, îl mai învioră puțin.

Tînărul mințea... Avea, deci, un motiv s-o facă... Venhoda ar fi putut, bineînțeles, să aștepte rapoartele de dimineață, poate undeva se întîmplase ceva ce ar fi putut avea vreo legătură cu el. Deodată însă înțelese că nu poate aștepta. Grand Hotel ! Acolo ar putea fi începutul acestui ghem. Dacă nu e la Karlovy Vary singur, acolo ar putea fi complicii lui.

„Vezi la ce e bună cafeaua ? Începi din nou să gîndești ca lumea !"

Dar, așa cum se întîmplă, vizita la hotel n-a descurcat nimic. Ba dimpotrivă.

Portarul de noapte tocmai se pregătea de plecare, din fericire îl mai prinse. Îi spuse că tînărul de la camera 143 predase cheia seara, cînd se dusese la restaurant. Portarul nu mai știa nimic despre el, probabil plecase din hotel. Își aminti apoi că-l mai zărise în hol, de data asta nu era singur, era cu o domnișorică.

— Nu cumva vi s-a părut o figură cunoscută ? Nu vine uneori pe-aici ?

— N-aș putea să vă spun, fetele astea arată toate la fel, se piaptănă cum e moda și cine să le mai deosebească ? Întîi am crezut că vrea s-o ducă sus, dar n-a fost așa, în cele din urmă au plecat. În cameră nu s-a mai întors. Cheia a rămas la tablou.

— Restaurantul are și altă ieșire decît asta prin hol ?

— Desigur, direct în stradă.

Sublocotenentul își aminti ce-i spusese tînărul și ce-i relatase Milena. De mirare, dar spusele lor coincideau în mare măsură.

— Nu vi s-a părut ciudat că nu s-a mai întors ?

— Se mai întîmplă, închiriază o cameră și pe urmă dorm la vreo tipă, știți, în ziua de azi...

— Băiatul a venit singur ?

— Asta nu știu, era alt portar de serviciu, dar în registru e trecut singur.

— Nu l-a căutat nimeni ? Nu s-a întîlnit cu nimeni ?

Portarul strînse din umeri. Apoi întrebă :

— S-a vîrît în ceva ?

— Probabil că nu e nimic grav. L-am găsit noaptea în oraș, beat turtă, și acum e la noi. Dați-mi cheia de la camera lui, să arunc o privire.

În cameră era destulă ordine, se vedea că pe pat stătuse culcat cineva, dar patul nu era desfăcut, părea că ieri, cînd venise, tînărul se întinsese numai. Pe fotoliu era aruncată o sacoșă obișnuită de voiaj, nu prea mare, cu curea de umăr. În sacoșă nu erau decît o pijama, o agendă și un radio cu tranzistori. Evident, puștii ăștia nu pot trăi o clipă fără muzică. „După cum se vede, o pradă cam săracă. Cu excepția nenorocitului ăluia de pistol ! E drept, nu-i mare lucru de capul lui, dar poți trage cu el. Calibrul 6,35 omoară un om la fel de bine ca oricare altul. Al naibii derbedeu, uite ce probleme îmi creează ! Dar ține minte, puștiule, te fac eu să te saturi de purtat armă fără permis !"

Venhoda coborî încetișor scările. Lîngă portar se afla acum și funcționarul de la recepție.

— Domnilor, lucrurile i le-am luat eu, cred c-o să mai rămînă un timp la noi.

— Deci camera e liberă, nu ? întrebă recepționerul. Bineînțeles că n-a plătit noaptea asta.

— Achită el pe urmă, nu vă fie frică, rîse sublocotenentul. Pentru moment locuiește în apartamentele noastre !

Recepționerul zîmbi acru.

Portarul se aplecă spre Venhoda :

— Cît ați fost sus, tovarășe, a telefonat cineva. Îl căuta pe el.

Sublocotenentul ridică din sprîncene.

— Ia te uită ! Cine anume ?

— Un bărbat. Zicea că e de la Consiliul Popular ; cică să l trezesc, că-l așteaptă.

— De la Consiliul Popular ? N-a spus ce secție ?

— Păi tocmai asta e curios ! Am întrebat de unde anume, dar mi-a trîntit telefonul.

— Interesant. Mulțumesc pentru informații și, dacă sosește vreun mesaj sau vreo veste, anunțați-ne.

Venhoda nu se duse direct la circă, o luă spre Consiliul Popular. La cererea lui, se anunță prin interfon în toate birourile să se prezinte funcționarul care telefonase cu puțin înainte la Grand Hotel, în legătură cu Karel Mařík.

Nu se prezentă nimeni. Sublocotenentul dădu din cap.

— Bănuiam eu !

Porni apoi iute spre secție. „Așa, și-acum n-are decît să facă pușțiul pe nevinovatul, e clar că n-a fost singur. Trebuie să întrebăm Praga dacă nu cumva știu ceva despre el. Nu degeaba a venit aici ! Minte cînd pretinde că e în excursie. Fata a spus că avea bani berechet. Întrebarea e, de unde ? !"

VII

Multor pasageri nu le place cînd avionul ia înălțime. Unii țin ochii închiși, alții privesc în jur, de parcă ar vrea să se asigure că ceilalți se simt bine și, deci, n-au de ce să se teamă. Doamna Kamilka îl ținea strîns de mînă pe prietenul ei, domnul Hykl, care era și fericit, și nefericit, căci dintr-un minut în altul fericirea lor comună, neașteptată, va lua sfîrșit. Fericirii ăsteia la băi i se spunea căsătorie de stațiune și e mai frecventă decît gripa...

În ultima vreme Jan Holman zburase intenționat de cîteva ori cu avionul. Voia să știe cum decurg toate formalitățile legate de zbor. Fusese și aici, la Karlovy Vary. Pentru mai multă siguranță, numai o dată, nu voia să și-l reamintească cineva, dar atunci făcuse o schiță a holului aeroportului și era sigur că nimic nu-l poate lua prin surprindere.

Acum ședea țintuit în fotoliu. Avionul se cam clătina, norii rari își făceau de cap, căpitanul însă se așteptase la asta și se străduia, pe cît posibil, să îndrepte lucrurile. Legănarea însă n-o putea împiedica.

Holman avea impresia că visează, un vis datorat febrei, în care totul e neverosimil. Cele trăite în ultimele minute îi aminteau de altfel de un vis care revenea ades : cineva îl urmărea, întindea mîna să-l prindă... Se trezea întotdeauna ud de sudoare și agitat, și era bucuros că fusese vis.

Numai că acum era treaz și strîngerea de inimă nu-l părăsea.

În primul rînd nu se putea împăca cu gîndul că Alena nu urcase în avion. Probabil a înnebunit, doar nu-i posibil ca tocmai ea — și așa, dintr-o dată — să dea cu piciorul la tot ce pregătise cu atîta migală, în cele mai mici detalii. Cu atît mai mult, cu cît lucrurile mergeau strună.

Se temuse puţin de întîrzierea autobuzului, dar, pînă la urmă, întîrzierea se dovedise un mare noroc, căci controlul avusese loc mai repede ca de obicei.

Chiar şi trucul cu tranzistorul, pe care nu-l vor controla, ci îl vor pune deoparte, chestie pe care o considera cea mai grozavă găselniţă a sa, reuşise perfect.

De cîte ori Jan Holman îşi aducea aminte de treaba asta, îşi spunea plin de admiraţie : „Jane, eşti mare !“ O zicea şi cu voce tare. Nu se mai sătura de laudele cu care Mařík, în special, nu era deloc zgîrcit... Surprinzător, dar Alena era mai reţinută, ea privea oricum toată afacerea cu neîncredere, şi-ar fi dorit să nu plece. Din cauza asta se şi supăra uneori pe ea, îi spunea furios că e o gîscă. Îl lăsa s-o certe (în general i se supunea în toate, şi, bineînţeles, o convinsese).

Şedea în fotoliu, număra secundele şi minutele şi simţea o strîngere de inimă. Îşi imaginase în amănunt totul, se pare însă că nu apreciase corect un element. Oamenii cu care se hotărîse să acţioneze. Se vede treaba că aşa e în viaţă, oamenii mari sînt înconjuraţi de pigmei, care nu-i înţeleg. Sînt prea mici pentru asta. Mică era şi Alena.

Holman era prudent cu femeile, niciodată nu jucaseră un rol prea mare în viaţa lui. La alte lucruri se gîndea el şi alte lucruri i se păreau importante. Femeia era doar o completare a lor. Cînd îţi place să ieşi în societate, o femeie bine îmbrăcată reprezintă partenerul potrivit. Şi Alena ştia să se îmbrace şi era supusă.

Atît de bine gîndise totul !

Şi uite că ei doi i-au dat planurile peste cap !

Bine, să lăsăm lucrurile aşa cum sînt... Au dat bir cu fugiţii şi el, singur, nu poate face nimic. Peste douăzeci de minute — ba nu, peste cincisprezece — ajung la Praga, coboară, se duce la el acasă (unde nu mai are nimic, mobila a vîndut-o înainte de plecare), se întoarce la taxiul

lui, care nu e rău, dar nu-i satisface nici pe departe nevoile. Revine într-o lume plină de coşmaruri, căci are parte de belea după belea... Numai că acum, cînd totul prinsese contur, pusese în mişcare patru amatori de locuinţă deodată şi i-a dus atît de straşnic de nas, că toţi i-au dat banii înainte. Se întoarce şi-i aşteaptă să apară şi să-i ceară cheile locuinţei... Bine, ar putea să încerce din nou figura veche, să găsească un al cincilea şi să le dea, la fiecare cîte ceva înapoi, zicîndu-le că n-a reuşit încă... Dar dacă sînt prea nerăbdători, crapă buboiul.

Avionul nu se mai legăna. Zburau deasupra norilor, zborul era acum o plăcere, soarele strălucea, de-o parte a avionului pasagerii au şi tras perdeluţele. Lumina de deasupra uşii cabinei piloţilor se stinsese. Oamenii îşi desfăcură centurile. Cîţiva bărbaţi aprinseră ţigările.

Şi el stă aici nehotărît, abătut, şi nu ştie ce să facă.

Ar trebui să se ridice şi să se ducă la WC. Tranzistorul îl bagă sub haină, de altfel nu e treaba nimănui dacă-l ia cu el sau nu... Pentru mai multă siguranţă o să aştepte pînă se întoarce stewardesa cu spatele.

În clipa aceea, o femeie se ridică şi se îndreptă spre coada avionului.

Trebuie, deci, să aştepte. Timpul zboară...

Da, asta e cel mai rău. Timpul zboară şi el nu s-a hotărît încă.

Chiar nu s-a hotărît ? Ce altceva îi mai rămîne de făcut ? Să se întoarcă, e prea riscant. S-ar putea să păţească ce mai păţise o dată, numai că acum ar fi pentru cîţiva ani bunişori. Cunoştea un bişniţar şi, nu de mult, aflase că, pentru o chestie ca asta, încasase şase ani. Dumnezeule, şase ani de viaţă pe care nu are voie să-i piardă !

Pe cei patru amatori îi încurcase fiindcă ştia că dispare. Îi părea rău să nu profite, cînd avea un plan atît de grozav.

Da, fuseseră cele mai frumoase zile din viața lui. Avea buzunarele pline de bani.

Numai că acum nu se mai poate întoarce la Praga, la creditorii înșelați. Nu poate, lucrul ăsta ar fi trebuit să-l înțeleagă și Alena, numai că ea încercase întotdeauna să-l convingă să trăiască mai modest.

La drept vorbind, el nu-i spusese niciodată cu ce se ocupă de fapt, cum nu-i spusese nici că făcuse pușcărie.

Marík înțelegea mai bine lucrurile astea. I se păruse un partener foarte potrivit, mai ales fiindcă fusese atît de fermecat de Holman și de la început îi zisese „căpitane". Lui Holman îi plăcea, și Marík, amator de asemenea chestii ieftine, începuse să-i spună în engleză : *captain*. *Captain* Holman și gata. Și ce spunea căpitanul, aia era sfînt ! „De ce n-ar fi fost așa ? Ideile erau numai ale mele și erau geniale !"

Azi-dimineață cînd, în holul hotelului, predaseră cheile portarului (Holman îl rugase să primească eventualele mesaje și să comunice celor care-l vor căuta că pleacă pentru toată ziua în excursie și se întoarce abia spre seară), observase foarte clar că la numărul camerei lui Marík atîrna cheia. Se înțeleseseră să nu ia legătura cu el, să petreacă ultima noapte separat, ca, în nici un caz, orice s-ar întîmpla, nimeni să nu poată face vreo legătură între ei. „Și asta a fost o hotărîre înțeleaptă", se lăudă Holman.

Se întoarse din nou spre coada avionului, femeia încă nu ieșise. „Doamne sfinte, are de gînd să stea acolo o oră ?"

Deci dimineață Marík nu mai era în hotel... Și asta era conform planului. Trebuia să meargă la aeroport cu autobuzul, în timp ce el cu Alena urmau să vină cu mașina. Zîmbi : „Nici fleacul ăsta nu l-am trecut cu vederea, am închiriat o mașină de la Pragocar, ca excursia, dacă tot avea să fie ultima, să fie cu adevărat ultra elegantă". Cu mașina aceea călătoriseră toți trei și avuseseră posibilitatea să discute în liniște despre tot ce aveau de făcut,

fără să le fie teamă că-i ascultă cineva (Chestia asta o văzuse într-un film, în care spionii se întîlneau din principiu în mașini, unde își puneau la punct planurile). Ce nostim o să fie cînd vor găsi mașina la marginea pădurii de lîngă aeroportul din Karlovy Vary !

Nu-și putu stăpîni rîsul.

„Și pe urmă, hodoronc-tronc, tipul nu mai vine ! Bine c-am avut curaj să-l caut la hotel. Dumnezeule, cum e cu putință ? Se vede treaba că, peste noapte, idiotul s-a îmbătat. Ce-i drept, îi cam place să bea, știa că trebuie să cheltuiască toți banii, căci banii ceh erau singurul lucru de care nu va mai avea niciodată nevoie... S-a întîmplat ceva ce n-ar fi trebuit să se întîmple, de vină este lipsa de disciplină a zăpăcitului. ăluia și se prea poate ca, în timp ce eu sînt în avion, undeva, jos, să fi început să sune telefoanele și, la Praga, miliția să mă și aștepte la aeroport... Asta e, nu-mi rămîne altă posibilitate decît să acționez pe cont propriu !"

Și-i părea nespus de rău că e singur, că nu e lîngă el Alena, căci îi plăcea s-o aibă alături. Cînd, în sfîrșit, a găsit răspuns și la întrebarea cea mai grea dintre toate, și anume ce să facă cu fetița din prima căsătorie, deci cînd și această problemă a fost rezolvată, se trezește singur cuc...

Planul era perfect, dar conceput pentru trei persoane. Conform acestuia Alena ar fi trebuit să distragă atenția stewardesei și, între timp, ei doi și-ar fi putut pregăti tranzistoarele. Pe urmă Marik ar fi trebuit să țină în șah pasagerii, iar el să se ducă în cabina piloților.

E oare cu putință să reușească singur ?

Ce se poate întîmpla în cabina pasagerilor, în timp ce el e la piloți ?

„Ce să se întîmple ?" spuse și se sperie că a vorbit cu voce tare. Nu se întîmplă nimic, pur și simplu nu e voie să se întîmple ceva ! Va fi doar mai greu, poate că nici

măcar...: „Cine știe ce-ar mai fi făcut idiotul ăla de Marik Așa va trebui să rezolv totul singur, dar cu atît mai bine. Voi fi sigur că lucrurile merg așa cum vreau eu."

În plus, întotdeauna trebuie să contezi pe frica oamenilor. „Se-nțelege că frică mi-e și mie. dar e firesc, mai ales dacă te gîndești că totul s-a schimbat brusc. Lor însă le e de două ori mai frică ! Pe deasupra, ușa cabinei se poate încuia pe dinăuntru. Eu voi fi cu piloții, și pasagerii nu pot face nimic. Doar n-are nici unul armă. Și-i pot amenința din cînd în cînd ! În fond, nici nu trebuie să știe prea exact ce se întîmplă, doar nu-i atît de greu să treci granița în zbor, s-ar putea ca unii să creadă că aterizăm la Praga." Respiră adînc și se simți mai ușurat. Sentimentul apăsător de nesiguranță se destrăma încet-încet.

Așează tranzistorul pe genunchi și așteptă.

VIII

Sublocotentul Venhoda ciocăni la ușă și dădu buzna în biroul comandantului.

— Tovarășe comandant, trebuie să vorbesc cu dumneavoastă... E ceva care nu-mi place ! izbucni Venhoda.

Comandantul era gata să-i spună că, în primul rînd, trebuie să salute regulamentar, observă însă ochii holbați ai bătrînului sublocotenent și mormăi doar :

— Ei, ce nu-ți place ?

Venhoda îi întinse procesul verbal neterminat.

— Am început, tovarășe comandant, să scriu un proces-verbal despre treaba asta, cred însă că nu mai e timp de așa ceva și că trebuie să procedăm cu totul altfel.

Venhoda era furios și-și dădea seama că nu se exprimă destul de clar.

Între timp comandantul parcurse în zbor textul și, la sfîrșit, ridică sprîncenele.

— S-a găsit asupra lui un pistol de calibrul 6,35... Ia te uită ! Ei, și ce-a spus ?

— Păi tocmai asta, să trăiți, e problema. Mai întîi n-a fost în stare să răspundă, fiindcă era beat criță. Și pe urmă, cînd a binevoit să se trezească, a început să inventeze.

— Cum ți-ai dat seama că inventează ? întrebă ironic comandantul.

— Pe de-o parte se cunoaște și, pe de alta, există anumite fapte. Tipul trebuie să aibă complici... I-am adus lucrurile de la hotel. Prea multe nu-s, sacoșa asta, în ea o pijama, o agendă și un radio cu tranzistori.

— Nu-s prea multe. Băieți ca el nu fac un pas fără muzică. Sper că ai controlat agenda.

— Sigur, tovarășe comandant. Numai că nu-i nimic trecut în ea. Nici un număr de telefon, nici o adresă. O agendă goală.

— Așa că n-o să-i putem dovedi complicii cu una cu două ! Și ce legătură am eu cu asta ? Continuă interogatoriul, și gata !

Sublocotenentul scoase din agendă o hîrtiuță împăturită.

— Uitați ce am găsit. Un bilet, să trăiți, pentru cursa Karlovy Vary-Praga. Cu data de azi, zborul de dimineață OK 096.

— Am impresia că a cam pierdut avionul, rise scurt comandantul. Crezi că avea vreo intenție cu pistolul ăla ? S-ar putea, dar pasiența nu i-a ieșit, fiindcă era beat. Oricum nu l-ar fi trecut așa, cu una — cu două, în avion, știi ce temeinic sînt controlați pasagerii. Tot nu înțeleg...

— Nici eu n-am înțeles, să trăiți. Pe urmă însă am luat în mînă tranzistorul.

Comandantul îl luă și el în mînă și vru să-l pună la loc, ceva însă i se păru anormal și-l zgîlțîi.

— Da, așa am descoperit și eu ! Permiteți-mi să-i desfac capacul din spate.

Tranzistorul nu avea nimic înăuntru. Se auzea doar zdrăngănitul ușor a două agrafe de metal, prinse de capac.

— M-am uitat la el ca prostul, deodată însă m-am gîndit că nu degeaba e aranjat așa și am scos din sertar pistolul confiscat. Ăsta...

Sublocotenentul îl așeză în radio. Se potrivea perfect. Era de-ajuns dacă prindeai agrafele metalice și dacă trăgeai peste țeavă și peste mîner cîte unul dintre elasticele prinse de agrafe. Puse apoi la loc capacul din spate, îl înșurubă și așeză tranzistorul pe masă.

Comandantul privea uluit. Trecură cîteva clipe pînă ce spuse :

— Fir-ar să fie... Venhoda, te felicit ! Ai reușit un lucru fantastic ! Ce zici, ce șmecherie ? Și dumneata i-ai dat de cap ! Așa treabă mai zic și eu ! Ești grozav.

Venhoda oftă.

— Nu eu, băiatul ăla e grozav, dacă i-a venit o idee ca asta. Cînd se urcă în avion, sacoșa — mică cum e — poate s-o ia cu el. E adevărat că ai noștri i-o controlează. Dar lucrurile, bineînțeles, i le lasă în ea. Are voie să urce cu el un tranzistor... Și pe urmă ce mare scofală să scoată pistolul și să-l amenințe pe pilot ?

Comandantul se ridică.

— Așadar, ai împiedicat o deturnare de avion !

Venhoda nu dădea vreun semn de bucurie. Era cît se poate de grav.

— Vă spun doar că s-ar putea ca băiatul să nu fi fost singur.

— Numai că n-o poţi afirma, fiindcă nu ştii cu siguranţă. E o simplă presupunere. N-ai nici cel mai mic motiv ca să afirmi că au fost mai mulţi. Sau ai ?

— N-am... E doar un fel de presimţire. Mi se pare cam tînăr şi cam netot pentru o figură de gangster ca asta. Un băiat ca el nici nu s-ar apuca singur de aşa ceva.

Comandantul se uită la ceas. Apoi se repezi la telefon.

— Dă-mi legătura cu aeroportul ! Urgent !

Nu aşteptă prea mult.

— Aici Miliţia. Spuneţi-mi, avionul de dimineaţă a ajuns la Praga ?

— Ar fi trebuit, dar n-a ajuns încă, fiindcă a avut întîrziere. Cam în zece minute aterizează la Ruzyně.

Comandantul îi făcu semn lui Venhoda să ridice celălalt receptor.

— S-au urcat în el toţi pasagerii de pe listă ?

— Nu ştiu, pot să aflu însă. Întreb imediat.

O clipă fu linişte. Venhoda şopti :

— Aşteptarea e întotdeauna partea cea mai rea.

Comandantul bătea darabana în masă.

— Am aflat, răsună glasul de la telefon. Nu s-a urcat un pasager, o femeie. În ultima clipă i s-a făcut rău.

Comandantul mulţumi pentru informaţii şi închise.

— Cred că nu există nici un motiv plauzibil ca să credem că au fost mai mulţi, spuse după o clipă de tăcere.

— Ar fi unul... De dimineaţă cineva l-a căutat la telefon pe Marik, tipul arestat. Zicea că e de la Consiliul Popular. Am verificat şi nimeni de-acolo n-a sunat la hotel. E clar că nimeni de la Consiliu n-ar avea de ce să caute un tînăr care se îmbată noaptea într-aşa un hal, că nu mai ştie ce e cu el.

— Păi vezi, chiar ăsta e motivul pentru care cred că nu e grav ! Dacă băiatul plănuia cu adevărat o deturnare, nu s-ar fi afumat chiar atît de rău !

— Da, așa mi-am zis și eu. Dar dacă a făcut-o tocmai fiindcă își lua rămas bun și putea să-și cheltuiască toți banii ? Cică a băut numai whisky ! Eu aș telefona și la serviciul nostru de la aeroport.

Comandantul împinse telefonul spre el.

— Adjutant Příhoda, se prezentă, de la aeroport, miliţianul de serviciu.

— Salut, tovarășe, aici Venhoda. Ascultă, n-ai observat azi-dimineață, la decolare, ceva suspect ?

— Nu-mi dau seama, mormăi adjutantul. Ce anume ? Era cam mare zăpăceală, autobuzul a avut întîrziere.

— Am auzit că un pasager nu s-a urcat.

— Am observat și eu o femeie care, în ultimul moment, a rămas aici. I s-a făcut rău.

— N-ai văzut vreun bărbat cu un radio cu tranzistori sau cam așa ceva ?

Adjutantul șovăi o clipă :

— Păi de-ăștia... Așa-i, azi era unul cu un aparat mare, într-o sacoșă de piele.

— L-ai controlat ?

— Se-nțelege, cum altfel... ? Tranzistorul l-a pus pe pupitru. Și, închipuie-ți, se grăbea așa de tare, că era să-l uite ! A trebuit să strig după el... Azi se grăbeau toți, din cauza întîrzierii.

— Îți mulțumesc, prietene, spuse Venhoda și închise.

Comandantul străbătu de cîteva ori camera.

— Vezi ca nu cumva să facem din chestia asta un roman polițist. Mă înțelegi, Venhoda ?

— Vă înțeleg foarte bine ! N-aș vrea... Bineînțeles că, începînd de azi, după ce am văzut asta (și arătă spre tranzistor), se vor controla și aparatele de radio sau vor fi restituite pasagerilor după zbor, odată cu bagajele. Rămîne însă cert faptul că azi, pe aeroportul nostru, s-a îmbarcat un bărbat cu un radio cu tranzistori.

Comandantul își mușcă buzele.

— Știi, asta poate să însemne ceva sau poate să nu însemne nimic. Pe scurt, cheamă-l pe băiat și scoate ce poți de la el !

— Am înțeles, dar dacă neagă, să zicem, numai cincisprezece minute, atunci e prea tîrziu. Avionul a aterizat sau... Sau nu mai aterizează deloc.

Comandantul nu spuse nimic. Ridică încet receptorul.

— Fie ce-o fi, o bănuială există. Probabil, îndreptățită.

Arătă spre radio.

— Informez Praga, să-l avertizeze pe căpitanul avionului. Pentru moment nu putem face mai mult. Dumneata anunță procuratura în legătură cu arestatul, să aprobe detenția.

— Să trăiți, am înțeles ! spuse Venhoda.

Era ora opt și cincizeci de minute.

IX

Avionul zbura lin, fără oscilații. Pasagerii se liniștiseră, unii priveau în jos, norii de dedesubt se destrămaseră și se vedea întinderea de pămînt învăluită în culorile primăverii.

Domnul Hykl privea și el peisajul, drept care se aplecase peste Kamilka. Un truc nevinovat, ca să o poată atinge. Erau triști, căci timpul măsurat al dragostei lor se apropia de sfîrșit. Domnul Vána studia documentele rezultate de pe urma controlului intern și se posomorî. Doamna volubilă moțăia, spre norocul stewardesei, care putea să se odihnească și ea o clipă. Profesorul care se grăbea să ajungă la operație se gîndea fără întrerupere

în pacient și prin minte îi treceau toate complicațiile posibile. Nu erau puține. Cazul nu lăsa mari speranțe.

Jan Holman observă că femeia pe care o tot așteptase, în sfîrșit ieșise.

Se ridică, nu mai putea să lase pe nimeni să i-o ia înainte, timpul se scurgea vertiginos. Cu tranzistorul sub haină, trecu repede spre capătul cabinei pasagerilor. Închise ușa în urma lui. Își zări chipul în oglinda de deasupra lavaboului și se sperie. Niciodată nu arătase atît de rău. Trăise însă în aceste cîteva minute clipe nespus de grele !

Gata, zarurile au fost aruncate, acum trebuie să creadă în succes ! „Speranța mea cea mai mare, își spuse, e că piloții au ordin să nu se apere dacă sînt atacați. Trebuie să satisfacă toate cerințele agresorilor, căci răspund de viețile unor oameni. Știu ei prea bine că un glonte tras în avion este primejdios și poate avea și urmări neprevăzute, dacă atinge vreo instalație. Pe scurt, îi interesează securitatea avionului, adică a pasagerilor și nu a mea, asta e clar ! Iar eu pot profita de acest lucru. E o fisură prin care mă pot strecura."

Inițial se înțeleseseră ca el și Mařík să stea în fotolii alăturate și Mařík să-și scoată haina și s-o pună în poală, în așa fel încît să-i acopere pe amîndoi. Sub haină urmau să deșurubeze capacele tranzistoarelor și să scoată armele. Era ușor, nimeni nu ar fi văzut nimic, mai mult, întîi ar fi lucrat Holman, pe urmă Mařík, și s-ar fi păzit reciproc.

Stewardesa ar fi fost ocupată cu Alena, care s-ar fi văitat că-i e rău și Holman s-ar fi apropiat de ea și ar fi silit-o discret, cu pistolul, să-i cheme pe piloți la telefon. Între timp Mařík ar fi îndreptat pistolul împotriva pasagerilor.

Ar fi fost atît de simplu... Acum trebuia să le facă singur pe toate. Sprijinit de ușa WC-ului, deschise

ascunzătoarea. Cînd scoase pistolul, simţi cum îi tremură mîinile. O clipă nu ştiu ce să facă cu ambalajul gol al tranzistorului. Conform planului, urma să-l lase pe fotoliu. Ce să facă acum cu el ? Să-l lase aici ? Observă sub lavabou un dulăpior cu prosoape de hîrtie de rezervă. Îl vîrî acolo şi închise dulăpiorul.

Se pregătea să armeze pistolul, însă îşi dădu seama că e mai bine dacă mişcarea asta o va face abia cînd se va afla în cabina piloţilor. Ca să priccapă că nu glumeşte. Pistolul avea un luciu mat, era perfect conservat şi bine lustruit, ultima oară îl verificase cu o seară în urmă, înainte de culcare. Zgomotul armării face desigur impresie. Cît despre stewardesă, ajunge dacă-l vede !

Şi-acum, „căpitane Holman", păşeşte cu dreptul ! Sau cu stîngul ? !

„Mă prostesc, îşi spuse nemulţumit. Mă comport de parcă aş avea timp berechet şi, de fapt, nu-mi rămîn decît cîteva secunde. Cîteva secunde ca să muşc din acest măr acru, de care n-am poftă. Mai pot încă să dau înapoi. Să pun pistolul la loc şi să mă aşez din nou în fotoliul meu. Şi pe urmă, la Praga, să-i chem pe cei doi care m-au trădat atît de ruşinos şi să le spun : eu m-am sacrificat pentru voi şi voi... Să vă fie ruşine ! Voi sînteţi de vină, pentru voi o făceam ! Numai de nu m-ar aştepta miliţia la Ruzyně ! Ăştia lucrează foarte repede şi precis Maríik o să vorbească !"

În memorie îi apăru un moment din viaţă. Era într-o sală de judecată mică şi întunecoasă, şi robele judecătorilor i se păreau lustruite, îl cuprinsese teama şi aştepta un cuvînt... Preşedintele completului citea plictisit :

— Şi se condamnă, în conformitate cu paragrafele... şi în conformitate cu paragrafele... ţinînd seama de paragraful... la optsprezece luni necondiţionat.

Acest unic cuvînt îl distrusese : optsprezece.

De data asta ar fi şi mai rău.

„Aşa că nu-mi rămîne nimic altceva de făcut !“

Vîrî pistolul în buzunar şi ieşi. Stewardesa tocmai traversa cabina cu o tavă cu pahare. O văzu cum se opreşte lîngă scaunul lui gol, trage măsuţa şi aşază pe ea un pahar cu suc. Spre mirarea lui, îşi dădu seama că îi e groaznic de sete. Crezuse că va trece imediat la acţiune, dar se duse la scaunul lui, se aşeză şi bău cu poftă.

Stewardesa terminase. Un tînăr îi explică cu glas tare că el, din principiu, are asupră-i propria băutură şi-i arătă, rîzînd, o sticlă.

— Acum..., mormăi cu jumătate de glas şi se ridică.

Era ora opt şi cincizeci şi unu de minute.

X

Toată viaţa Alena Chyrová fusese convinsă că are ghinion şi că restul femeilor au o soartă mai bună decît a ei. Cu toate astea, nu i se întîmplase nimic deosebit, ieşit din comun. Se măritase, după o scurtă cunoştinţă, plină de visuri de viitor, şi nimic din aceste visuri nu se realizase. Pe atunci mai lucra ca croitoreasă şi, cum fac toate fetele de la maşina de cusut, le povestea colegelor ei despre bărbaţii pe care îi cunoscuse. După căsătorie, îi făcu cunoştinţă soţului ei cu cea mai bună prietenă ; dorea să-şi destăinuie cuiva fericirea.

— Voi, fetelor, cînd vă măritaţi, vă purtaţi de parcă v-aţi fi rezolvat definitiv toate problemele, le spunea şefa, femeie cu experienţă. Abia după căsătorie începe totul, gîştelor !

Avea dreptate. Cea mai bună prietenă începu, după un timp, să iasă în oraș cu soțul ei și nu făcea din asta nici un secret. Declara că e iubire, și că n-are de ales. Alena suferea și, bineînțeles, părăsi atelierul, doar n-o să stea în aceeași încăpere cu tîrfa care-i furase bărbatul.

Acasă plîngea, acompaniată în această tristă preocupare de mama ei, căreia îi plăcea să aibă tot timpul o figură îndurerată. Soțul Alenei nu mai veni pe acasă, declară că-i ajunge o femeie care plînge mereu și că e peste puterile lui să suporte două. Îi explică Alenei că, la urma urmelor, nu-i chiar o crimă că i-a plăcut alta și că, dacă ar avea minte, ar încerca să lupte pentru el.

Alena însă nu știa să lupte pentru nimic și pentru nimeni. Jignită pînă în adîncul sufletului, se bucură cînd bărbatul plecă. Rămînea cu fetița ei, ce-i mai lipsea ca să fie fericită ?

Îi lipsea, bineînțeles, un bărbat. Cum își mai reveni din tristețe, găsi altul, dispus să țină locul soțului. Nu era, în schimb, dispus s-o ia de nevastă. Îi găsi, totuși, un post de telefonistă în întreprinderea unde lucra. Îi era recunoscătoare, întotdeauna tînjise după o schimbare, or aceasta era o schimbare din temelii. Mai mult nu putea face pentru Alena, era însurat și, din multiple motive, nu voia să divorțeze. Afirma că o legătură ca a lor e lucrul cel mai frumos de pe lume.

Cînd Alena își dădu seama că alte femei profită mai mult de pe urma unei astfel de legături — ce mare lucru e să fii telefonistă ? ! — începu să fie tristă și nesuferită. Iar el îi declară că mai are o femeie antipatică acasă și două sînt prea mult, așa că se despărțiră.

O dată la două săptămîni venea soțul, acum divorțat, să ia fetița la plimbare. Îi propuse de cîteva ori să iasă toți trei. Fetița, cu siguranță, ar fi fost încîntată. Alena declară că nu e dispusă să joace teatru. Sau e măritată,

și atunci merge cu soțul și fiica la plimbare, sau e desconsiderată de un bărbat nerecunoscător, și atunci nu vrea să-l vadă.

De fapt nu gîndea chiar așa, ar fi fost bucuroasă dacă ar fi insistat. Numai că el nu insistă.

— Știu că și aici s-a amestecat maică-ta, spuse oftînd și se duse cu fetița la teatrul de păpuși. Nu se abținu să nu remarce : Faci pe sfînta și fetița îmi tot povestește despre un nenea care vine seara pe la voi.

Rămase acasă și plînse toată după-amiaza de duminică. Maică-sa plînse împreună cu ea și nici una nu știa dacă plîng fiindcă fetița spune totul, sau fiindcă nenea nu mai vine.

Cînd unei femei îi intră în cap ideea să-și găsească un bărbat, devine de obicei victima propriei dorințe. Cu cît caută mai mult, cu atît scade posibilitatea de a găsi pe cineva convenabil. În primul rînd fiindcă îi îndepărtează pe toți cu dorința ei prea evidentă de a se mărita.

Bărbații începură s-o evite pe Alena, deși era o femeie care știa să se îmbrace și arăta așa de bine, că toți întorceau capul după ea.

Încercă și cu un anunț la ziar : „mamă tînără (31, 1,60) caută tată pentru fiica ei de trei ani". Compusese anunțul împreună cu mama ei și așteptară răspunsurile.

Cei mai mulți bărbați vor te miri ce de la o femeie, dar să devină numai tatăl unei fetițe de trei ani e cam puțin. Răspunseseră un văduv „cu un mic defect fizic", pe care nu-l descrisese mai amănunțit, și un bărbat care dorea foarte tare să găsească o mamă celor trei copii ai săi.

Alena mai plînse încă o noapte.

Își înăbuși dorința de căsătorie, era mulțumită să găsească pe cineva cu care să poată merge seara la cine-

matograf, care să fie dispus să danseze cu ea și nici nu mai întrebă dacă bărbatul respectiv e însurat sau nu. Dar nu întîlni prea mulți nici de acest fel, probabil nu atrăgea bărbații, era prea serioasă și prea nefericită. În ultima vreme își ducea existența mai mult singură și dacă uneori se străduia să plece de acasă, o făcea numai ca să nu mai audă văicărelile mamei ei.

O dată pe an poșta le aducea un plic alb cu timbru străin. O mătușă, care trăia de zeci de ani în Franța, le trimitea salutări și, fiindcă era și ea singură, călătorea destul de mult. Maică-sa păstra cu grijă ilustratele. Spunea că desigur verișoara ei primară va veni o dată și la Praga. Și poate că atunci o invită pe Alena la ea.

— Asta ar fi, fetițo, o lovitură ! Sînt convinsă că acolo ți-ai găsi un bărbat. Închipuie-ți, să te măriți în străinătate !

Alenei nici nu-i trecuse prin minte una ca asta, dar era dispusă să includă și această posibilitate în planurile ei de viitor. O dată pe an îi scriau și ele mătușii, la Paris, fie o scrisoare, mai ales mama, fie o ilustrată, cu care se mulțumea Alena, căci n-o cunoștea pe mătușă și nu știa ce să-i scrie.

De mult nu mai lucra ca telefonistă, revenise la meseria ei, era angajată acum la un teatru pe post de costumieră. Era interesant, i se deschidea o lume de vise ireale. Îmbrăca prințese și doamne din lumea mare, cărbunari și regi. Iar acasă povestea apoi bîrfele care, de cînd lumea, se răspîndesc din cabine în rîndul personalului teatrului. De fapt mediul ăsta îi plăcea cel mai mult. Un timp crezu că găsise printre tehnicieni un om care să-i ofere ceva mai mult decît o speranță înșelătoare, dar totul se destrămase din cauza fetiței, cu care respectivul nu se putea împăca. I se părea o povară mult prea grea.

Într-o seară, tîrziu, a luat un taxi s-o ducă acasă, fiindcă ploua și nu voia să stea în ploaie și să aștepte tramvaiul.

Șoferul taxiului o studie discret din profil și apoi spuse :

— Sînteți actriță ?

— De ce credeți asta ?

— Pe de o parte pentru că v-ați urcat la teatru și, pe de alta, e atît de tîrziu că publicul trebuie să fi ajuns acasă. În plus, arătați foarte bine și am impresia că v-am văzut undeva.

Rîse :

— Mințiți frumos.

— Esențialul e că o fac frumos... Dar nu mint, nu prea am cînd să merg la teatru, știți doar că serile se caută cel mai mult taxiuri. Timp liber am mai degrabă dimineața, de-aia nici nu-mi pot găsi o prietenă. Ce fată cumsecade e liberă dimineața ?

— Vă dezamăgesc rău dacă vă spun că nu sînt actriță ?

— Deloc. Dar lucrați la teatru, așa-i ?

— Sînt costumieră. O muncă mai specială, nu ?

— Oricum mai bună decît să tocești străzile cu taxiul.

— Ce expresie nostimă, rîse.

— Așa spunem noi între noi.

Cînd ajunseră în fața casei, Alena plăti. Pînă să coboare, șoferul o întrebă :

— Întotdeauna vă întoarceți acasă la ora asta ? M-aș învîrti și eu prin jurul teatrului... Iar dacă ați avea timp duminică după-masă, ar fi grozav.

— Nu am bani să merg cu taxiul în fiecare zi, îl refuză ea. Iar duminică după-masă presupun că nu ați veni, căci eu merg duminica la plimbare cu fetița mea, lucru care nu v-ar bucura prea tare.

— De ce să nu mă bucure ? Cum de nu m-am gîndit imediat ? Un copil vi se potrivește de minune. Sînteți așa...

serioasă. Înțeleaptă...

— Fetele pe care le duc bărbații în excursie cu mașina trebuie să fie mai tinere.

Pe stradă venea cineva alergînd și, cînd văzu taxiul, începu să facă semn cu mîna. Șoferul spuse :

— După cum vedeți, am un mușteriu. Așa că, ce atîta vorbă, duminică, la două, aici ! De acord ?

Se mai uită o dată la numărul casei și demară.

— Ați înnebunit ! spuse ea, dar el n-o mai auzi.

Ajunsă acasă, Alena se uită în oglindă, să vadă ce anume ar fi putut să-l intereseze la ea și cum de își dăduse seama că e serioasă... Poate că voise să spună : la locul ei.

O luă cu frig. „Nu cumva a vrut să spună că sînt bătrînă ? O femeie de peste treizeci de ani are puține speranțe de fericire."

Pînă să adoarmă își spuse că, bineînțeles, nu se duce la întîlnire. Oricum el n-ar veni și ar fi o prostie să se pregătească.

Duminică dimineață îi promise fetiței că o duce la plimbare. La ora două ieși din casă. Taxiul care stătea în colțul străzii porni spre ea.

— Rolls-Royce-ul meu e la reparat, doamnă. Vă mulțumiți cu mașina asta ?

Așa făcu cunoștință cu Jan Holman. Fetița se așeză în spate, încîntată că merge cu mașina, și ea începu să-l studieze pe furiș. Frumos nu era, dar ce înseamnă frumusețea la un bărbat ? Părea cam filfizon, din cînd în cînd avea impresia că-și dă aere, pe urmă însă înțelese că probabil trăise cu adevărat tot ce povestea. De altfel vorbea așa în general, era greu să-ți faci o părere despre ce vrea în viață. Se vedea că are destui bani și că nu e zgîrcit. Cînd se întoarseră acasă, fetiței îi era rău, fiindcă mîncase prea multe dulciuri cumpărate de el.

Asta îl cam necăji.

— Așa mi se întîmplă mereu. Cînd vreau să fac cuiva o bucurie, de obicei se termină prost. Acum fetiței o să-i fie frică de mine și n-o să mai vrea să ieșim împreună.

Alena se gîndi că, mai degrabă, nu va mai merge niciodată cu ele, căci nu profitase cu nimic de pe urma plimbării. Ori de cîte ori încercase să se apropie un pic de ea, fetița devenise geloasă și făcuse gălăgie.

— Nu știu să mă port cu copiii, oftase.

— Nu aveți copii ?

— Eu ? se miră. Cum să am, dacă sînt singur ?

Și așa află despre el un lucru pe care nici nu l-ar fi bănuit. De fapt asta a atras-o cel mai tare.

Cînd ajunseră înapoi acasă și își luară rămas bun, Jan spuse :

— Aș mai rămîne bucuros, dar am făgăduit cuiva să încerc să-i fac rost de o locuință, așa că trebuie să mă duc.

— Oricum nu v-aș putea invita, spuse prudentă. Locuiesc cu mama.

— Știu, rîse el. Micuța mi-a povestit despre bunica... Vă invit eu o dată la mine, dar să nu vă așteptați la cine știe ce, altora le fac rost de locuință și eu locuiesc mizerabil, într-o singură cameră.

La sfîrșitul săptămînii l-a vizitat acasă la el.

Era singurul bărbat liber și care se împăca destul de bine cu existența fetiței.

Doar mama ei, ca întotdeauna, începu iar cu tînguielile.

— Nu-ți face, fată, iluzii despre un bărbat neînsurat la peste treizeci de ani. Aștia nu se însoară pînă la patruzeci, și pe urmă nici atît. Nu vrea decît să profite de tine !

— Cred că de profitat profităm amîndoi. Și el, și eu... E primul bărbat de treabă pe care l-am întîlnit.

Și începu să-l slujească cu toată pasiunea ei bine ascunsă. Îi făcea curat acasă, uneori îi gătea, ba îi și cosea

tot felul de jachete pe care — cel puțin așa spunea — i le invidiau toți șoferii de pe taxiuri, cînd așteptau clienții

— Le spun că le-am luat de la *shop*. Tu ești femeia ideală !

— Nu și soție ideală, se pare, ofta ea. Altfel m-ar fi luat cineva.

De îndată ce-i ieșiră din gură vorbele astea, îi și păru rău de ele. Se temea îngrozitor ca nu cumva să creadă că vrea să pună mîna pe el. Dar, spre mirarea ei, Jan zîmbi și o trase spre el.

— Căsătoria... Păi asta e o treabă la care putem medita.

— Chiar ai vrea ?

— Bineînțeles. Mai avem însă și alte lucruri de făcut ! Încă nu ți-am spus, dar cred că ar trebui să știi.

Îi povesti apoi planul lui de a nu rămîne în țară, unde nu ești lăsat să faci ce dorești.

Îi spuse despre tatăl lui, care trăiește în Occident, care e bogat și, bineînțeles, i-ar ajuta.

— Îți dai seama că acolo aș fi altceva decît un prăpădit de șofer de taxi, care aleargă după mușterii ? Cît despre tine, nici nu mai vorbesc, cu talentul tău ai fi pe puțin directoarea unei case de mode. Și, cine știe, poate într-o zi o să avem propria noastră casă de mode. Acolo există toate posibilitățile.

La început se sperie, dar cum vorbea tot timpul despre ei doi, se împăcă cu ideea. Era pentru prima dată în viața cînd cineva ținea cont de ea. Și cu toate că niciodată nu se gîndise la așa ceva, începu să mediteze la propunerea lui. Se pare că femeia care nu vrea să piardă un bărbat, trebuie întotdeauna să jertfească ceva.

Cu jumătate de glas spuse doar că totul e, poate, frumos, că poate are dreptate, dar ea are un copil !

— Nu m-am gîndit niciodată la tine ca și cum n-ai avea copil. Mă mir că n-ai băgat de seamă, spuse jignit

Începu să-l roage să nu i-o ia în nume de rău, dar copilul...

— Copilul va merge cu noi, asta e clar.

Respiră ușurată. Era un tip fantastic. El însuși cam copilăros, se joacă cu visul lui de parcă ar fi o minge în multe culori, se pare însă că așa sînt bărbații și, în primul rînd, el e așa, și ea vrea să fie cu el, oricum ar fi.

— Trebuie să-mi explici cum vrei să procedezi.

Șovăi, pe urmă spuse :

— Mărturisesc că nu știu încă prea exact. Sînt o mulțime de lucruri pe care trebuie să le cîntăresc bine. Simplu nu va fi, se-nțelege, căci n-o să călătorim cu Čedok. Dă-mi puțin timp și-ți spun totul.

În clipa aceea arborase un aer misterios și ei îi plăcu. Se mai duseră de cîteva ori, în trei, în excursie, și iubiră, și el alergă cu fetița prin luncă. Pe urmă se închise din nou în el, și ea se temea că-l frămîntă ceva.

— Încă nu ți-am spus că am și eu o mătușă în Franța. N-am văzut-o niciodată, dar poartă corespondență cu mama. Eventual ne putem adresa ei.

Zîmbi :

— Zău ? Vezi c-ar merge... Deci și tu te gîndești la asta ?

— Nu prea, dar aș vrea să nu te mai văd atît de preocupat.

O îmbrățișă.

— Sigur că trebuie să ne ducem și în Franța, dar cînd vom avea destui bani ca să nu părem niște rude sărace. Nu-mi place să n-am bani.

Asta așa era, bani avea mereu, parcă din ce în ce mai mulți. O cam necăjea că-i cheltuiește cu atîta ușurință, dar — la urma urmelor — erau banii lui. O ducea adesea prin restaurante și era grozav de mîndru că e cunoscut

pretutindeni și că roiesc chelnerii în jurul lui. Dar orice om are slăbiciunile lui, n-ai ce să-i faci.

Pînă la urmă începu să-i placă și ei visul acesta despre țări străine și, cum era obișnuită să se supună celui care era mai puternic decît ea, îl visa împreună cu el.

XI

Stewardesa se așezase într-un fotoliu, la coada avionului, cînd Jan Holman se apropie de ea. Crezu că va trece mai departe, dar cum se aplecă deasupra scaunului ei, ridică, ușor mirată, capul.

— Doriți ceva ?

Holman simți că ar fi trebuit să-i spună o glumă, ceva drăguț, așa începea întotdeauna discuția cu oamenii de la care voia să obțină ceva. Acum nu-i trecea nimic prin minte. Se comporta de parcă ar fi fost foarte nesigur de el :

— Da. Sper să-mi îndeplinești dorința.

— Bineînțeles, numai că peste cîteva minute ne pregătim de aterizare, spuse stewardesa, probabil ca să-l determine să-și amîne cererea.

Unii pasageri pretind ce nu le poate oferi, alcool de exemplu, și tipul chiar părea genul ăsta ; avea o privire nesigură și glasul îi cam tremura.

În clipa aceea Holman duse încet mîna la buzunar și scoase pistolul. Cum fata ședea în ultimul rînd, nici unul din pasageri nu observă nimic.

La început nu înțelese, apoi se sperie și scoase un strigăt înăbușit, pe urmă însă își aminti că-i este strict interzis

să se lase cuprinsă de panică ; rolul ei e, dimpotrivă, să-i liniştească pe pasageri în orice împrejurare.

Aşa că se uită în tăcere, cu ochii măriţi de groază, la ţeava pistolului îndreptat spre faţa ei.

— Cheamă cabina aviatorilor şi spune-le să deschidă uşa. N-aş vrea să... Vezi doar...

Dădu din cap şi apucă telefonul de bord.

Era atît de furioasă, încît nu ştia ce să spună.

Jan se sperie : „Dacă fata şovăie, ne trezim deasupra Pragăi, or asta nu trebuie să se întîmple cu nici un chip".

— Vorbeşte, fir-ar să fie, spuse şi agită pistolul.

— Da..., dar dacă nu deschid ?

— Atunci, domnişoară, încep să trag.

Respiră adînc.

— Domnule căpitan, mă auziţi...

— Cum să nu te aud, Janicka ? Ce vrei de la noi ?

Glasul îi era vesel, uşor ironic. Ah, dac-ar fi ştiut !

— Eu nu vreau nimic... Dar e un domn aici...

— Să deschidă cabina ! repetă apăsat.

— Da... vrea să deschideţi cabina... Are... are un pistol !

— Ai înnebunit ? De unde să-l aibă ? auzi glasul uluit al căpitanului.

— Spune că... trage, mai şopti, şi în glasul ei era, involuntar, atîta spaimă, încît căpitanul înţelese.

— Descuiem cabina..., spuse şi se întoarse spre uşă.

Ridică zăvorul şi uşa se deschise.

Zări cîţiva pasageri, apoi priveliştea fu acoperită de un bărbat care apăruse în uşă. Copilotul, care pînă atunci bănuise numai ce se întîmplă, văzu acelaşi lucru. Un pistol, îndreptat ameninţător spre ei.

În avionul JAK-40 cabina piloţilor e mică, de numai două persoane. Pentru comandant şi copilot, plus un

scaun de rezervă, chiar în fața ușii care dă spre pasageri. Bărbatul stătea în ușa aceasta, o închise în urma lui și se rezemă cu spatele de ea.

— Ai înnebunit ? spuse căpitanul, dar glasul lui suna altfel decît sunase înainte.

Copilotul tăcea, i se pusese un nod în gît. Întotdeauna e neplăcut să te uiți la pistolul aflat în mîna altuia și îndreptat spre tine.

— Poate... Dar asta n-are nici o importanță. Știți care e datoria voastră. Mie, bineînțeles, mi-e perfect egal, vouă însă nu vă e... Voi răspundeți de pasageri !

— Știu, rînji căpitanul.

Avionul se legănă cînd trase nervos de manșă.

Holman fu silit să se apuce de pereții laterali ai cabinei.

— Termină cu prostiile. Nu-ți ajută la nimic. Știi ce înseamnă dacă trag !

— Ne pui în primejdie pe noi și pe tine. Da, și pe tine !

— Bineînțeles. Așa că fii băiat deștept și-o să ne putem înțelege.

— Înțelege ? ! strigă copilotul nervos. Altfel ai vorbi dacă aș aținti eu pistolul asupra ta !

Holman nu-i răspunse. Spuse încet :

— Întoarce avionul.

— Încotro ? Am traseul nostru prestabilit.

— Îl schimbi. Întoarce avionul spre apus. Trecem granița și aterizăm la Frankfurt. Ai auzit ?

Era nerăbdător și glasul îi devenise strident. Continua să țină pistolul îndreptat spre cei doi piloți. Ședeau atît de aproape unul de celălalt, încît la o mișcare suspectă i-ar fi țintit pe amîndoi.

Schimbară o privire. Numai o secundă, trebuiau să cadă de acord într-un fel. Copilotul strînse din umeri, de

parcă ar fi vrut să spună „Eu cred că nu-i nimic de făcut". Căpitanul aprobă din cap. Însemna „Da, nimic..." Zburau împreună pentru prima dată și cu toate astea se simțeau atît de apropiați, de parcă s-ar fi cunoscut de ani de zile.

— Aprinde lumina în cabină, spuse căpitanul.

Copilotul aprobă din cap.

— O aprind...

— Ce lumină ? întrebă, neliniștit, bărbatul.

— Să-și prindă centurile. Așa e dispoziția, dacă trebuie să fac ce vrei.

— Bine, e-n ordine, să stea la locurile lor, spuse bărbatul și schiță un zîmbet strîmb.

— De altfel trebuie să-ți atrag atenția că pot devia direcția avionului spre apus, dar la Frankfurt nu ajungem.

— Nu-ți face griji, strigă bărbatul. Gata ?

Căpitanul îi spuse copilotului :

— Arată-i, fir-ar să fie, cum stăm cu combustibilul !

Copilotului tot îi mai tremura glasul.

— Uită-te aici. Nu ne-am alimentat la Karlovy Vary, nu avem destul combustibil.

— Faceți cum am spus ! repetă furios bărbatul.

Căpitanul înclină avionul, pămîntul, în loc să fie sub ei, se ivi brusc dintr-o parte, motoarele duduiau din plin. Copilotul își dădu seama că manevra fusese executată impecabil, căpitanul efectuase aproape o întoarcere pe loc. Poate că o făcuse și pentru ca pasagerii din avion să-și dea seama că se întîmplă ceva neobișnuit.

— Mă văd silit să-ți atrag din nou atenția că nu ajungem pînă la Frankfurt, repetă căpitanul.

— Trebuie ! strigă bărbatul. Știu ce risc și n-o să-mi fie frică să trag !

Calmul piloților îl dezarmase pe Holman. Începuse să-i fie cu adevărat teamă ; se părea că pilotul nu folosește

un truc. La Karlovy Vary nu se alimentaseră cu benzină, asta așa e. Poate mai au rezerve numai pentru o sută de kilometri, dar, pentru numele lui Dumnezeu, unde e Frankfurtul ?

— Nu mă amenința pe mine că tragi, omule, spuse obosit căpitanul, îți repet cît se poate de clar că dăm de naiba. Aparatul e bun, dar nu e conceput ca să aterizeze pe cîmp, chiar dacă am reușit să zburăm peste munții de la graniță.

— Nu sînt atît de ageamiu, spuse răgușit bărbatul cu pistolul. Direcția Apus ! Ține minte !

— E datoria mea să-ți atrag atenția că direcția pe care tocmai am apucat-o se cheamă Accident. Cînd mă voi strădui să aterizez și nu vom avea unde, ne vom prăbuși ! Zburăm la o altitudine de 1600 metri. E destul de sus ca să se aleagă praful de noi.

„Căpitanul are nervi de fier, jos pălăria ! își spuse copilotul. Dacă ieșim cu bine din treaba asta, lucru care nu e deloc sigur, trebuie să i-o spun." Îl privi cu admirație, cu coada ochiului.

— Cînd m-am hotărît, știam că va trebui să risc, spuse sincer Holman.

— Numai că ăsta nu e risc. E o sinucidere. Dacă nu mă crezi, întreabă-l pe secund.

— N-am de ce să-l întreb... E musai s-o șterg de aici, nu înțelegi ?

— Nu, fiindcă nu te cunosc... Presupun însă că ai dreptate. Îți fac o propunere înțeleaptă, spuse căpitanul.

Bărbatul zîmbi disprețuitor.

— Știu ! Dacă vîr pistolul la loc, întorci avionul și zbori în deplină siguranță la Praga. Nu spui nimic, ca un *gentle man* ce ești, eu pot să cobor din avion împreună cu ceilalți pasageri și nimeni nu află ce s-a întîmplat. Parcă te și aud !

Copilotul zîmbi în sinea lui : „Nu-i prost băiatul, ce-i al lui e al lui !

Spuse imediat :

— Căpitanul e om de cuvînt... El răspunde de viaţa oamenilor din avion.

— Şi, pe deasupra, nici prost nu sînt. Nu te teme, n-am de gînd să-ţi propun ceva. Am înţeles, de altfel ai spus-o destul de clar, că trebuie să pleci de aici. Dacă ai în mînă un pistol, înseamnă că ai motive serioase. Să deturnezi un avion nu-i lucru uşor şi dacă ai recurs la asta, probabil că ai ajuns cu-adevărat la capătul tuturor resurselor. Dar de ce să-i omori pe toţi cei care se află în avion ?

Copilotul îşi revenise şi el, aşa că putu spune :

— Dacă tot aveai de gînd s-o faci, de ce, fir-ar să fie, n-ai scos pistolul imediat după decolare ? Atunci am fi putut ajunge la Frankfurt ! Şi, uite, ai apărut în cabină aproape deasupra Pragăi !

Holman ştia că secundul are dreptate şi nu spuse nimic. Evident, a făcut o greşeală, dar dacă toate s-au schimbat radical ? ! Pe deasupra, probabil mint amîndoi. Trebuie să aibă mai mult combustibil decît le trebuie pentru zborul pînă la Karlovy Vary şi înapoi ! Dacă ar fi fost siliţi să aştepte deasupra Pragăi ? Simţea cum frica aceea, care-l strînsese ca într-o menghină pînă în clipa în care îndrăznise să scoată pistolul, a trecut. Aşa e totul clar, acum nu mai poate da înapoi, de l-ar costa şi viaţa. Şi cum nu e vorba numai despre viaţa lui, ci şi despre a lor, vor face pînă la urmă totul ca s-o scoată într-un fel la capăt. Nu are voie — şi mai ales nu poate — să cedeze cît de puţin în faţa lor.

Se auzi vocea îngrijorată a stewardesei :

— Domnule căpitan, e-n ordine ?

— Sigur că e, mă simt chiar foarte bine, răspunse căpitanul cu amărăciune. Niciodată nu m-am mai simţit atît de grozav.

— Ce să le spun pasagerilor, sînt neliniștiți ? întreabă glasul tremurător al stewardesei.

Căpitanul se întoarse spre bărbatul cu pistolul.

— Sîntem siliți să le spunem ceva pasagerilor. Propun ca secundul să iasă din cabină și să le explice că trebuie să ocolim o furtună, de-aia schimbăm cursul. E bine ?

Era gata să accepte, dar își dădu seama că, dacă secundul ar ieși din cabină, nu l-ar avea sub directă supraveghere. Cine știe ce poate face... Nu studiase chiar atît de amănunțit avionul.

De aceea spuse :

— Nu... Copilotul să rămînă pe locul lui... Adăugă, strîmbîndu-se : Așa cere regulamentul, nu ? Nu mă siliți să vă calc regulamentul.

— Ești foarte amabil, șuieră căpitanul. Doamne, își spuse, de i-aș putea trage una în mutră ! De n-ar fi pistolul ăla atît de primejdios de aproape și nu ne-ar ținti chiar în ceafă...

— Rezolv eu, spuse Holman. Continuați zborul și nu încercați să schimbați cursul, că-mi dau seama ! adăugă amenințător. Deschise apoi ușa și strigă : Am schimbat puțin direcția de zbor ! Nu vom ateriza la Praga, ci în Germania Federală. Pe urmă vă întoarceți înapoi. Dacă vrea cineva să rămînă, bineînțeles că poate s-o facă. Pînă una-alta, liniște și să nu miște nimeni !

Și ridică pistolul.

Cineva scoase un strigăt. Apoi se așternu o liniște de moarte, apăsătoare.

Copilotul se uită la căpitan. Acesta, fără un cuvînt, se aplecă spre stînga și dibui cu mîna undeva pe jos. Copilotul înțelese. Se întoarse puțin, ca să vadă ce face tipul cu pistolul.

Căpitanul conectase al doilea radar. Din clipa aceea, pe ecranul de la Praga apare un semnal anume, înscris în codul internațional, semn că sînt în primejdie.

Dacă totul decurge normal, curînd vor auzi Praga în căști.

Era ora opt și cincizeci și cinci de minute.

XII

Cînd avionul își luă zborul, Alena înțelese că în viața ei s-a terminat ceva, că a pierdut ceva, și durerea care o cuprinse era cea mai puternică pe care o simțise vreodată. Dacă ar mai fi putut să se răzgîndească, probabil ar fi urcat totuși cu Jan Holman în avion, cu toată spaima îngrozitoare și în ciuda faptului că simțea dintr-o dată că, fără copil, viața îi e golită de orice sens, lucru pînă acum bănuit numai.

De aceea, cînd avionul porni spre decolare și ea o luă la fugă pe pistă, ce o mîna nu era decît dorința disperată de a opri tot ce se pusese în mișcare, de a mai încerca o dată să revină la viața în care tocmai începuse să creadă.

Dar era prea tîrziu, și ea își dădea seama, se auzi huruitul avionului ce se îndepărta și după aceea se lăsă o liniște cumplită, de parcă totul s-ar fi sfîrșit cu adevărat.

Fata în pulover alb, care se întoarse și o găsi, disperată, în fața intrării în holul aeroportului, încercă să o consoleze :

— Cred că ar trebui să vă duceți la doctor și, dacă vă simțiți mai bine, vă schimb biletul pentru zborul de după-amiază. Haideți înăuntru.

Alenei i se păru că fata nu e numai neliniștită, că distinge în vocea ei o umbră de suspiciune. Se vede treaba că nimeni nu se mai comportase aici atît de nebunește.

Șopti :

— Îmi puteți da, vă rog, puțină apă... ? Am... am la mine o doctorie.

— Bineînțeles, trebuia să spuneți imediat ! exclamă fata. Dădu o fugă la bufet și se întoarse cu un pahar de sifon.

Alena găsi în geantă un simplu antinevralgic, dar îl luă, mai degrabă ca să arate că e bolnavă, nu fiindcă ar fi crezut c-o s-o ajute.

Simțea, în plus, cum durerea spasmodică, durere care o împiedica cu adevărat să se ridice și să-l urmeze pe Jan atunci cînd se aplecase spre ea, cedează și cum îi ia locul un vid adînc, cum pun stăpînire pe ea o oboseală cumplită și indiferența.

— Totul se sfîrșise... Acum era prea tîrziu pentru orice...

— Mai stau puțin aici, dacă-mi permiteți, spuse Alena.

— Se-nțelege, odihniți-vă. Cînd vreți să chemăm un taxi, sunați acolo, la ghișeu, spuse fata și plecă.

Se apropie de ea femeia îmbrăcată în uniforma miliției.

— Vă simțiți mai bine, tînără doamnă ?

Avea un glas blînd și zîmbea.

— Da... Nici eu nu știu ce am avut.

— Esențialul e că a trecut.

Femeia se întoarse la pupitrul de control. Adjutantul închidea ușile și o întrebă :

— Ce-a pățit ?

— I s-a făcut rău, chestii femeiești probabil, spuse femeia. Voi, bărbații, nici n-aveți idee prin cîte trec femeile.

Ușa se închise și Alena rămase singură.

Curînd sosi o mașină, o camionetă de aprovizionare, un tînăr căra cîteva cutii mari la bufet, stătu două minute de vorbă la tejghea, strînse apoi tăvile goale și se uită la Alena, care stătea parcă părăsită. Fu gata s-o întrebe dacă

nu vrea să meargă cu el cu mașina, dar femeia nu se mișcă, așa că strînse din umeri și ieși. Îl auzi plecînd.

„Toți pleacă... Nu mai e nimeni... Și eu am rămas singură de tot. E cumplit, presupun însă că așa trebuie să fie", își spuse Alena resemnată. Era învățată să primească lucrurile așa cum sînt, nu să-și facă singură viața. Acum venise, deci, singurătatea.

Și el... Ce face oare în avion ?

„Era atît de furios cînd m-a silit să merg la avion. Și-i era frică, da, îi era frică, doar îl cunosc și știu cît de ciudat arată cînd se teme de ceva. L-am mai văzut de cîteva ori palid ca astăzi. Niciodată însă nu i-am citit în ochi o asemenea groază !"

Aflase ceva rău despre celălalt ? Atunci de ce nu rămăsese ? Ar fi putut spune : mai așteptăm pe cineva, trebuie să mai stăm... Alergase totuși spre avion. Și avea tranzistorul cu el. La început, în hol, nu-l avea, crezuse c-a renunțat, pe urmă însă l-a adus, înseamnă că se hotărîse.

„Dumnezeule, ce nebunie ! Și eu stau și aștept... Ce anume ? Mi-a fost rău, acum însă pot merge. Acum trebuie să merg ! Toți m-au privit atît de ciudat. Și cei în uniformă. Cînd or afla ce s-a întîmplat în avion, mă ridică. E-adevărat că nu m-a văzut nimeni cu el, totuși... Cînd a ieșit din hol m-a cuprins pe după umeri. Și cu ce furie neputincioasă a făcut-o !"

Privi în jur. O femeie în halat albastru curăța unul dintre culoare. Zdrăngănea găleata, cînd deșerta scrumierele și, cînd ajunse lîngă Alena, se opri compătimitoare.

— Vi s-a făcut rău, așa-i ?

Dădu din cap.

— Nici eu nu m-aș urca în chestia aia, și doar fac curat aici de nu știu cîți ani. După mine, locul omului nu e în aer. Stomacul, așa-i ?

— Nu știu.

— Au apărut o groază de boli și doctorii nu știu ce să mai facă cu ele. Ar trebui să ieșiți la soare. Afară sînt bănci.

— Zău ? spuse Alena recunoscătoare.

Era grozav de bucuroasă că o trimite cineva afară. Singură parcă nu se putea hotărî, ca nu cumva să fie bănuită că fuge.

— Știți, m-a durut și azi-noapte... Și de dimineață.

Femeia în halat dădu compătimitor din cap și Alena ieși în fața clădirii.

Era soare, pe cer se zăreau doar cîțiva nori albi, se simțea mirosul pădurii, parcă în aer mai plutea o mireasmă, poate că pămîntul mirosea așa, și deodată îi veni să plîngă. Lumea e frumoasă, de ce vor oamenii tot timpul să fugă în altă parte ?

Făcu cîțiva pași, dar o cuprinse din nou amețeala, trebui să se oprească și să respire adînc.

Undeva, în spatele ei, se deschise o fereastră. Se sperie. „Se uită după mine... Trebuie să plec, dacă mă întreabă unde mă duc, nu cumva să le spun că în oraș. E departe." Dar nimeni nu strigă după ea.

Porni de-a lungul clădirii, pe șosea, și observă că puțin mai departe, între copaci, e parcată mașina pe care o lăsase Holman. Recunoscu ecusonul Pragocarului pe geamul din spate. Privi în jur, nu, n-o urmărea nimeni și nu vedea ce face. Se auzi o mașină, așa că porni iute spre copaci și dispăru în umbra lor. Mașina trecu și Alena deschise portiera. Cheia era în contact.

Nu era o conducătoare prea experimentată, dar adesea ieșiseră din oraș cu taxiul lui Holman și el o lăsase bucuros să conducă, să vadă dacă n-a uitat.

Se așeză la volan, răsuci cheia și porni. Ieși încet în șosea și începu să ruleze. Apoi își dădu seama că în direcția asta se merge spre oraș și că nu știe ce să facă acolo. O luă din ce în ce mai repede, pe primul drum spre pădure. Dacă

Holman face ce și-a propus, dacă nimic nu-l determină să renunțe la ideea lui nebunească, e absolut necesar ca ea să dispară de acolo. Trebuie să meargă cît mai departe, să abandoneze mașina și să ajungă și mai departe, de preferat la Praga. Cine ar putea s-o bănuiască acolo că știe ceva ? E clar, trebuie să ajungă acasă, la mama și la micuța Alenka...

Drumul se îngusta mereu, era un drum obișnuit de pădure, cu hîrtoape și, pe alocuri, rădăcini care răsăreau din pămînt, mașina sălta în toate direcțiile, o stăpînea cum putea, uneori avea impresia că-i scapă volanul din mînă, frîna, și cum se îmbunătățea drumul, cum accelera. Odată și odată trebuie să se sfîrșească și pădurea, trebuie să ajungă la o șosea și acolo...

Deodată mașina tresăltă de cîteva ori și motorul se opri. Răsuci din nou cheia de contact. Degeaba. Era în mijlocul pădurii, asta-i mai lipsea, nu se pricepea la mașini, nu știa ce să facă.

Se sprijini de volan și simți o oboseală cumplită. Nu avea putere nici să coboare. Undeva, pe boltă, un avion zboară spre Praga și ea zace aici, pe un drum de pădure, neputincioasă.

Și fetița așteaptă acasă, i-a spus că pleacă în excursie, ce-o să se mai bucure cînd s-o întoarce mama. De fapt totul se-ntîmplase din cauza ei, începuse încă de la Praga, cînd, deodată, Holman, nu mai voise să ia fetița cu ei, deși chiar el propusese acest lucru.

Începuse să spună că ar fi riscant, că un copil n-are ce căuta într-o treabă ca asta. De ce anume îi era frică ?

Răspunsese la toate întrebările ei cu o simplă strîngere din umeri. Imediat însă îi propusese să fugă întîi ei și, după ce s-or stabili și îmbogăți (nu se îndoia nici o clipă că va fi așa), copilul cu bunica vor veni și ei.

A fost tare dezamăgită că refuză să mai ia copilul, dar n-a putut să-i reziste. „Poate are dreptate, eu nu mă pri-

cep la chestii de-astea, nu mă pot certa cu el, își spuse, de fapt întotdeauna a fost drăguț cu fetița." Bărbații pe care-i cunoscuse înaintea lui fuseseră mult mai reținuți, îi dădeau de înțeles că numai ea îi interesează și copilul îi încurcă, pe cînd el s-a interesat de la început și de Alenka.

Nu putea înțelege cum de și-a modificat dintr-o dată părerea. Trebuia să recunoască însă că el își schimba adesea hotărîrile. În privința asta era teribil de neconsecvent.

Aceasta fusese cauza discuțiilor din ultimele zile, aceasta fusese cauza certei de la hotelul din Karlovy Vary, cînd — pur și simplu — o lăsaseră nervii.

Tot ideea lui fusese, și ei i se păruse de la început nesăbuită, ba chiar copilărească, să meargă la cel mai bun hotel, unde să cheltuiască pînă la ultimul ban, căci singurul lucru de care nu vor avea nevoie dincolo sînt coroanele cehoslovace.

— Coroanele astea, atît de greu obținute, perora entuziasmat, hîrtiile astea pentru care ne-am chinuit atît!

Hotelul Grand era un hotel de mare lux, plin de foste splendori, asupra ei însă avu un efect apăsător. Nici nu-și dădu seama că nu clădirea era de vină, ci mai degrabă teama pe care nu reușea s-o înfrîngă. O simțea în permanență, din clipa în care înțelesese ce vrea Holman să facă. Îi era teamă pentru el și pentru ea, în primul rînd însă se temea să nu plece și s-o lase, căci nu mai era în stare să-și închipuie viața fără el.

Cel mai tare o speria însă noul prieten al lui Holman, acel Karel Marik pe care, în ultima vreme, îl lua pretutindeni cu el și care îi părea primejdios de superficial. Și uite că nu se temuse degeaba, chiar el fusese acela care dăduse primul bir cu fugiții.

Numai că acum, cînd se gîndea la toate astea în liniștea adîncă a pădurii, îi trecu prin minte că poate ar trebui

să-i fie recunoscătoare, dacă Marik n-ar fi întîrziat, cu greu ar fi găsit curajul să-i țină piept lui Holman și să se retragă din acțiunea asta nebunească.

...Camera avea draperii grele. În fața patului se aflau două fotolii adînci și o măsuță. Fereastra cît peretele dădea într-un balconaș de unde se vedea o parte din Colonadă și rîulețul din care ieșeau continuu aburi.

— Minunat, șopti fermecat Holman, întinzîndu-se în fotoliu. Aș ști eu să trăiesc ! Și odată și odată chiar așa voi trăi !

Se uită la Alena, care stătea lîngă fereastră, și adăugă iute :

— Bineînțeles că așa vom trăi amîndoi. Singurul lucru care-i trebuie omului sînt banii și, dacă-i are, are tot.

Vru să spună că nu-i așa, dar tăcu.

— De ce ești așa tristă ? o întrebă nervos. Sîntem doar împreună, nu ?

— Bineînțeles, se străduí să schițeze un zîmbet, dar nu prea reuși.

Întotdeauna fusese fericită cînd era cu el, doar în ultima vreme simțea cum teama asta permanentă o împiedică să se bucure ca mai înainte.

— Nu cumva ți-a trecut prin minte că, de fapt, eu fug de lîngă fetiță ?

— N-ai voie să vorbești așa, spuse. Mai ales acum !

— Acum sau altă dată, oftă, care e deosebirea ? Mi-ai promis tot timpul că o luăm cu noi. Dacă ar fi aici, probabil m-aș simți altfel, chiar dacă tot mi-ar fi frică. În plus, am senzația că numai jumătate din mine e prezentă. Nu te mira că mă port așa.

— Te asigur că și jumătatea asta e foarte frumoasă și că...

— Te rog încetează ! strigă. Am impresia că, de fapt, m-ai mințit. Niciodată n-ai vrut s-o luăm cu noi !

— Eu ? ridică sprîncenele. Asta-i prea de tot. Îţi aminteşti că nu te-am minţit niciodată ? De altfel, eu nu mint. Există numai anumite ocazii în care nu le pot spune oamenilor tot adevărul. Dar mincinos nu sînt ? Doar ne-am înţeles că fetiţa pleacă, la vară, cu bunica în Iugoslavia, că mergem după ea şi o luăm apoi cu noi.

— Numai că toate astea sînt teribil de nesigure !

Holman tăcu o clipă, apoi admise :

— Da, ai dreptate, m-am gîndit şi eu. Tocmai de aceea mai am o variantă, încă nu ţi-am spus-o, cred însă că e cea mai bună. O discutăm după ce mîncăm, bine ? Te invit la o cină clasa întîi !

— Încetează, pentru numele lui Dumnezeu ! Cui îi arde acum de mîncare ? E vorba despre un copil.

— Bine, bine, îţi spun imediat.

Se plimbă o clipă prin cameră, de parcă ar fi vrut să-şi facă ordine în gînduri, apoi îi dădu drumul :

— Imaginează-ţi că am ajuns acolo, de partea cealaltă, într-o lume cu totul diferită... Ce ne trebuie nouă cel mai mult acolo e popularitatea. Şi cine să ne-o facă ? Ziarele ! Cînd o să vezi cum ştiu să scrie ăia, ai să rămîi cu gura căscată. O tînără femeie care, din dragoste, alege libertatea... Şi această femeie, a cărei fotografie, mare, o publică toate ziarele, se adresează preşedintelui ţării cu rugămintea s-o ajute să-şi recapete copilul, pe care a trebuit să-l lase la Praga, fiindcă nu voia să-i pună viaţa în primejdie. Inima de mamă s-a făcut auzită... Roagă să-i fie redat copilul.

— Ai înnebunit ? se sperie. Ce-are preşedintele cu treaba asta ?

— Nimic, bineînţeles, dar aşa se procedează pentru mai mult efect. De lucruri de-astea au ei nevoie şi sînt dispuşi să plătească bine. Îţi garantez c-o să apari şi la televiziune. O mamă îşi caută copilul... O să plouă cu bani.

— Parcă eu vreau bani pentru copilul meu ? ! strigă disperată.

— Poate că nu-i vrei, dar poţi să-i capeţi. Opinia publică va fi, bineînţeles, de partea ta. va izbucni un scandal internaţional şi, pînă la urmă, îţi vor trimite fata. Să vezi ce senzaţie vom face !

Era teribil de entuziasmat de ideea lui. Se plimba prin cameră şi vorbea, captivat de propria imagine, şi ea îl privea perplexă, din ce în ce mai neîncrezătoare.

Poate că tocmai în clipa aceea a înţeles că Jan o mînă spre ceva ce ea, de fapt, nu vrea şi, dintr-odată, între ei s-a căscat o prăpastie peste care nu va putea ridica niciodată o punte. A trebuit să ajungă pînă aici ca să-şi dea seama că în faţa ei se află un om străin.

Cînd termină, rîse şi îi spuse să se schimbe, că merg la masă. Vorbea de parcă nu se întîmplase nimic.

Avea la ea o singură rochie de vară, o îmbrăcă, dar îi trebui timp pînă se pieptănă în baie şi pînă fu cît de cît mulţumită de felul cum arată. Se sperie cît de obosiţi îi erau ochii, oboseală pe care n-o putea ascunde nici cu fard.

— N-am chef să merg printre oameni, spuse cînd ieşiră din cameră.

— Tocmai asta o să-ţi facă foarte bine. Ca şi mie, de altfel. Să nu crezi că eu nu-mi fac griji. Ai o mutră, de parcă te-aş duce cu sila în iad, deşi eu nu vreau decît să fim împreună şi să ne meargă bine. Or asta nu se poate decît acolo.

— Nu cred. Ar fi mai înţelept dacă ne-am întoarce.

— Te înşeli. A mai rămas doar un pas şi eu îl voi face. Îl vei face şi tu.

În restaurant, Jan se însufleţi. În jur roiau chelnerii, căci sala era pe jumătate goală, şi avu din nou prilejul să facă pe marele domn care ştie să cumpere graţiile celor ce-l slujesc. Degustă atent vinul pe care i-l serviră şi apoi dădu

din cap a aprobare. Studie pe urmă îndelung lista de bucate și alese mîncăruri scumpe. Era, pur și simplu, fericit.

Iar ea, pentru prima dată în viață, îl privi cu ochi străini. Cu toate că îl cunoștea, că toate astea le știa, azi, pentru prima oară, o enervau. Și ce spusese sus, în cameră, despre copil i se părea lipsit de sens și stupid. Ce fotografie în ziare ? Ce fel de senzație în jurul copilului ? La ce bun ? Ea voia să-și aibă fiica alături, să-i simtă mînuțele pe față, și nimic mai mult. Dar oare el era în stare să înțeleagă ?

Mînca în tăcere, zadarnic încerca s-o înveselească, în cele din urmă nici n-o mai băgă în seamă și se străduí să facă impresie bună celor din jur. Cînd veni pianistul să-l întrebe ce-și dorește să-i cînte, se simți în culmea fericirii.

Toate astea nu-i făceau plăcere și deodată avusese o senzație similară celei de azi, de la aeroport. Simți cum i se face rău și fu silită să plece de la masă. Jan privi satisfăcut în urma ei, de parcă ar fi vrut să spună : Va să zică am reușit să te urnesc din loc ! Tot tu ai cedat...

Ieși în hol, i se învîrtea capul, simțea nevoia de aer curat. Respiră adînc, să gonească starea de rău, și-și frecă tîmplele cu colonie.

Cînd se întoarse, o întrebă :

— Ți-e mai bine ? Mergem la bar să dansăm, da ? Cum să-ți iei altfel rămas bun de la toate astea ?

— Ce idei ai și tu, oftă nefericită.

— Află că sînt foarte bune, fiindcă nervii tăi au luat-o razna și trebuie să înveți să-i stăpînești. Mîine s-ar putea să fie și mai rău, pe urmă însă vei avea liniște. E vorba numai despre noaptea asta și mi-aș dori s-o petrec cît mai bine.

În jurul ei pădurea foșnea încet, aerul mirosind a ace de brad pătrundea în mașină prin fereastra deschisă. Liniștea adîncă o calmă. „Dacă aseară ne-am fi dus undeva, în pă-

dure, poate că totul s-ar fi petrecut altfel, aș fi știut probabil să-i explic mai bine ce mă înspăimîntă..."

Cînd masa aceea absurdă luase sfîrșit și plecaseră, însoțiți de șușotelile respectuoase ale nenumăraților chelneri care primiseră bacșișuri grase, se dusese în cameră. El rămăsese undeva afară (se gîndise că vrea să vadă ce-i cu Mařík, în care probabil nu avea prea mare încredere), iar ea se prăbușise pe pernă și începuse să plîngă.

„Nu vreau, nu vreau", își spunea întruna, înăbușind cuvintele în perna curînd udă de lacrimi.

Fusese o noapte albă și nu e de mirare că dimineața, la aeroport, nu mai rezistase și că totul se petrecuse cum se petrecuse. Nu fusese în stare să se ridice și să-l urmeze la avion.

„L-am pierdut, e clar. Dar mă pot întoarce la Alenka."

Singurul lucru în care mai putea spera era că, pînă la urmă, a înțeles și el cît de lipsit de sens e totul, și-a dat seama că planul lor s-a spulberat ca un castel din cărți de joc, deși îl gîndise atît de bine. „Nici măcar aventurierul ăla zăpăcit, Mařík, nu merge cu el." Da, asta e ultima speranță. A urcat în avion, dar și-a dat seama că singur nu face față, a renunțat la planul lui nebunesc și acum a aterizat la Praga, iar ea îl va urma. După aceea totul va fi bine, și mașina asta închiriată o vor duce înapoi, de-ar reuși numai s-o urnească din loc, și toate cîte li s-au întîmplat vor părea un vis urît, pe care îl pot uita amîndoi.

Apoi va trebui să schimbe, cu răbdare, tot ce nu-i place la el și a constatat abia acum, dar asta e soarta femeii, să-l ajute pe bărbat să se găsească pe sine însuși, și ea își va asuma bucuroasă această sarcină, căci cu Holman simțise din nou, după mult timp, că viața e frumoasă și pentru asta trebuia să îi poarte recunoștință.

Păcat de banii cheltuiți, pînă la urmă Holman luase și economiile ei și cumpărase, așa pretindea, niște mărfuri... Dar și cu lipsa banilor te poți împăca, vor lua totul de la

capăt, știind acum că pur și simplu nu e cu putință să întorci spatele și să fugi.

Oftă. Înălță capul, privi în jur. I se părea că tot ce-i trecuse prin minte se întîmplase într-un fel de semiveghe, ar fi preferat să închidă ochii și să doarmă, numai că, bineînțeles, nu poate, trebuie să meargă mai departe.

Încercă să pornească motorul, degeaba însă. Mașina nici nu se clinti. Coborî neputincioasă și, ca un șofer nepriceput, săltă capota.

În clipa aceea auzi un glas de bărbat :

— Ia te uită, băieții rîdeau de mine, la han, că aici, unde și-a înțărcat dracul copiii, nu pot să întîlnesc nici o zînă și cînd colo zîna are și mașină !

Avea o barbă scurtă, cum poartă pădurarii, se vedea însă că e tînăr ; zîmbea și-și împinse pălăria verde pe ceafă.

— Nu pornește ?

— Nu.

— Cum de-ați rătăcit pînă aici ?

— Credeam că pot ajunge prin pădure la șoseaua spre Praga.

— Apăi nu, dragă doamnă... Sau domnișoară ?

Nu spuse nimic și el își concentră atenția asupra motorului. Rezemă apoi pușca de un ciot de copac și se strecură în mașină.

— Dacă îmi dați voie... eu am motocicletă, dar uneori conduc un GAZ, așa că pot să încerc.

Făcu contact, ascultă, apoi se uită la bord și rîse :

— Păi cu asta nu mai pornește nici bunul Dumnezeu, fiindcă nu mai are benzină. Nici un strop... Ați consumat toată rezerva, pînă la fund ! Aveți o canistră ?

Dădu din cap că nu.

— Ce ți-e și cu femeile astea ! Acum ce ne facem ? Doar dacă veniți cu mine, găsesc eu vreun bidon de tinichea în cabană, mă urc pe motocicletă și mă duc să iau

benzină de la stație. Nici nu-i prea departe. Șoseaua e chiar în spatele pădurii.

— N-am bănuit că nu mai e benzină în rezervor. Mașina e închiriată.

O conduse pe o potecă.

— Sînteți foarte amabil, uneori nici nu-ți mai vine să crezi că există și oameni de treabă.

— Depinde, zîmbi sceptic. În general, oamenii sînt răi, dar o femeie ca dumneavoastră îi întîlnește numai pe cei buni.

Oftă.

Ieșiră la un drum larg de pădure și curînd ajunseră în fața cabanei pădurarului. Dincolo de gardul din șipci chelălăiau doi cîini. Cînd bărbatul deschise portița, se aruncară asupra lui și îi urară furtunos bun venit.

Lătratul lor era unicul zgomot în liniștea adîncă a pădurii.

Printre coroanele copacilor, soarele arunca o lumină aurie.

XIII

La ordinul comandantului, sublocotenentul Venhoda îl convocă din nou pe deținutul Mařík. Pînă să sosească, rămase la biroul lui, cu capul în palme ; avea senzația neplăcută că se încurcase într-o pînză de păianjen de nedescîlcit. Sau a înnebunit de-adevăratelea, la bătrîneţe, și pretutindeni vede doar delicte, sau, absolut întîmplător, a nimerit într-o afacere pe care, la început, nici n-ar fi bănuit-o.

Dacă începi să pui laolaltă lucruri care n-au nici o legătură între ele, se ţese o plasă de suspiciuni, de nu mai iese din ea nici suspectul, nu mai ieşi nici tu.

Se auzi un ciocănit în uşă şi sergentul raportă că l-a adus, conform ordinului, pe deţinut.

— Ei, eroule, ţi-a venit mintea la cap ? spuse Venhoda blînd, cînd tînărul intră pe uşă.

— Cred că da, răspunse tînărul abătut. Nu mai beau. Dumnezeule, într-aşa un hal nu m-am afumat niciodată. Nu că m-aş teme de alcool, asta nu... Dar ce-am păţit aseară, n-am mai păţit niciodată. Probabil fiindcă am băut băutura cea mai scumpă, whisky.

— Un moment, întrerupse Venhoda puhoiul spuselor tînărului. Nu despre asta e vorba, ci despre altceva. Îţi atrag atenţia că ştim unele lucruri şi că ne-am cam săturat de faptul că te încăpăţînezi să negi prosteşte.

Sublocotenentul scoase din sertar agenda pe care o găsise în geanta lui Marík.

— O cunoşti ?

Dădu din cap că da.

— Aa, agenda... Nu scrie nimic în ea.

— Da' asta ce-i ? spuse sublocotenentul şi scoase biletul de avion pentru Praga.

Tînărul schiţă un zîmbet.

— Asta ? Încurcătură mare, ce să fie ? Trebuia să merg la Praga, se-nţelege... Lucrez în schimbul de după-masă şi la noi sînt foarte severi cu prezenţa. Aşa că o să mă trezesc cu o absenţă nemotivată şi am păţit-o. Eu am avut toată bunăvoinţa. N-a mers.

„Minte de ţi-e mai mare dragul", gîndi sublocotenentul.

Scoase apoi din sertar tranzistorul.

— Pe ăsta îl cunoşti ?

— Da, zise şi coborî uşor privirea. Cred că-i al meu.... toate seamănă între ele.

— Asta e cu totul special, spuse sublocotenentul. E pus pe o lungime de undă cam ciudată.

Tînărul părea în gardă, dar nu spuse nimic. Aştepta.

„Hai să-l iau cu binişorul, să-şi dea seama că nu-mi trebuie pielea lui, deşi e mai viclean decît credeam."

Intră un tînăr civil şi-i întinse sublocotenentului o hîrtie.

— Informaţiile de la Praga... Şi făcu semn cu ochiul spre Mařík, ca să fie clar la cine se referă.

Venhoda citi telegrama şi oftă.

— Ei, ce faci, nu te uiţi la radioul tău ?

— Nu văd la ce m-aş uita.

— Pe dinafară, nu... ! Da' dacă te-ai uita înăuntru ? spuse mieros sublocotenentul.

În clipa aceea se văzu clar cum tînărul îşi pierde siguranţa plină de superioritate de pînă atunci. Cînd luă cutia tranzistorului în mînă, simţi că e mai grea decît fusese.

— Desfă-i capacul din spate !

Se execută fără plăcere. Înăuntru, fixat în elastic, se afla pistolul lui.

— Bună muzică, ai ? Aşa, şi acum aş vrea să aud o mărturisire completă. Absolut tot. Povestea despre pistolari nu ţine, sper că ai înţeles.

Tînărul dădu din cap.

— Apăi da, am glumit şi eu. E mai mare băşcălia cînd îi arăţi cuiva tranzistorul şi-i spui să prindă o muzică bună, şi radioul nu cîntă ; îi zici atunci că s-au descărcat probabil bateriile, şi el îl deschide, şi...

— Minţi ! strigă furios sublocotenentul. Te credeam ceva mai deştept.

Trase spre el hîrtia pe care o primise cu puţin înainte.

— Aşa, hai s-o luăm frumuşel, regulamentar. Am aici o notă de la Praga. Mařík Karel căutat pentru neîndeplinirea obligaţiilor privind pensia alimentară... În proces cu Marie Maříková, soţia probabil.

— Fosta soție, vă rog.

— Cu atît mai rău. Și cu cealaltă femeie, Irena Patková, ce e ?

— Mă însor cu ea... N-am avut timp...

— Numai că aveți un copil și reclamă și ea neplata pensiei alimentare. Așa-i ?

Strînse din umeri.

— Se mai întîmplă. Doar nu-i o crimă.

— Nu e, dar spune și asta ceva. În cazul ăsta spune că un fante ca tine se încurcă uneori atît de rău, că nici pistolul de *cowboy* nu-l mai ajută. Doar dacă l-ar folosi altfel. Legat de biletul ăsta de avion și pus în tranzistor. Ei ce mai zici acum ?

Nu spuse nimic, răsuci numai capul. Dintr-odată nu-și mai găsea cuvintele.

Exact în momentul în care Marik nega tot ce putea să nege, comandantul telefona la Praga și informa despre bănuiala sublocotenentului Venhoda, apărută în timpul anchetării unui caz banal de beție.

Cel care primi, la Praga, informația, șovăi puțin înainte de a spune :

— Ați verificat totul ?

— Da, pe cît a fost posibil. S-ar putea însă ca sfîrșitul întregii întîmplări să fie altul. S-ar putea ca tînărul pe care l-am reținut să fie singur și în avion să nu se fi urcat nimeni care să pună în primejdie securitatea pasagerilor. Sigur însă nu e. Considerăm că e de datoria noastră să atragem atenția asupra pericolului pe care nu-l putem exclude.

— Bineînțeles, e în ordine, tovarășe, iau imediat măsurile de cuviință.

— Mulțumesc, spuse comandantul și-și șterse sudoarea de pe frunte.

— Ar mai fi ceva. În asemenea cazuri se obișnuiește să fie întrebați mai întîi cei de la controlul aeroportului. Adică la voi...

— Bineînțeles că i-am întrebat. Venhoda caută pe cineva cu un radio cu tranzistori sau ceva asemănător, care să se fi urcat în avion. Și controlul nostru a confirmat că un asemenea pasager s-a urcat.

— Fir-ar să fie ! spuse glasul de la Praga. Așteptați vești de la noi !

— Ne crede, pe noi, ăștia de aici, niște nătărăi ! mormăi comandantul.

„Există acum două posibilități. Sau ne cheamă de la Praga informîndu-ne că bănuiala noastră a fost nefondată și atunci e bine, pentru avion, se-nțelege. Hotărît, nu pentru noi... Sau ne spun că, într-adevăr, în avion s-a petrecut ceva, și atunci e bine pentru noi, dar e rău pentru pasageri. Așa, la repezeală, mai că nu știi ce să preferi !"

XIV

În momentul în care începură să sune telefoanele care leagă complexul aparat ce veghează la securitatea zborurilor, controlorul de trafic observă pe radiolocatar că un avion își schimbase brusc traseul. Era OK 096, zburînd cu întîrziere pe linia Karlovy Vary — Praga. De fapt, în clipa aceea ar fi trebuit să-și anunțe sosirea la Praga. N-o făcuse și această bruscă schimbare îl surprinse. Așteptă o clipă, apoi, pentru mai multă siguranță, se uită la monitorul care arăta starea vremii. Nu se vedea nimic deosebit, deci nu vreo furtună locală silise avionul să-și schimbe direcția.

„Ce echipaj are ? se miră. Siegl şi Šedivý... Aha, Siegl e cazul acela... Probabil zboară pentru prima dată pe linia asta, chiar dacă e pe post de comandant. E un pilot cu experienţă. Nici Šedivý nu e un începător." Şi, deodată, o manevră ca asta !

Văzu că avionul nu revine pe direcţia iniţială, ci — dimpotrivă — îşi continuă zborul înapoi. Puse mîna pe căşti, să ia legătură cu echipajul, cînd pe radiolocator apăru codul avionului.

Asta înseamnă că echipajul pusese în funcţiune radarul secundar ! Se întîmplă ceva ! Era suspect că nu luaseră pînă acum legătura radio. Nu cumva nu pot vorbi ?

Controlorul de trafic apăsă pe un buton :

— Stare de alarmă ! OK 096, apropiindu-se de Praga, a schimbat brusc direcţia. Se îndepărtează de Praga.

Pe birou sună telefonul. Ridică receptorul. Era miliţia.

— Atragem atenţia că e posibilă punerea în pericol a avionului OK 096. Conform comunicării organelor noastre din Karlovy Vary, nu e exclus ca la bord să se afle un om înarmat.

— Din păcate, se pare că aşa e, chiar acum au lansat semnalul de alarmă. Am declarat stare de alarmă.

Închise telefonul şi se aplecă spre microfon :

— ČSA 096, aici Praga, Turnul de control, mă auzi ? Răspunde.

Aşteptă cu încordare. Nimic. În cele din urmă auzi un glas calm, chiar dacă uşor obosit :

— Aici OK 096, căpitanul Siegl. Am fost siliţi să schimbăm cursul.

Controlorul de trafic se stăpîni şi spuse :

— E cineva la voi, în cabină ?

— Da.

— Ne aude ?

— Nu.

— Grozav. Îmi puteţi da şi alte amănunte ?

— Nu prea...

— Înțeleg. Asta înseamnă că e în cabină, în spatele vostru. E singur ?

— Da.

— Vă amenință cu pistolul, sau are altceva ?

— Primul caz, răspunse căpitanul, la fel de calm.

Se simțea însă că îi vine destul de greu să se stăpînească.

— Știți ce aveți de făcut ?

— Da.

— Nu mă îndoiesc. Mulțumesc și fiți tari ! S-a și declarat stare de alarmă.

— Am înțeles.

Aproape nemișcat, fără să se legene și fără să salte, avionul zbura sus, deasupra pămîntului. Se vedeau bine satele micuțe, strălucind în soarele dimineții, și verdele cîmpiilor și al luncilor era un verde gras, cu nenumărate nuanțe. Iar sus, cît vedeai cu ochii, cerul senin și adînc.

— Se zărește Rakovník, spuse copilotul.

Controlorul de trafic de la Praga înțelese că trec pe lîngă radarul de la Rakovník. Spuse încet :

— Dacă se poate, reglați recepția în așa fel încît să se audă și discuțiile cu el. Sînt informații prețioase.

— Da, am înțeles.

Controlorul întrerupse legătura cu avionul și raportă scurt șefului turnului de control ce se întîmplase.

— Cu cine ai vorbit ? întrebă Jan Holman bănuitor.

— Cu Praga.

— De ce nu le-ai spus că sînt aici ?

— La ce bun ? Oricum știu.

— Ia te uită... ! se miră bărbatul. Și ce vor să facă ?

Căpitanul dădu din umeri.

— Întreabă mai degrabă *ce pot* să facă ? Nimic.

— Se-nțelege, respiră ușurat bărbatul. Nimic !

— Vor urmări doar pe unde zburăm. Dacă nu cumva te răzgîndeşti chiar dumneata.

Bărbatul rîse cu răutate.

— Nu conta pe chestia asta !

Tensiunea care, cu o clipă în urmă îl mai gîtuia, cedase. Înţelese că piloţii îi îndeplinesc de-adevăratelea ordinele şi răsuflă uşurat. Le e teamă şi asta e bine. Dacă ar fi putut să le-o spună, s-ar fi înţeles de minune ? Era obişnuit să rezolve problemele cu binele, se pricepea mai degrabă să convingă oamenii, nu să-i constrîngă. Acum însă nu era posibil. Nu-i cunoaşte, nu ştie cum ar putea să reacţioneze, şi miza e prea mare.

„Atîta timp cît simt pistolul îndreptat împotriva lor, se supun. De aceea trebuie să tac.

E bine să ai puterea în mînă ! Obiectul ăsta de metal mi-o dă.

Nu pare c-ar vrea să mă tragă pe sfoară, şi ce a zis căpitanul în microfon era în ordine. Principalul e că zburăm dincolo.

E foarte bine că sînt singur.

Or să regrete ei, Alena şi Marik, că m-au lăsat baltă ! Căci o să le dau un semn de viaţă de acolo, poate le trimit şi o tăietură din ziar. O să zîmbesc la ei din fotografie şi dedesubt va scrie : Bărbatul care a ales libertatea... Puţin îmi pasă mie de libertatea lor. Vreau bani şi o să-i am. Cu atît mai mult, cu cît nu va trebui să-i trag după mine nici pe băiatul ăla, nici pe Alena, cu veşnica ei smiorcăială din cauza copilului. Se ştie doar că orice animal de pradă vînează singur !

Îmi cumpăr acolo şi un tranzistor nou, japonez bineînţeles. Nu cumva să-l uit pe cel vechi în dulăpior. O să-l arăt ca pe o mare senzaţie. O să mi se ofere o groază de bani pe el.“

Dacă piloţii ar fi îndrăznit să se întoarcă, ar fi văzut că bărbatul cu pistolul în mînă zîmbeşte visător.

XV

Cînd bărbatul acela care, cu o clipă în urmă, era unul dintre ei şi şedea cuminte în fotoliul lui intră pe uşa care duce în cabina piloţilor, pasagerii îşi spuseră că are, probabil, relaţii deosebite. Chiar stewardesa îl conduce pe uşa aceea misterioasă, pe care mulţi ar fi vrut s-o deschidă ca să vadă ceea ce majoritatea lor nu vede niciodată : aparate, cadrane enigmatice, ace oscilînd neliniştite şi arătînd atîtea lucruri de neînţeles, dar mai ales ca să vadă cu ochii lor cum fac cei doi piloţi de ridică deodată de la pămînt aparatul acesta greu şi-l urcă pînă la cer.

Numai că bărbatul acela a reapărut, în mînă cu un pistol îndreptat spre ei.

Aşa că ascultară înspăimîntaţi ce le spune şi cînd dispăru din nou (acum îndreaptă probabil pistolul spre cefile piloţilor), întreaga cabină respira teamă şi uimire.

— Doamne-Dumnezeule ! se tînguí un glas. Ce se va întîmpla cu noi ?

Una din femei izbucni în plîns.

Din fericire, primul care vorbi fu tînărul care, împreună cu cele două domnişoare de onoare, se grăbea să ajungă la nuntă şi căruia, fiindcă de dimineaţă tot gusta din becherovka, i se împletica limba în gură.

— Domnişoară, eu trebuie să ajung la Praga. Fără mine nu începe nunta !

Stewardesa îşi revenise, avusese mai mult timp decît pasagerii. Era clar că şi căpitanul se supunea bărbatului cu pistolul, împrejurare care îi uşura situaţia. Rolul stewardesei nu este să se ocupe de zbor. Treaba ei e să se îngrijească de pasageri.

— O să vă însuraţi ceva mai tîrziu, spuse pe un ton liniştitor.

Tînărul se lamenta în continuare.

— Păi nu eu mă însor ; am eu mutră de om care se însoară ? Sînt martor şi ele sînt domnişoare de onoare şi fără noi nu poate fi nuntă. Ce-or să creadă nuntaşii despre mireasă ?

Cele spuse de tînăr li se părură multora dintre pasageri revoltător de neînsemnate. Cineva exclamă supărat :

— Ce griji are şi el ! Aici e vorba de viaţa noastră !

— Fiţi liniştiţi, avionul nostru e pe mîini bune ! spuse stewardesa.

— Liniştiţi ! Uşor de zis... Dar unde ne duc acum ?

— Nu ştiu... Probabil peste hotare.

— Groaznic !

— Pentru moment nu putem face nimic, spuse stewardesa neputincioasă.

Abia atunci îşi reveni şi doamna în vîrstă, care vorbea ceha cu accent german.

— Asta e un adevărat scandal ! A îndreptat revolverul spre mine. O să reclam ! Sînt cetăţeană germană.

— Nu mai striga atîta, bunicuţo, bombăni nuntaşul cu chef, la urma urmelor dumneata ajungi prima acasă !

— Eu sînt bolnavă, am fost la Karlsbad la cură, spuse demn doamna în vîrstă. N-am voie să mă enervez, aşa mi-a spus doctorul. Şi acum o chestie ca asta ! Dumnezeule, apă, domnişoară, apă !

Era, de fapt, lucrul cel mai înţelept pe care îl putea face, gîndi stewardesa şi reveni, plină de rîvnă, la îndatoririle ei. Da, le va împărţi sucuri şi apă minerală, cît are în rezervă.

— Domnilor, spuse tînărul, dacă nu vă jignesc, vă ofer tuturor o sticlă de becherovka. M-am hotărît s-o dăm gata, nuntaşii vor înţelege, totul e să ajung la nuntă.

Doamna în vîrstă refuză din cauza ficatului. Unii însă apucară bucuroşi sticla şi traseră cîte o duşcă.

Domnul în vîrstă cu ochelari ezită o clipă, pe urmă bău și el.

— De obicei nu beau, iar înainte de operație nici atît, dar într-o situație ca asta...

— Vă așteptă un bolnav să-l operați ? se miră stewardesa.

— Da, m-au chemat de la băi... Nebunul ăla cu revolverul nici nu bănuiește că s-ar putea să aibă pe conștiință încă o viață.

Stewardesa oftă.

Domnul Vána, care mai avea hîrtiile întinse pe genunchi și se străduia să deslușească în ele cît de neagră îi e soarta, bău și el.

— Mulțumesc, domnule, într-o situație ca asta alcoolul e lucrul cel mai bun. Pentru asemenea situații ar trebui să existe alcool și la bord.

Cineva își desprinse centura — deasupra cabinei pilotilor ardea în continuare lumina cerînd pasagerilor să-și fixeze centurile de siguranță și să nu fumeze — și porni spre coada avionului. Stewardesa privi speriată spre cabina piloților. Persoana respectivă își dădu și ea seama, șovăi o clipă, dar continuă drumul pe care îl făcea de nevoie. Cîțiva aprinseră țigările, în ciuda interdicției.

— A spus să nu ne mișcăm, nu-i așa ? șușoti Kamilka.

Însoțitorul ei mohorît, domnul Hykl, aprobă din cap. Apoi se aplecă spre ea și-i șopti :

— Ar fi trebuit să fim la Praga, despărțiți unul de celălalt, dar zburăm încă și mai sîntem împreună. Ce zici prin ce aventuri trecem ?

Doamna Kamilka se sperie.

— Dar s-ar putea să avem neplăceri. Se va afla cine a fost în avionul deturnat ! Or noi doi...

— Nimeni nu poate dovedi nimic ? Pur și simplu sîntem în același avion. Din întîmplare... Noi doi nu avem

decît de cîştigat. Vom mai fi împreună o bună bucată de timp !

— Vrei să spui... acolo ? îi şopti Kamilka la ureche, tutuindu-l, lucru pe care nu-l făcea în faţa oamenilor.

Îi atinse cu tandreţe mîna.

— Şi acolo... De fapt, avem noroc.

— Eu nu i-aş spune noroc. Se poate întîmpla orice.

— Ce să se întîmple, doar piloţii n-or să rişte. E clar că îi fac pe plac.

— Şi dacă omul ăsta e nebun şi începe să tragă ? se sperie ea şi-i strînse febril mîna.

Se vedea că şi lui îi era frică, nu ştia ce să spună, nici măcar nu ştia dacă trebuie să fie trist sau vesel că ultima zi a fericirii lor comune luase o întorsătură atît de ciudată.

— Sîntem împreună, Kamilka, şi asta e esenţialul ! spuse mai tîrziu cu hotărîre în glas.

Domnul Váňa îşi strînse dosarele. Îşi dădu seama că se află într-o situaţie cu totul specială. El, de fapt, era singurul care nu voia să ajungă la Praga. Ba chiar îşi dorise să nu zboare. Acum i se împlineşte dorinţa. Ce-i drept, zboară în continuare, dar într-o direcţie cu totul opusă. Nu ştia dacă de vină e duşca trasă din sticlă sau, pur şi simplu, logica, dar simţi o mulţumire ciudată.

„Mă aflu într-un avion deturnat spre Occident, îşi spuse. Am cu mine documente de uz intern, poate chiar secrete. Adevărat, e puţin probabil ca dificultăţile cooperativei noastre de marochinărie să intereseze pe cineva, cu toate astea trebuie să păstrez hîrtiile cu grijă... Situaţia e cu atît mai specială, cu cît în adresă apar ca unul dintre cei în spinarea cărora sînt puse o mulţime de vini. Nu eu, Váňa, eu, directorul adjunct. Pentru ziariştii din Apus asta n-ar fi tocmai de lepădat... Poate că la centru s-au şi adunat cu toţii ; mîrîie că n-am venit... Cine ştie dacă vreunul nu-şi exprimă bănuiala că n-am venit intenţionat ? Poate că îi şi înmînează directorului o propu-

nere prin care mi se reproșează... Și apoi se află că n-am putut veni ! Că, într-o oarecare măsură, sînt un erou. Și directorul îmi cere scuze, căci — la urma urmelor — ce-i altceva decît eroism să-ți păstrezi sîngele rece într-o situație ca aceea în care mă aflu eu acum ? S-ar putea să influențeze și modul în care vor discuta cu mine. Doar nu-s cu nimic mai vinovat decît orice alt șef de cooperativă. S-ar putea ca din aventura asta să nu am decît de cîștigat. Nu voi mai fi un oarecare Váňa, de la Karlovy Vary, ci acel Váňa din avionul deturnat !"

Domnul Váňa se întoarse spre tînărul nuntaș și-l rugă să-i mai dea să bea o dată. E, într-adevăr, foarte bun pentru nervi.

Stewardesa, aflată în spate, ridică receptorul telefonului care făcea legătura cu cabina piloților.

— Ce-i, Jana ? întrebă căpitanul.

— Nimic deosebit. Le dau pasagerilor ceva de băut. Să vă aduc și dumneavoastră ?

— Adu-ne. Păcat că n-ai, pentru asemenea cazuri, ceva mai tare decît sucul, spuse copilotul.

Stewardesa umplu două pahare și se îndreptă către cabina piloților.

— Mă întreb, spuse doamna în vîrstă, ce-or fi făcînd acolo, săracii de ei ! N-ai putea să lași ușa deschisă ?

— Nu depinde de mine.

— Bineînțeles, am uitat. Ce curaj ai, fetițo ! Tîlharul ala ar putea să te omoare !

— De ce ar face-o ?

— Fiindcă e nebun... Eu nu m-aș duce. Ce-i drept, eu n-am voie să mă enervez.

Stewardesa ajunse lîngă ușă și ciocăni. Holman, cu spatele la ușă, o întredeschise. Stewardesa împinse înăuntru tava cu două pahare pe ea.

— Poți pleca, îi spuse Holman. Dădu apoi paharele piloților.

Bineînţeles că-i era şi lui sete, dar i se păru nedemn să ceară şi el un pahar. „Destul că mă ascultă ăştia doi, îşi zise. Pînă acum merge totul strună !“

Stewardesa aşteptă în spatele uşii.

O deschise Holman şi-i întinse paharele goale. „De fapt nici nu pot să beau, îşi dădu seama. Cine ştie ce a pus în băutură ? Rezist eu ! Sînt de fier, am reuşit toate astea singur !“

— N-a spus nimic ? întrebă, curios domnul Hykl.

— Nimic, zîmbi stewardesa.

— Încotro vrea să ne ducă ?

— Nu ştiu, bănuiesc că spre un aeroport mai apropiat, probabil Frankfurt. Depinde de cît de departe putem zbura.

— Cum adică ? se auzi un glas speriat. Nu avem benzină ?

Stewardesa regretă că o luase gura pe dinainte.

— Asta e treaba piloţilor, nu a mea. Ei ştiu ce pot şi ce nu.

— Poate că ştiu, dar nu pot face nimic.

— Ce Dumnezeu, de ce nu-i opun rezistenţă ? se lamentă un glas de femeie.

— Cum să opui rezistenţă cînd ai pistolul în spate ? le luă apărarea stewardesa.

— Groaznic ! şopti doamna în vîrstă. Ce vremuri trăim ! Spuneţi şi dumneavoastră dacă înainte era posibil aşa ceva ! Tehnica e de vină. Nimeni n-a deturnat o trăsură cu cai. Nu-mi pare deloc rău că sînt bătrînă. Lumea asta nu mai e de suportat. De parcă n-am fi trecut prin destule în timpul războiului ! Şi pe urmă... Abia ne e şi nouă ceva mai bine, hop !, deturnările ! Să nu vă închipuiţi că nu se întîmplă şi la noi. Oricum, reclamaţie tot fac.

Tînărul care mergea la nuntă îi întinse, fără o vorbă, sticla cu becherovka.

— Bea, bunicuţo, e din izvorul 13.

Doamna făcu mai întîi o mișcare de parcă ar fi vrut să refuze, apoi se adresă stewardesei :

— Domnișoară, dumneata ești persoană oficială. Ce zici, să beau ?

— Dacă nu vă face rău la ficat, spuse stewardesa, beți !

Doamna în vîrstă bău un gît zdravăn chiar din sticlă, de-i făcu pe pasagerii din jur să exclame de mirare.

— Spuneai, domnișoară, zise pe urmă, după ce dădu sticla înapoi, că ne îndreptăm spre Frankfurt. Nici n-ar fi așa de rău ! Mie chiar mi-ar conveni !

Se părea că dușca aceea zdravănă îi făcuse surprinzător de bine.

Avionul își continua zborul. Îngrijorarea pasagerilor se transformă treptat în resemnare.

Cît despre domnul Vána, aștepta cu deosebit interes.

Nuntașul, căruia îi căzuse capul în piept, se uită la ceas și-i spuse domnișoarei de onoare, cu glas plîngăreț :

— Miluš, e ora nouă !

XVI

Era, de fapt, o amintire din copilărie care-l însoțise pe Karel Mařík toată viața. Vine cineva și-ți spune : „Ăsta-i patul tău !", și din clipa aceea trebuie să dormi într-un pat străin, într-un colț unde nu-ți place și unde nu te simți la tine acasă...

După ce a plecat tata, a dormit cu mama în cameră, unde erau două paturi mari unul lîngă altul, și era bine, și el nu-și dorea nimic altceva. Pe urmă însă mama a venit de cîteva ori cu un domn, care stătea cu ei după-amiezele,

uneori și seara, și după un timp a rămas și peste noapte, și domnul acesta i-a spus :

— Hei, tu ai să dormi aici, pe canapea !

Mama a fost de acord și astfel, pentru prima dată, i s-a dat un pat care nu era al lui și a dormit în bucătărie, unde era strîmt și murdar, căci mama avea serviciu și acolo probabil muncea cu plăcere, dar acasă nu-i plăcea să facă curat.

A venit apoi alt domn, un om teribil de harnic, care s-a apucat să transforme toată casa, a declarat că așa nu poate să rămînă, că el e obișnuit cu altceva, bucătăria a transformat-o într-o cămăruță, antreul în bucătărie și acolo a pus un pat îngust și i-a spus :

— Aici ai să dormi tu...

Și a dormit acolo, în antreu, unde se auzea fiecare pas de pe scară, așa că la început i-a fost frică și pe urmă l-a cuprins furia că bărbații străini beți, care urcau scările clătinîndu-se, nu-l lăsau să doarmă.

Pe urmă l-au dat la Casa Copilului, unde a fost la fel. O doamnă voinică l-a luat de mînă și l-a dus într-un dormitor în care erau cincisprezece paturi și i-a zis :

— Aici ai să dormi. Ce spui ce pat frumos ?

Nu înțelegea ce poate avea frumos un pat de fier, dar aprobă din cap. Și a dormit acolo, și lîngă pat avea și un dulap din alea lunguiețe, cu un compartiment mic în partea de sus, și de atunci încoace tot așa a avut, un pat și un dulap, de nici nu putea să-și închipuie că oamenii au și altceva. Masa nu era niciodată a lui, la masă își schimba locul cu alții.

Ce-i drept, nu se prea gîndea la asta, omul se dezobișnuiește să se gîndească la lucrurile pe care nu le poate schimba, dar niciodată nu a avut un cămin. Doar un acoperiș deasupra capului. Și, ce-i drept, pretutindeni era curat, căpăta rufărie curată la termenele prevăzute, din cînd în cînd îi controlau dulapul, să nu fie dezordine, și să nu

lumeze cu băieții în dormitor și alte treburi de-astea, caracteristice pentru toate casele unde nu ești acasă.

De la școala de mineri l-au dat afară fiindcă făcea parte dintr-o bandă de băieți care furau din dulapurile colegilor, iar lucrurile furate le puneau în dulapurile lor. A ieșit scandal mare și directorul internatului o ținea sus și tare că un tînăr miner trebuie să fie exemplu, că meseria de miner e o meserie de onoare, care nu are nevoie de pungași. Numai că el se săturase de internat și voia să plece, așa că a primit decizia ca pe o răsplată... Dar n-a nimerit mai bine, dacă vrei să trăiești trebuie să muncești, și dacă muncești capeți un pat și un dulap, și ai dreptul să mergi în camera de zi, cu scaune din laminat, și să te uiți la televizor.

Așa c-a trecut la construcții, cineva a mîrîit că are cam multe la activ, dar construcțiile au nevoie de oameni, un bărbat i-a întins o hîrtie s-o semneze la el în birou și i-a mai dat și cinci sute avans, o chestie grozavă, și el a fost fericit și și-a spus : „Ăștia știu să te aprecieze, îți dau banii înainte !“ Cînd, după un timp, a aflat că avea drept la o mie și că, de fapt, omul acela amabil l-a furat, s-a îmbătat la cantină și l-a bătut măr. A urmat o pedeapsă, dar nimic altceva, în construcții e nevoie de oameni.

Odată, lucra deja la Praga, a nimerit împreună cu niște prieteni la marginea orașului, într-un cartier nou, unde nu mai fusese niciodată, dar unde un prieten căpătase garsonieră, fiindcă lucra în construcții și avea dreptul la locuință. Așa că s-au dus să sărbătorească evenimentul și au băut mult rom, lui însă cel mai mult i-a plăcut că în garsonieră nu era absolut nimic, doar o saltea într-un colț, și pe salteaua asta va dormi prietenul lui pînă ce-și va cumpăra mobilă, numai că nici atunci nu va avea pat și dulap, va fi grozav, un perete din sticlă cu cărți și televizor și în fața peretelui o garnitură de salon, cel mai frumos lucru de pe lume.

Petrecură, nu glumă, dar nu deranjară pe nimeni, toți cei care se mutaseră în bloc căpătaseră locuință și erau dispuși să sărbătorească, și le era perfect egal că undeva, la etajul unsprezece, cineva face tămbălău fiindcă sărbătorește casa nouă.

Era încîntat, căci și el va căpăta într-o zi o astfel de locuință și era dispus să fie model de hărnicie ca s-o capete, și să-și poată cumpăra mobila lui, și să se simtă și el „acasă". Dacă n-ar fi fost ghinionist, ar fi avut deja locuință, fiindcă era însurat, dar soția locuia la părinți și el la căminul de nefamiliști, pe un pat care nu era al lui.

Cu patul se împăcase, căci o adusese acolo o dată pe aceea care i-a devenit soție și se iubiseră pe el, așa că pe urmă i se păruse mai puțin străin. Soția în schimb îi părea străină, se însurase numai fiindcă voise ea și imediat după aceea n-o mai interesase nimic. L-au dat afară și din echipă, a trecut la fundații, unde cîștiga mai puțin.

În noaptea în care s-a dus să sărbătorească locuința altuia făcuse cunoștință cu un șofer de taxi. Cînd ieșise din bloc se lumina de ziuă ; era duminică dimineața, dar el nu vedea unde călca și, în primul rînd, nu știa unde să se ducă ; unii se culcaseră pe dușumea, în garsonieră, alții plecaseră mai devreme. Stătea singur și se gîndea să se întindă unde-o fi, pe o scîndură...

Ceva mai încolo opri un taxi, din el coborîră cîteva persoane, dar șoferul părea că nu se grăbește, își aprinsese o țigară și ședea în mașină cu fereastra deschisă.

— Vreți să mă duceți și pe mine ? îl întrebă Mařík încet.

— Dacă ai bani, de ce nu ? răspunse șoferul.

— Asta-i, că n-am.

— În cazul ăsta, ia-o binișor pe jos, rîse șoferul.

Pe urmă însă se petrecu ceva cu el și-i oferi o țigară. O primi recunoscător, căci în garsonieră nu mai aveau ce fuma.

Fumară o clipă în tăcere, Karel aţipi în picioare, apoi îşi reveni şi-i spuse că pleacă, sărbătorise cu un prieten o garsonieră nouă. Curînd capătă şi el una, şi atunci să te ţii chef !

Şoferul deveni deodată atent, mai discutară un timp despre faptul că dacă lucrezi în construcţii ai şanse mai mari să capeţi o locuinţă, cît de mică, şi atunci şoferul îi spuse să urce, că merge oricum în oraş, aici nu găseşte el client.

Aşa făcuse cunoştinţă cu Jan Holman, se întîlniseră de cîteva ori la un bufet şi Karel îi plătise ce-i datora, iar el îi făcuse cinste.

— O garsonieră e exact ce-ţi trebuie, îi spuse. N-ai idee ce poţi face cu ea !

— Ştiu, aprobă Marik. O mobilezi fain... Garnitură de salon, nu ?

— Prostii, prietene ! Poţi s-o măriţi pe bani grei, te ajut eu, nu te teme !

Mařka, soţia lui, aştepta un copil — zicea că-i al lui, dar el nu era chiar atît de sigur — îşi dorea grozav locuinţă, dar, după cele propuse de Holman, nici nu-i trecu prin minte să-i spună că va primi o garsonieră. Trebuia să se gîndească mai degrabă cum s-o speculeze, nu cum s-o obţină. Avea nevoie de bani, Holman, care era om de lume şi prietenul lui, are întotdeauna destui bani, iar el — numai datorii.

O întîlnise apoi pe Irena, lucra pe şantier şi avea un păr blond o frumuseţe, era cam neserioasă, dar te puteai distra cu ea de minune. Părinţii Mariei, soţia lui, insistau ca fiica lor să divorţeze, Maria divorţă, şi el se trezi dintr-odată cu şi mai puţini bani, căci era obligat să plătească pentru copil.

— Se rezolvă, îl liniști Holman, nu te lăsa cuprins de panică. Important e să capeți garsoniera. Restul așteaptă, în special plata !

Într-o zi îi arătă lui Holman un bloc care se și ridicase pînă la al optulea etaj, și va mai avea încă trei, unde va fi locuința lui.

Peste cîteva zile Holman îi aduse o mie. O primi uluit, scuipă banii, să se-nmulțească, și spuse :

— Pentru ce, *captain* ?

— Pentru locuință, boule, îi răspunse Holman. Și-ți mai aduc, nu-ți fie frică.

Pe urmă iar nu se mai văzură un timp, în care Marík se trezi mai încurcat ca oricînd ; garsonieră nu primise încă, în schimb Irena era însărcinată și chestia asta n-avea nimic vesel în ea, abia divorțase și iar intrase în belea ! Holman îi lipsea grozav, mult timp nu reuși să dea de el, dar pe urmă apăru și-i aduse alți bani. De data asta un teanc gros, numai sute, nici nu încăpeau în buzunar.

— Cinci bătrîne, să nu ai mărunțiș de numărat, spuse Holman cu indiferență.

Marík mai-mai să cadă din picioare. Ținea banii în mînă și apoi îl îmbrățișă pe Holman.

— Mai spune o dată, *captain*, e cel mai frumos lucru pe care l-am auzit în viața mea ! Eram la mare ananghie. Și uite, ca la cinema : salvarea în ultimul moment și pe urmă se pleacă acasă ! Ăștia-s pentru garsonieră ?

— Îhî, ăla a fost doar avansul, aici ai restul. Ca să vezi că joc cinstit.

Marík era atît de uluit, că nici nu-l întrebă cît a luat de fapt.

— Și ca să fii liniștit, află c-o mai măritäm o dată !

— Mină de aur, oftă fericit Marík, înfundînd sutele în buzunare. Parc-ar fi Klondyke !

— Cu mine nu pieri, așa-i ?

— Cu tine, *captain,* merg și la moarte ! spuse Marik cu înflăcărare. După care meditâ cu glas șoptit : Jumătate aș putea să-i dau Irenei, ca să-i închid gura... Ba nu, cinci sute îi ajung, ce părere ai ?

— Din belșug. Să nu-ți închipui însă că un asemenea rai durează veșnic. Înțelegi ? Sfoara pe care merg eu e foarte subțire. Nu-i un fleac să vinzi o garsonieră care încă nu e gata. Poți s-o faci o dată, de două ori, și pe urmă s-a sfîrșit. După aia trebuie să-ți strîngi boarfele și s-o întinzi.

— Păi cam așa e... Dar unde ? Și de ce ?

— De ce ? Tocmai tu întrebi ? Din cauza Irenei, de exemplu, cu pensia ei alimentară, nu ? Crezi, boule, că femeia nu va mai încerca să scoată bani de la tine ? Ca să nu mai vorbim că te-ai blagoslovit cu două !

— Vrei să spui s-o șterg de aici ? se miră Marik, dar adăugă imediat : Dacă spui tu, de acord. Și cam unde te-ai gîndit să mergem ?

— Știi că-mi placi ? De parcă ne-am putea duce la gară, la casa de bilete, să ne cumpărăm două bilete pentru America. Toate astea cer pregătiri îndelungate și să-ți pui ăsta la contribuție.

Holman își ciocăni fruntea.

— Clar ! exclamă Marik. Iartă-mă că am șovăit. Cu tine nu piere nimeni, nu ? Oricum pe mine nu mă reține nimic aici, se-nțelege că m-aș simți mult mai ușurat fără femeile astea două. În Occident, bineînțeles. Dar cum ?

— Asta-i întrebarea. Cum... !

— Am auzit că oamenii merg în excursie cu Čedok-ul și rămîn acolo.

— Ce prostie, prietene ! Cu Čedok-ul... Știi că-mi placi ! Și cazierul tău ?

Marik strînse buzele. Aha, Holman și-a adus aminte ce-i povestise odată, la un pahar de vin, despre gașca aia grozavă de pe șantier. „Erau doi șoferi și un maga-

zioner, băieți a-ntiia, și mi-au dat două sute să-i ajut să urce cîțiva saci în mașină, să stau de șase. De ce nu, dacă un prieten are nevoie ? De cîteva ori am ușurat un pic șantierul, pe urmă însă s-a descoperit și a fost de rău. După necazul de la școala de ucenici, eram prudent, dar de data asta m-am lăsat dus."

Oftă :

— Așa-i, fir-ar să fie, uitasem ! Ar trebui să mai aștept vreun an, nu ?

— Peste un an, cum te știu, intri în încurcătură cu altă femeie, se strîmbă Holman și-l bătu pe Marík peste spate.

Acesta zîmbi acru.

— Să sperăm că nu, ce naiba !... Bine, dar cum ajungem acolo ?

— Pe calea cea mai simplă. Cu avionul. Luăm avionul și îi silim să facă un mic ocol în Vest. M-am gîndit destul la treaba asta.

Marík fluieră admirativ.

— Vrei să spui — deturnare ?

— Ți-e frică ?

— Cu tine, *captain*, niciodată. Niciodată de nimic... Dar avem nevoie de pistoale. Și de unde să le iei ?

— În sfîrșit, o întrebare inteligentă ! Ține minte că, de acum încolo, avem amîndoi aceeași sarcină. Să facem rost de pistoale... Chestia asta cere multă alergătură, trebuie să căutăm pe cineva dispus, pentru bani grei, să ne facă rost de ele. Nu-i glumă, dar e posibil. Va costa o groază de bani, e însă o investiție necesară. De acum înainte nu mai vezi banii pe garsonieră, trebuie să-i punem deoparte, clar ? La pușculiță.

Marík aprobă din cap, dar pipăi cu regret buzunarul în care îndesase sutele.

N-avea chef să se despartă de ele. Întrebă îngrijorat.

— Da' nu e primejdios ? Cum ajungem în avion ? Am auzit că te controlează la urcare.

Nu zburase cu avionul niciodată și nu avea pic de experiență. Atunci Holman îi explică pe larg și cu mare plăcere cum stau lucrurile. Cunoștințele lui îl lăsară pe Marik cu gura căscată.

— Dumnezeule, ce de mai știi ! Ar fi trebuit să-mi dau imediat seama că tu nu te bagi în nimic orbește.

— Mă bucur că iei așa lucrurile. Cum introducem pistoalele în avion, asta-i treaba mea. Îți dai seama că am eu un plan, dar mai întîi să facem rost de ele.

— Două, zici ?

— Se-nțelege, unul eu și unul tu. Știi ce va fi pe urmă ?

— Nu știu, dar oricum m-ai făcut praf. Doi pistolari, ce chestie grozavă !

— Esențialul e ce efect o să aibă acolo, în Apus, înțelegi ? Cînd fuge cineva care a venit cu Čedok-ul, n-are șanse prea mari. Treaba asta nu mai interesează pe nimeni, trebuie să stea în lagăr și, după un timp, să muncească undeva în Australia. Nu sîntem noi făcuți pentru așa ceva ! Noi sosim în Vest ca niște eroi. Doi bărbați care, cu arma în mînă, și-au croit drum spre libertate. Așa vor scrie despre noi la ziar !

— Crezi că vor scrie despre noi ?

— Asta-i bună ! Să scrie ! Parcă numai atît ! Televiziunea, înțelegi ? Și ne vor plăti pentru toate astea, de care au mare nevoie. La ei se caută știrile senzaționale. Și noi exact asta le oferim !

Marik se cam sperie.

— Vorbești de parcă ar trebui să spun și eu ceva. Ce, eu știu vreo limbă străină ?

— Nu-ți fie frică, eu mă descurc nemțește și oricum ne dau ei traducătoare. Bineînțeles că pentru doi tipi care

apar la televiziune nu intră în discuție nici lagărul, nici Australia. Găsim noi imediat de lucru. Noi vom avea alte posibilități.

În noaptea aceea Marik n-a dormit. S-a zvîrcolit pe patul din cămin și a tot oftat. Cînd, în cele din urmă adormi, avu vise ciudate, fragmentate, despre un avion și despre cum amenință lumea cu pistolul, apoi se făcea că trece într-o limuzină uriașă pe străzi puternic luminate și trage prin fereastră asupra unor siluete care îl urmăresc, poc, poc, poc, răsună împușcăturile și siluetele cad, împușcătura și cadavrul... Văzuse așa ceva în filme, acum însă trăia totul pe pielea lui.

— Ascultă, frumosule, ce dracu' te-a găsit azi-noapte ? îi spuse nervos muncitorul care dormea cu el în cameră. Urlai și gemeai de parc-ai fi avut febră !

— Cred că am puțină febră, oftă și se îmbrăcă.

— În cazul ăsta du-te la infirmerie, să-ți dea concediu medical.

— Mă, da sensibil mai ești ! Află că eu sînt mai conștiincios ca tine și mă duc să muncesc, rîse Marik.

Cînd își aminti însă ce sarcină i-a dat „căpitanul", îi mai scăzu din entuziasm. Surprinzător, dar avu noroc, pe șantier apăruse un tip care nu făcea nici un secret din faptul că stătuse la zdup și că mai are relații cu indivizi care fac rost de bani nemunciți. Odată, cînd se odihneau împreună în săpătura unei fundații, Marik îi mărturisi că-și dorește grozav un pistol.

— Nu e imposibil, spuse tipul.

— Chiar știi pe cineva care ar avea ? Aș vrea unul pentru mine și unul pentru un prieten, e șofer de taxi și i-ar trebui să se apere, la nevoie.

Bărbatul zîmbi.

— Hei, frățioare, nu mă lua chiar așa de repede ! Fleacuri de-astea se mai găsesc, dar nu pe gratis.

— Zău că nu caut un chilipir, înțelege-mă, se jură el.

Tipul continuă să zîmbească și nu mai discutară despre asta. Evident, pistolul nu e o bucată de pîine, pe care s-o găsești la orice chioșc. Pentru o chestie ca asta trebuie timp.

Abia peste cîteva zile Mařík întrebă cum stau lucrurile.

— Am un prieten, ăsta are o cunoștință care, poate, ar ști ceva, rise tipul. Și dacă scapi cumva o vorbă, să nu uiți că mai are unul al lui și cu ăla te face ciur.

— Ce părere ai despre mine ? Crezi că sînt turnător ? se înfurie Mařík.

— Poate că nu ești. Dar bani ai destui ? Costă zece bătrîne fiecare.

Mařík abia reuși să șoptească :

— Bucata ?

Tipul se încruntă.

— Mai există o posibilitate, să-ți cumperi pistol la Magazinul copiilor, din plastic, arată grozav și costă zece coroane. Poate că de-astea îți trebuie.

— Ia stai un pic, n-o lua și tu așa... ! îl liniști Mařík. Trebuie să întreb și eu.

Și Holman păru îngrijorat, cînd auzi suma. Apoi strînse din umeri.

— N-ai ce face, dar vreau mai întîi să-l văd. După aia dau banii. Nu cumva să fie vreo rablă ruginită, aruncată de vreun SS-ist în rîu, ca să fugă mai repede. Defectele mici nu mă deranjează, cunosc un lăcătuș care poate să le repare.

Erau la restaurant și o așteptau pe Alena, după reprezentație.

— În fața ei, gura ! îi atrase Holman atenția.

— Credeam că o iei cu tine.

— Așa-i, dar ea nu știe... În general, femeia nu trebuie să știe prea multe, ține minte toată viața chestia asta.

Două zile mai tîrziu se întîlniră cu tipul respectiv. Le arătă două pistoale, unul mic, dar tocmai bun de ținut în mînă, un Browning de calibru redus, al doilea mai mare. Ultimul avea și încărcătorul plin, în celălalt erau numai trei gloanțe.

Marik îl urmărea încordat pe Holman, el nu se pricepea deloc la arme.

— Le încercăm acum ? întrebă Holman.

— Vreți adică să-l atacați pe chelner ? se strîmbă tipul.

— Nu, dar pentru banii ăștia vreau să le încerc. Dacă nu funcționează, nici nu pot să vă reclam că ne-ați vîndut marfă proastă, zîmbi frivol Holman.

Marik îi admiră grozav sîngele rece.

— Chiar acum, afară din oraș. Sînt cu taxiul. Mergem ! hotărî Holman.

Într-o carieră părăsită, dincolo de Štěchovice, răsunară două împușcături. Funcționau amîndouă pistoalele și Holman îl bătu pe tip pe umăr, în semn de apreciere. Plecară apoi repede și pe drum se opriră la hanul de la Zbraslav, unde băură ceva și Holman scoase un teanc gros de bancnote. Marik oftă. Se gîndi dacă n-ar fi fost mai înțelept să rămînă aici și banii să-i cheltuiască cum or ști mai bine. Evident că nu îndrăzni s-o spună cu glas tare.

Irena începuse să insiste s-o ia de nevastă. Încercă s-o convingă să mai aștepte, n-ar fi înțelept să se însoare din nou imediat după divorț, fosta nevastă ar cere cu siguranță o mărire a pensiei alimentare.

Mai rău era că Irena voia măcar bani, așa că, pînă la urmă, primi o citație de la tribunal.

N-avea de ales, trebuia să plece cu Holman.

— Tu, băiete, îmi faci numai probleme ! Încă nu sîntem pregătiți... Te duci la proces și recunoști spăsit că n-ai plătit, îi dai ceva și las' să-ți rețină din leafă. O liniștești pe Irena pentru un timp și pe urmă... pe urmă o ștergem !

— De-am pleca odată, spuse el oftînd.

Cel mai puțin din toată afacerea asta îi plăcea Alena. Marík n-o prea avea la suflet, i se părea prea severă, în plus Alena nici nu ascundea că-l consideră un tînăr nebun și cam primejdios.

Îi propuse lui Holman s-o ia cu ei mai degrabă pe Irena. E o femeie parcă făcută pentru asemenea aventuri, cu ea te descurci oriunde.

— Ca Irena găsești o duzină, spuse hotărît Holman, așa că nu mai vorbiră despre asta.

De altfel Marík recunoștea că, în general, *captain* avea, ca de obicei, dreptate.

Marík n-o ducea prea bine, din leafă îi rămînea puțin, economisea fiecare coroană, ca să aibă bani pentru un costum nou. Doar n-o să fugă în Vest în zdrențe !

Sosi în sfîrșit și ziua în care Holman apăru și-i zise :

— Gata, plecăm ! Vinde tot ce ai și o ștergem. Mergem la Karlovy Vary cu mașina, dormim acolo o noapte și dimineața luăm avionul. Biletele Karlovy Vary — Praga le am în buzunar. Iei cu tine numai o sacoșă mică de voiaj, nu cine știe ce, să pară că ai bagaj... Restul îl afli pe drum. Clar ?

Marík dădu doar din cap, plin de entuziasm și de teamă.

— Să trăiți, am înțeles, *captain !*

Apoi, pe șantier, împrumută bani de la toți care fură dispuși să-i dea și noaptea sparse două dulapuri. Într-unul găsi un portofel.

La prînz îl aşteptă pe Holman la locul convenit. Veni cu o maşină închiriată, iar lîngă el şedea, bineînţeles, Alena. Arăta de parcă s-ar fi dus la înmormîntare.

— Te miri, ai ? spuse Holman vesel şi arătă spre maşină. Trebuie să facem impresie. De altfel află că mergem la Grand Hotel, unde vom locui, dar din clipa în care cobori undeva, lîngă hotel, nu ne mai cunoaştem. Clar ?

Înclină din cap şi, după ce porniră, spuse îngrijorat

— Ai la tine... alea... ?

— Le am, răspunse iute Holman.

— Mie mi-e frică, spuse deodată Alena.

Marík rîse.

— Cînd *captain* face un lucru, nimeni n-are voie să se teamă !

Holman se uită la el aprobator.

Mai tot timpul tăcură. Cam pe la jumătatea distanţei, Holman o luă pe un drum lăturalnic, de pădure. Alena întinse o pătură şi pregăti de mîncare. O gustare la iarbă verde, în linişte, ca într-o adevărată excursie. Marík, care nu mai mîncase de cîteva zile ca lumea, îmbuca cu mare poftă.

— Ai să profiţi din plin, nu te teme, îi spuse Holman. La Karlovy Vary organizăm o masă pe cinste, ca pentru ultima seară aici. Putem cheltui toţi banii pe care îi avem. Pentru noi, acum, sînt nişte simple hîrtii.

Marík rîse fericit. Holman îi făcu semn şi porniră spre maşină. Alena rămase pe loc, palidă şi disperată.

— Ce-i cu ea ? Nu vrea să meargă cu noi ? se miră Marík.

— Las-o în pace, îi trece ei, bombăni Holman şi deschise portbagajul. Îi arătă două aparate de radio cu tranzistori, aşezate pe o pătură. Scoate-le !

Marík le scoase şi se uită mirat la Holman.

— Dă-i drumul celui mic, e al tău ! rîse Holman.

— Al meu ? Cum adică ?

— Fă ce-ţi spun !

Mařík îl luă în mînă, întoarse un buton, apoi altul, dar nu se auzi nimic. Dădu din cap

— Nimic, *captain !*

— Ciudat..., să se fi ars bateriile ? Ia deschide-l.

Mařík deşurubă cu îndemînare capacul din spate. Încremeni. Interiorul radioului fusese scos, în locul lui se afla, prins cu elastic în două agrafe, pistolul cel mic.

— Şi acum, vorbeşte ! spuse Holman mîndru.

Mařík nu spuse nimic. Privea numai. Apoi înţelese şi şopti :

— Isuse Cristoase, *captain*, zău că eşti nemaipomenit. O idee ca asta...

Holman se bucură vizibil de uluiala lui.

— M-ai întrebat cum urcăm cu ele în avion. Aşa. Clar ? În deplină siguranţă.

Mařík mărturisi :

— Îţi spun sincer că m-ai făcut praf... Ce idee genială ! Acum totul e un fleac. De parcă am şi fi dincolo !

— Aproape... Ştii, chestia asta mi-a dat cea mai mare bătaie de cap. Am observat că, la control, îţi iau tranzistoarele dar, după ce te-au verificat, ţi le dau înapoi. Şi asta mi-a fost de ajuns. O idee, înţelegi, asta-i esenţialul... Acum închide-l la loc şi ai grijă de el ca de ochii din cap !

Cînd se întoarseră la Alena, Holman scoase din buzunar o schiţă mare a interiorului avionului. O întinse pe jos.

— Uitaţi-vă... Aşa arată interiorul avionului cu care vom zbura. Astea sînt fotoliile. Karel va sta cam pe aici, neapărat lîngă mine. Alena urcă după noi şi încearcă să se aşeze aici, deci dincolo de interval. În aeroport nu ne cunoaştem. Alena şi cu mine venim la aeroport cu maşina, Karel cu autobuzul liniei aeriene, clar ?... După ce decolăm Karel îşi scoate haina şi o aşază peste genunchi, ca să acopere tranzistorul lui şi pe al meu. Le deschidem amîndoi

sub haină... Între timp, Alena cheamă stewardesa, zice că-i e rău, ca să nu fie atentă la ce facem noi. Pe urmă noi doi ne sculăm împreună. Eu o silesc pe stewardesă să-i cheme pe piloţi prin interfon şi să le spună să deschidă cabina. Karel trece aici şi-i ţine în şah pe pasageri cu pistolul, ca să nu încerce vreunul ceva... Clar ?

Alena era palidă şi tremura toată. Marík se gîndi că probabil îi e rău de pe acum...

— Nu aveţi de ce să vă temeţi, fiindcă piloţii au ordin să nu opună rezistenţă unui om înarmat. În jumătate de oră s-a rezolvat totul şi noi sîntem în siguranţă.

Alena îşi lăsă capul în palme, tremurînd ca o frunză.

Marík spuse furios :

— E simplu şi clar ca lumina zilei, nu văd vreun motiv de plîns.

Holman nu zise nimic. Luă chibriturile, aprinse unul şi dădu foc hîrtiei. Gestul acesta îi făcu lui Marík o impresie grozavă. Parcă erau într-un film bun.

Apoi Holman se ridică, Alena strînse supusă lucrurile, le puse în maşină şi-şi continuară drumul în tăcere.

Cînd ajunseră pe strada din faţa hotelului, maşina opri, Marík coborî fără să spună un cuvînt şi merse pînă la hotel pe jos. Fluiera vesel. Teama dispăruse, era doar nedumerit din cauza gîştei ăleia de Alena. Ar fi trebuit să se bucure că o iau cu ei, se şi mira de Holman.

Se uita provocator după fete, i se părea că toate merită să le invite la masă. „Cum a spus *captain* ? Toţi banii trebuie cheltuiţi. Doamne, ce sentiment grozav, să ai bani şi totul să fie clar şi hotărît ! Nimeni nu mai are vreo putere asupra mea, n-o să mă mai sperie nici un fel de citaţii idioate ; fetelor, să vă văd ce puteţi !“ Clătină sacoşa în care avea numai pijamaua, tranzistorul şi o agendă, căci voia — dincolo, bineînţeles — să ţină un

jurnal. Ca să știe ce să le spună ziariștilor despre care *captain* îi vorbise atît de frumos.

Hotelul îl încîntă. Nu mai văzuse vreun hotel atît de luxos, darămite să locuiască în el. Păşea ca beat pe covorul gros, salutat cu respect de portari. În cameră nici nu se dezbrăcă, se întinse îmbrăcat pe pat, să se calmeze. Dădu apoi drumul la apă în baie şi se îmbăie îndelung. „Oameni buni, ce minunăţie... !"

Scoase toţi banii şi îi puse pe masă. Da, îi cheltuieşte el, o treabă ca asta se face fără probleme, doar are toată noaptea la dispoziţie.

Se gîndi încotro s-o pornească. Apoi îşi dădu seama că are în hotel tot ce-i trebuie, restaurant de lux şi un bar grozav. Mîncă încet la restaurant, asta fiindcă spera să-l vadă — la altă masă bineînţeles, doar nu se cunosc — pe Holman, dar acesta nu apăru, cine ştie pe unde era.

Se duse apoi la bar. I se tăie respiraţia. Pretutindeni oglinzi, lîngă bar taburete înalte, ca în filme. Cînd se aşează, simţi apăsarea plăcută a pistolului în buzunarul de la piept.

Se hotărîse să aducă o îmbunătăţire planului. Dacă vine cineva în cameră şi îi controlează lucrurile ? Aşa că scoase browningul şi-l băgase în buzunar. Dimineaţa, înainte să plece la aeroport, îl pune la loc. Aşa e mai sigur şi mai ales, are sentimentul nemaipomenit că e înarmat. Pistolar... „Zău că încep să trăiesc cu adevărat !"

Bărmăniţa, o femeie cu sîni frumoşi, îi zîmbi. Se străduí să privească plictisit în gol, dar privirea îi revenea mereu la ea. Femeia se comporta cu firească superioritate.

Cum şedea aşa şi bea, propria imagine îl îmbăta mai tare decît băutura. Îi părea însă rău că e singur, că Holman insistase să se prefacă a nu se cunoaşte şi că nu apăruse. E greu să bei de unul singur.

Cînd barul se umplu şi începu să cînte muzica, privi perechile care dansau. Observă apoi două fete, aşezate la

o măsuță lîngă ușă. Porni spre ele, era băut bine, și o invită pe una la dans.

Fata dădu din cap că da și se sculă.

— Ce seară frumoasă, nu ? rîse. Cea mai frumoasă seară !

Și se gîndi : „Dac-ai bănui, fetițo, cu cine dansezi ! Dac-ai ști cine sînt eu ! Despre mine vor scrie ziarele din lumea întreagă. Și tu, fetițo, o să citești despre mine, dar aici, în ziarele voastre. Și eu, dincolo, o să rîd !“

Apoi se așeză cu ea la bar, și băură whisky, și-l lăsă s-o îmbrățișeze.

— Într-o noapte ca asta nu poți să fii singur, ce zici ? îi spuse, beat.

— Da, și mie mi-e uneori urît singură.

— Păi vezi... ? Atunci hai cu mine sus în cameră !

Dar fata părea că cunoaște hotelul mai bine decît el și îl lămuri că nu e chiar atît de ușor.

Ieșiră apoi împreună afară, în parc era atît de frumos. Fu uimit cînd văzu că începuse să crape de ziuă. Și era atît de beat, încît uită complet ce are de făcut.

Strîngea în buzunar browningul și era nespus de fericit.

XVII

Cînd începură să latre cîinii, se opri speriată în fața portiței. Pădurarul zîmbi.

— Ce-i, băieți ? ! Nu se face una ca asta. Doar știți și voi că nu avem prea des vizite.

Cîinii erau obișnuiți să asculte, așa că amuțiră.

— Intrați, nu vă fie frică de ei, nu vă fac nimic ! Vă amușincază puțin și pe urmă o să vă cunoască mai bine

decît mine. E ciudat că ei cunosc oamenii mai bine decît îi cunosc aceştia, nu ?

Nu răspunse, privi în jur.

— Nu e prea frumos aici la mine, nici nu v-aş duce înăuntru, căci v-aţi frînge mîinile cînd aţi vedea în ce dezordine trăieşte un bărbat.

— Ba e frumos aici, e atîta linişte, oftă ea.

— Da, linişte e. În rest însă, nimic... Şi linişte e prea multă. Sînt oameni care nu suportă liniştea asta. De-aia am şi rămas singur, înţelegeţi ?

O clipă nu pricepu ce vrea să spună, observă numai o oarecare amărăciune în glasul lui. O conduse sub un copac, unde se aflau o masă mare şi scaune.

— Poate vreţi să mîncaţi ceva.

— Nu, v-aş ruga numai să-mi daţi puţină apă. Nu-mi e..., adică nu mi-a fost bine.

Dădu fuga în casă şi curînd aduse o farfurie pe care erau cîteva felii de pîine şi unt.

— Doar n-o să beţi apă ! Ştiu, sînteţi la volan, aşa că vă fac un ceai, bine ? Imediat e gata... Ştiţi ce, eu mă duc între timp după benzină, e la doi paşi de aici. Dacă nu vă deranjează, mîncaţi pînă mă întorc... Aaa, am şi nişte miere, rîse şi alergă din nou în casă de unde aduse un pahar acoperit cu celofan.

— Nu vreau să vă reţin, se scuză ea.

— Nici eu... De-aia mă şi duc după benzină.

Luă de sub şopron un bidon de tinichea nu prea mare şi-l băgă într-un rucsac vechi.

— Între timp fierbe şi apa... Păziţi-o frumuşel pe doamna, să nu ne-o fure cineva ! strigă la cîini, împinse motocicleta pe poartă şi încălecă pe ea.

Curînd dispăru, la fel de neaşteptat cum apăruse. Era ciudat şi aproape ridicol, dar deodată aeroportul se afla undeva departe, şi ea stătea înconjurată de o linişte adîncă, în casa unui pădurar, sub copaci. Cîinii se uitau

la ea, apoi unul își făcu curaj și se apropie. Își așeză prudent capul în poala ei și se lăsă mîngîiat după urechi.

Se simțea de parcă ar fi fost pradă unui vis adînc și liniștitor. Închise ochii și oftă ușurată.

Pădurarul, pe motocicletă, ieși din pădure, coti pe șosea și se îndreptă spre stația de benzină.

Depăși un șir de mașini, îi făcu semn cu mîna băiatului de la benzină și opri motocicleta în spatele clădirii joase de lemn. Scoase apoi bidonul de tinichea și se duse să-și scoată singur benzină.

— Cum de nu iei amestec ? se miră vînzătorul.

— Nu-i pentru racheta mea. E pentru o mașină.

— Ai cîștigat la Loto ?

— A venit la mine în vizită o domnișoară cu mașina.

— Știam eu că ai trecere la femei.

— Așa-i, făcu pădurarul o mutră cam acră. Uite, am luat cinci litri.

Cînd îi dădu banii, vînzătorul spuse încet :

— Acum cîteva minute au luat benzină băieții de la Miliție. A deturnat cineva un avion, pe cel de dimineață, de la noi la Praga.

Se miră.

— Azi a decolat ceva mai tîrziu ca de obicei !

Se sui pe motocicletă și o porni înapoi, probabil că fetei îi e frică. Nu arată rău deloc, are mașină ; ar putea veni din cînd în cînd... Apoi își spuse : „A fost destul una, de ce să ispitesc din nou destinul ?“

Cînd ajunse acasă, îi veni să rîdă : cei doi cîini stăteau culcați la picioarele necunoscutei.

— Poftim ! Și cîinii trec imediat de partea unei femei.

— Numai cîinii, probabil, oftă ea.

Scoase portofelul din geantă, să-i plătească benzina. Încremeni. Avea foarte puțini bani, cei cinci litri care

încăpuseră în bidon n-o să-i ajungă. Dacă ajunge pînă acasă...

— Vă reţin ? Aveţi treabă.

— Pădurarul n-are treabă, rîse, se plimbă prin pădure.

— Trebuie să vîneze animale !

— Da' de unde, pe aici împuşcăm rar animalele. Ne uităm la ele. Grija mea cea mai mare e să adun lemne din pădure. Şi-aş mai vrea să-i vin de hac unei vulpi care îşi are bîrlogul aici. Cînd oi reuşi, veniţi să vă dau blana să vă faceţi un guler.

Adusese ceaiul şi-l aşezase pe masă. Ciudat, dar Alenei i se făcu brusc foame. De ieri nu gustase nimic. Rupse un colţ de pîine şi-l unse cu unt. Luă şi el şi împinse spre ea paharul cu miere.

— N-am mîncat de mult.

— E o trataţie sărăcăcioasă, dar la ce vă puteţi aştepta în pădure ? De unde veniţi, de v-aţi rătăcit pe la noi ?

— De la aeroport. Voiam să merg la Praga.

— Aţi fost la aeroport ? Nu cumva aţi venit cu avionul de dimineaţă ?

— De ce întrebaţi ? se sperie.

— Aşa... Zboară chiar deasupra noastră, azi a avut întîrziere...

— Ştiu.

— Cică s-ar fi întîmplat ceva cu avionul ăla.

Lăsă brusc pe masă cana din care tocmai bea, şi mîna îi tremura atît de tare, încît cana se lovi cu zgomot de farfurie.

— Ce s-a întîmplat ?

Observă că pălise.

— Nu aveţi de ce să vă speriaţi. Cică l-a deturnat cineva, aşa spunea vînzătorul de la benzină.

— Cum de ştie ? întrebă, albă ca varul.

— Ştiţi cum e, la staţia de benzină se află totul.

Lăsă capul în piept. Vasăzică Holman, totuşi, o făcuse... Asta înseamnă că zboară într-acolo... S-a terminat, deci, cu toate speranţele că i-ar fi venit mintea la cap, că s-a speriat. Simţi acelaşi sentiment de groază ca de dimineaţă, la aeroport.

— E cumplit, spuse şi nici nu-şi dădu seama că vorbeşte cu glas tare. S-a sfîrşit.

— Nu-i adevărat, avionul se întoarce... Aveaţi pe cineva în el ?

— Eu ? Nu...

— Nu cumva trebuia să zburaţi cu el ?

Nu răspunse. Stătea nemişcată, acoperindu-şi faţa cu mîinile. Se uită la ea nedumerit.

— N-am... N-am luat avionul fiindcă mi-a fost rău.

— Nici acum nu vă e bine, spuse îngrijorat.

Se ridică.

— Trebuie să plec... Vă rog, aş lua benzina...

— Staţi jos şi odihniţi-vă. Tremuraţi toată... Şi beţi măcar ceaiul ăsta, o să vă facă bine. Dacă vă simţiţi prost, puteţi rămîne aici. Doar nu puteţi conduce aşa.

O sili să se aşeze la loc.

Copacii se mişcau fără zgomot în vîntul slab, umbrele şi petele de soare alternau pe suprafaţa mesei şi pe mîinile ei, întreaga lume se legăna încet şi ea nici nu avea putere să se ridice.

„N-a mai rămas nimic din tot ce am trăit în ultima vreme, s-a mistuit totul cum se mistuie umbrele cînd vîntul adoarme."

— Scuzaţi-mă, dar am trecut azi printr-o întîmplare cumplită şi nu-mi pot reveni... N-am dormit toată noaptea.

Pădurarul se sculă şi spuse :

— Se mai întîmplă. Daţi-mi cheile de la maşină, mă duc, torn benzina şi v-o aduc. De aici ieşiţi mai uşor la drum, mergeţi pe unde am mers eu pe motocicletă, drept înainte... Staţi liniştită, mă întorc imediat.

Luă bidonul și ieși. Dispăru între copaci și ea rămase din nou singură, și abia acum închise ochii și lăsă soarele și umbrele să i se plimbe pe față, și izbucni în plîns, și lacrimile i se prelinseră pe obraji.

„S-a isprăvit totul. Am pierdut."

Nici nu observă că bărbatul se oprise printre copaci și se uita la ea.

Cînd auzi motorul mașinii, deschise ochii, îi întoarse, se privi în oglinda din poșetă și încercă să se aranjeze cît de cît. Mașina însă ajunsese în fața căsuței.

— Nu uitați că nu aveți decît cinci litri ! Și nu mergeți prea repede.

— Nu, trebuie să... N-aveți idee ce mult m-ați ajutat. N-aș fi... N-aș fi fost în stare să mă descurc singură.

— Aveți mașină, așa că mai treceți pe aici cînd aveți drum încoace. Mai pot face ceva pentru dumneavoastră ?

— Nici nu știți ce mult ați făcut.

Nu spuse nimic și o conduse spre mașină. Ciinii scînceau încet după gard.

Alena se urcă la volan.

Pînă să pornească, pădurarul se aplecă spre fereastra deschisă :

— Mergeți drept înainte, ieșiți din pădure și, cum vedeți stația de benzină, o luați peste cîmp spre ea. De acolo înainte aveți indicatoare. Spre dreapta e Praga. Și dacă veniți vreodată aici, mergeți tot așa, pînă la stație, și o luați peste cîmp, pe drumul de pădure. O să țineți minte ?

— Cred că da.

În gînd însă își spuse : „Puține șanse ca noi doi să ne revedem."

Cînd porni motorul, pădurarul se aplecă încă o dată spre fereastră :

— Nu-i treaba mea, dar cred că n-ați putut să-mi spuneți totul. Uneori omul trece prin momente cumplit de grele, știu... Dar mă gîndesc că ar fi mai bine pentru

dumneavoastră dacă la răscruce aţi lua-o la stînga, vasăzică înapoi spre Karlovy Vary. Poate ar fi bine dacă le-aţi spune mai multe despre avion.

Se uită la el înspăimîntată. Ştie ce vorbeşte ? Ştie unde o trimite ?

O privi cu calm şi grijă, i se părea dintr-odată mai bătrîn, mai înţelept. Şi-şi dădu seama că sfatul pornise dintr-o inimă curată.

Nu-i răspunse. Dădu repede drumul pedalei de ambreiaj, maşina ţîşni din loc, abia reuşi s-o menţină pe drumul plin de gropi. Îl mai zări în oglinda retrovizoare, şedea nemişcat şi privea în urma ei. Are probabil aceeaşi privire plină de grijă şi de înţelegere. Bănuieşte probabil că nu va mai veni niciodată aici.

Drumul de pădure dădea în cîmp. Zări staţia de benzină şi, lîngă ea, răscrucea la care va trebui să se hotărască încotro s-o apuce.

XVIII

Cînd copilotul anunţase că trecuseră de Rakovnik, căpitanul nu făcuse decît să dea din cap. Copilotul observase încordarea de pe chipul lui. Bărbatul din spatele lor stătea nemişcat, ca o umbră ameninţătoare. Puteau comunica numai prin intermediul ochilor. Căpitanul privea fix înainte şi deodată, ca şi cum n-ar mai fi văzut bine, se aplecă deasupra aparatelor de bord, ba chiar atinse cu mîna indicatorul de combustibil. Apoi strînse uşor din ochi.

„Clar, își spuse copilotul. Ne înțelegem perfect.“ Rămase o clipă nemișcat, apoi se aplecă și el, ciocăni un cadran și spuse :

— Căpitane !

— Ce-i ?

Se uită la căpitan dintr-o parte, urmărit de privirea vigilentă a bărbatului din spate.

— N-aș vrea să te sperii, dar ia uită-te la combustibil. Mie nu-mi place. Ne apropiem de fund.

Căpitanul nu răspunse imediat. Copilotului i se păru că în ochii lui sclipea o urmă de satisfacție. Evident, în situația lor nu le ardea de distracție, dar se vede că secundul spusese exact ce era nevoie.

— Ar trebui să mai avem ceva, mormăi căpitanul.

— Am avut, dar scade, spuse copilotul. Vezi și tu, nu ?

— Așa se pare.

Apăsaseră amîndoi pe butonul ce făcea ca vocile lor să se audă la Praga, care era probabil pe recepție dar tăcea, fiindcă nu voia să încarce și mai tare atmosfera.

Așa era. Praga asculta și în cască se auzi glasul controlorului de trafic. Sau le înțelesese jocul, sau se neliniștise cu adevărat.

— ČSA 096, vă aud. Nu aveți combustibil ? Cereți „musafirului“ vostru să fie de acord cu alimentarea pe cel mai apropiat aeroport.

— O.K., spuse căpitanul. Se foi neliniștit în scaun și se prefăcu că verifică și el litrometrul.

Sincer vorbind, nu era absolut sigur că rezerva de combustibil le ajunge pînă la Frankfurt. S-ar fi putut să ajungă. Dar tot atît de bine s-ar fi putut să nu ajungă.

— Ce se întîmplă, fir-ar să fie ? ! spuse bărbatul din spatele lor, pe care discuția începuse să-l sperie.

— Nu mai avem benzină. Ți-ai amintit cam tîrziu de ideea asta a ta. Ți-am mai spus-o.

Bărbatul tăcu, neștiind ce să creadă.

— Vă descurcați voi, spuse apoi. Vă e și vouă frică pentru viața voastră, nu ?

— Sigur că ne e frică ! spuse copilotul furios. Cui nu i-ar fi ?

— Tăcere, aici hotărăște comandantul ! spuse bărbatul cu pistolul.

Copilotul mormăi ceva, dar în așa fel ca să nu se înțeleagă. Îi era totuși frică de bărbatul din spatele lui. Cunoștea foarte bine zgomotul unui pistol care se armează și știa din armată că dacă bărbatul se clatină brusc, poate apăsa și din întîmplare pe trăgaci.

Căpitanul recunoscu o umbră de respect în glasul bărbatului și se simți ușurat.

— Uite ce e, domnule... Nu, n-are sens să facem prezentările, ce părere ai ?... Uită-te deci la acul ăsta. Practic se apropie de zero. Fiindcă luăm maximum trei sferturi din rezervor. Am spus maximum. Să nu-ți închipui că la Praga sînt atît de idioți, încît nu se gîndesc și la asemenea surprize.

Reuși să rîdă scurt, răgușit.

— Ba bine că nu, spuse bărbatul ! Nu sînt eu primul care face chestia asta. Am studiat temeinic toate cazurile, dacă vreți să știți.

— E clar, am înțeles de la început că nu ești un ageamiu sau un romantic, declară căpitanul. Se cunoaște că ești un profesionist.

Copilotul se încruntă. „Ce tot trăncăne, pentru numele lui Dumnezeu ? Doar n-o să-i facem grații și să-l rugăm să aibă minte ! Aici n-avem de făcut decît un singur lucru și gata..."

Observă în plus că tocmai acum, cînd vorbea, căpitanul ridicase discret degetul de pe butonul care făcea legătura

radio cu Praga. Asta înseamnă că e conștient că spusele lui nu sînt destinate urechilor controlorului de trafic. Copilotul apăsă pe butonul aparatului său și auzi :

— Din cînd în cînd vă pierd...

Întoarse puțin capul spre căpitan, dar acesta nu auzea vocea de la Praga. Copilotul nu pricepea jocul căpitanului. Așa cum înțelesese perfect de bine că trebuie să înceapă să vorbească despre lipsa de combustibil, acum, pur și simplu, nu mai pricepea nimic.

— Sînt silit s-o șterg de aici, spuse Jan Holman și oftă. Sper că ai înțeles că sînt dispus să fac pentru asta orice.

— Să știi că te-aș ajuta bucuros. Eu conduc avionul, altceva nu mă interesează. Numai că nu sînt singur.

Se răsuci ușor spre bărbatul care ținea pistolul în mînă.

Îi surprinse privirea mirată.

— Dumneata ești comandantul, de altfel i-am și spus ăstuia să tacă... Ești comandant și eu am încredere în dumneata.

— Păi chiar despre asta e vorba. Fără încredere nu se poate face nimic.

Copilotul îl privea acum pe căpitan cu vădită uluială.

„Dă Doamne să tacă ! își spunea căpitanul. Dă Doamne să nu facă nimic ce ne-ar putea distruge pe amîndoi !"

— Și eu, ca și dumneata, vreau să rămîn în viață. Nu eu am deschis discuția despre combustibil, copilotul a deschis-o. Asta înseamnă că stăm prost și repet ce am spus chiar de la început. Cu avionul ăsta nu poți ateriza pe un cîmp de cartofi. Dumneata te gîndești numai la pistolul dumitale... Bine, bine, o împușcătură — în timpul zborului, desigur e foarte primejdioasă — poate face cel mult o gaură într-un om. Eu însă am văzut cum arată oamenii după prăbușirea unui avion. Să nu-ți dorești să vezi și dumneata. E groaznic !

— Vorbești de parcă eu aș vrea să se întîmple una ca asta ! strigă Holman.

— Așa-i Să cădem deci de acord. Curînd ajungem acolo de unde am plecat. Ai observat desigur — doar ai studiat înainte aeroportul din Karlovy Vary — că e destul de liniștit. Dacă ești de acord, aterizăm și luăm benzină. Pe urmă ne putem continua zborul.

Copilotul, uluit, încercă să întoarcă privirea spre comandant. Observă că, în timp ce vorbea, apăsase pe buton și că, deci, turnul de control din Praga auzea și el.

„Să nu fi înțeles eu ? Aș fi grozav de bucuros dacă m-am înșelat, nu există nimic mai rău decît să-ți suspectezi colegul."

Imediat se auzi glasul controlorului :

— Minunat, căpitane, asta e o soluție !

„M-am înșelat, răsuflă ușurat copilotul. Ce bine !"

— Păi da, și cum aterizăm, s-a zis cu mine ! exclamă bărbatul cu pistolul. Doar nu-s căzut în cap, căpitane ! Apropo, știi că și mie cunoștințele îmi spun *captain*, căpitane adică ? Nu-s eu prost, asta nu !

— Nici nu mă îndoiesc, altfel nici n-aș discuta cu dumneata așa cum discut.

— Cît zburăm, eu sînt stăpînul. Pe pămînt sînt zero, nu mă las eu dus cu una cu două. Mai degrabă mă fac praf pe drum, îmi convine mai mult ! strigă bărbatul.

— O moarte sigură nu e niciodată convenabilă. În plus, avionul e aproape plin... Și noi doi. Eu, de pildă, aș vrea grozav să trăiesc și nu mă îndoiesc că și secundul.

Copilotul ședea încruntat. „Nici nu-mi trece prin gînd să mă rog de nemernicul ăsta. Nu spun o vorbă." Și nu spuse.

— Nu avem de ales și-ți propun să supraviețuim. Trebuie să rămîi în viață ca să ajungi dincolo, nu ? Ate-

rizez pe aeroport și le cer permisiunea să stau cît mai departe de clădiri. Noi doi sîntem ostatici și nimeni dintre ai noștri sau dintre cei însărcinați cu paza aeroportului n-o să vrea să ne pună viețile în primejdie. Pistolul e în mîna dumitale, nu într-a noastră. Cer să vină cisterna la noi. Alimentarea nu durează mult... Să zicem zece minute.

— Și în timpul ăsta sosește la aeroport toată garnizoana din Karlovy Vary și începe să tragă în noi ! spuse, răgușit, bărbatul cu pistolul. Nici gînd !

— De ce să tragă în noi ? Un avion costă atîția bani, cîți n-ai văzut laolaltă în viața dumitale, nici eu, de altfel... În plus, ar pune în primejdie pasagerii și n-au voie s-o facă. Dar, în primul rînd, dumneata ții pistolul îndreptat împotriva noastră și sigur ai trage imediat în noi doi. Așa că înțelege că te sfătuiesc de bine. Dar decide-te odată, e timpul. Vremea trece și noi zburăm, dragă domnule, nu parcurgem metri, parcurgem kilometri și eu nu pot să deviez de la traseul impus, cred că știi lucrul ăsta, dacă ai studiat cît de cît zborul.

— Știu, mîrîi Jan Holman.

Nu știa ce să facă. Tot ce spunea căpitanul suna cît se poate de convingător. Dar dacă la mijloc e un truc ? Creierul lui lucra din plin. „Dumnezeule, ce bine mergea totul ! Adevărat, am făcut o greșeală, am scos prea tîrziu pistolul. Aici căpitanul are dreptate. Are însă și în celelalte privințe ?“

Apoi spuse :

— Bine. Cînd aterizați, pista să fie pustie ! Încep să trag la prima încercare de a mă duce cu prețul.

Copilotul se întoarse complet spre căpitan. Văzu cum în ochi îi sclipește o luminiță, dar s-ar putea să fie pur și simplu bucuros că atinge o clipă solul. Nu e prea plăcut să pilotezi avionul cu un pistol în spate, și pe deasupra cu piedica trasă.

Căpitanul apăsă pe buton şi rosti tare în microfon, astfel ca bărbatul cu pistolul să audă bine :

— Praga, turnul de control, CSA 096. Cer aprobarea să aterizez pe aeroportul Karlovy Vary. Avionul rămîne pe pistă şi se alimentează cu combustibil. Pe urmă zboară la Frankfurt. Orice încercare de încălcare a acestei convenţii are ca urmare focuri de armă !

— Recepţionat, spuse controlorul de trafic. Şi adăugă încet : Straşnic, căpitane !

— Zburăm peste Žlutice, continuă căpitanul.

— Coborîţi la o mie de metri !

— Coborîm la o mie de metri, raportă căpitanul. Apoi se adresă copilotului : Pregăteşte-te de aterizare.

— Am înţeles... Buletinul meteo ! spuse copilotul în microfon.

Ascultară pe urmă amîndouă informaţiile. Vremea era în general bună, vizibilitatea la fel, viteza vîntului între valori normale.

— Continui zborul spre Karlovy Vary, mai spuse căpitanul. Condiţiile au fost acceptate ?

— Bineînţeles ! spuse controlorul.

— Ţi-au acceptat condiţiile, spuse căpitanul şi se întoarse spre bărbat. Am ştiut că aşa va fi.

Acesta dădu din cap. „S-a ivit o complicaţie îşi spuse, dar pistolul e în mîna mea."

În căştile aviatorilor se auzi deodată alt glas.

— Îţi ţin pumnii, Zdeněk. Şi nu numai eu. Toţi ţi-l ţinem !

Recunoscu glasul, era al lui Milos, un prieten vechi. Drumurile li se despărţiseră cînd el ajunsese aviator, şi Miloš, după un accident de maşină, trebuise să schimbe şcoala şi rămăsese la turnul de control din Ruzyně.

Se bucură. Se străduí să şi-i închipuie pe băieţii din turn, urmărind încordaţi radarul. Cît ar vrea să-l ajute... !

Şi-l putea imagina pe comandantul turnului de control telefonînd pe linia directă la Frankfurt. Aproape că auzea glasul care confirma primirea :

— *I understand, OK zero ninety six* *, îl aşteptăm... Am înţeles...

Urmă o clipă de linişte, după care se făcu auzit turnul din Karlovy Vary.

— Aprob aterizarea ! Pista liberă, am primit dispoziţie de la Praga.

— Aterizăm, spuse căpitanul. Trenul de aterizare !

Jan Holman privi atent în jur, se aplecă mai aproape de piloţi, ca să vadă dacă nu există vreo cursă. În faţa lui apăru pista, panglica aceea cenuşie dintre pădurice şi cîmpul verde. Era pustie.

Avionul se înclinase brusc. Copilotul urmărea altimetrele şi-i anunţă :

— Altitudinea 200, viteza 130 altitudine 150, viteza 120... altitudine 100.

— Scoate flapsurile.

— Altitudine 60, viteza 115...100

Avionul atinse solul, tresăltă şi reduse brusc din viteză.

Holman privea în jur. Totul părea mort, nu se zărea nimic care să semene a ameninţare. Oftă uşurat.

Şi căpitanul, înainte ca avionul să se oprească de tot, privi în jur şi spuse :

— Ei, am avut dreptate ?

Din clădirea aeroportului ieşi o cisternă. Căpitanul îl văzu pe treapta maşinii pe comandantul aeroportului ; îl recunoscu, era pescarul acela pasionat, dornic să-i aducă pe toţi piloţii la barajul de aici, la pescuit.

„Zău că mi-ar plăcea grozav să fiu chiar acum pe malul apei !"

Se sprijini de manşă şi oftă adînc.

* Înţeleg, OK zero nouăzeci şi şase (în engleză în text).

— Obosit ? întrebă copilotul.

Căpitanul oftă din nou.

— Te miri ?

— Las' că te odihnești acolo, spuse Jan Holman împăciuitor. Spune-le băieților să se grăbească.

— Bineînțeles, și eu vreau să se termine mai repede ! Se întoarse spre copilot : Preiei tu comanda !

Copilotul aprobă din cap. Dar spuse :

— N-am trecut în viața mea de farul de la Cheb.

— Iar eu mă descurc mai bine la Atena sau la Cairo decît aici, se strîmbă acru căpitanul.

Din cabina călătorilor se auzeau glasuri enervate.

Era ora nouă și douăzeci și șase de minute.

XIX

Cînd avionul se apropie de sol, pasagerii se înviorară.

— Am ajuns... acolo ? întrebă domnul Hykl cu voce tare și strînse mîna Kamilkăi.

— Da' de unde, spuse un pasager care stătea în spatele lui, ce vă trece prin cap, ăsta nu-i Frankfurt !

— Cum să nu fie ? exclamă doamna în vîrstă, care mergea în Germania. Sîntem undeva afară din oraș, vă dați seama că la noi nu lasă un tîlhar să aterizeze pe aeroport !

Domnul Vána își mușcă buzele. Nu era sigur, dar parcă și-ar fi dorit să fie la Frankfurt. Intrase perfect în rolul de persoană răpită, el, adjunctul directorului, chemat cu sila la o consfătuire care-l va acoperi de rușine și care va trebui să-i dovedească vinovăția. Se va întoarce ca un erou. Dacă se mai întoarce...

Stewardesa nu primise informații de la piloți, dar recunoscu aeroportul pe care se așează avionul.

Agitaţia din cabină atinse apogeul. Oamenii se lamentau, se înfuriau, se temeau gîndindu-se ce se va întîmpla cu ei,

— Doar n-or să ne poarte veşnic prin aer ! izbucni în plîns o femeie.

— Şi cu noi doi ce va fi ? şopti Kamilka. Mă aşteaptă soţul.

Gîndul acesta, un adevărat sacrilegiu, că soţul o aşteaptă şi ea îl ţine strîns de mînă pe domnul Hykl, o tulbura nespus. „O dată în viaţă îţi dai seama, la băi, ce înseamnă dragostea şi uite ce sfîrşit aventuros te aşteaptă ! Îi trimit de aici o ilustrată", îşi spuse jenată.

— Vom rămîne încă mult timp împreună, şopti domnul Hykl. Oriunde am fi, nu avem altceva de făcut decît să aşteptăm. E foarte bine aşa.

În clipa aceea se auzi vocea stewardesei :

— Stimaţi călători, păstraţi-vă calmul, situaţia echipajului este şi aşa destul de dificilă ! Sîntem la Karlovy Vary (se auziră exclamaţii de dezamăgire şi de bucurie) şi se pare că aici vom lua benzină. Pe urmă, probabil, zburăm mai departe. Piloţii nu au de ales, atîta timp cît în spatele lor se află un om cu pistolul în mînă !

— Eu nu vreau să zbor nicăieri, eu răspund de nunta prietenului meu ! se văicări nuntaşul.

Faptul că băuse fără oprire o băutură atît de bună pentru stomac, îi dăduse peste cap sănătatea. Capul i se sprijinea neputincios de umărul uneia dintre domnişoarele de onoare, care se văita şi ea încet.

Între timp cisterna se apropiase de avion şi oamenii putură să vadă prin hublouri că inscripţia de pe ea era în cehă.

— Poftim, ce scandal ! Eu n-am plătit bilet de avion ca să mă trambaleze de colo pînă colo. Aş fi putut fi acasă. De ce n-am zburat direct la Frankfurt ?

Să ne lase să coborîm, fir-ar să fie ! Comandantul să spună că zboară mai departe numai dacă ne lasă să coborîm ! Auziţi ? strigă cineva.

Stewardesa stătea în picioare, nervoasă, şi nu ştia ce să facă. Îşi dădea seama că piloţii n-o duceau prea grozav şi nu voia să le facă şi ea griji în plus. De altfel nici nu mai era nevoie să-i cheme le telefon, căci deodată uşa se deschise.

În prag apăru bărbatul cu pistolul în mînă. În rîndul pasagerilor domnea o spaimă de moarte. Doar o femeie plîngea cu sughiţuri.

— Să fie linişte ! strigă bărbatul. Era ciufulit, vizibil enervat şi obosit şi el. Toată lumea să stea jos ! Dacă va încerca cineva să mă împiedice să zbor mai departe, îl găuresc, clar ?

Nici nu era nevoie să le-o spună. Oamenii priveau drept înainte, nemişcaţi.

— Curînd se termină totul şi atunci puteţi face ce vreţi !

În clipa aceea se ridică profesorul şi spuse :

— Domnule, sînt medic şi mă aşteaptă un bolnav. În sala de operaţie. Vreau să cobor din avion. Trebuie, înţelegeţi ? Voi încerca să ajung la Praga cu maşina.

Holman dădu din mînă cu nepăsare, singura lui grijă era să nu-i lase pe piloţi prea mult timp singuri.

— E vorba de viaţa unui om ! mai strigă profesorul insistent.

— Exact ! spuse Holman. Şi gîndi : „A mea !“

Se întoarse şi dispăru în cabina piloţilor

În avion nu mişca nimeni. Tăcea chiar şi doamna vorbăreaţă care mergea în Germania Federală. Abia ceva mai tîrziu stewardesa îşi dădu seama că tace fiindcă leşinase : începu să-i fricţioneze tîmplele cu colonie.

— Am făcut ordine, spuse Jan Holman, cînd se întoarse în cabină.

Se considera mai degrabă un membru al echipajului decît cel care deturnase avionul.

— Mai rezistă ei un pic, ce naiba !

— Bineînţeles, spuse copilotul. Eşti energic şi aşa e bine.

Bărbatul zîmbi satisfăcut

— Eu nu vreau altceva decît să ajung la Frankfurt, spuse. De fapt, nici nu vreau prea mult.

— Aşa-i, aprobă căpitanul, numai că o vrei prin mijloace cam ciudate, sper că recunoşti lucrul ăsta. Oricum, pentru mine e o enigmă cum ai intrat cu pistolul în avion.

Holman rîse mulţumit.

— A fost o şmecherie grozavă ! V-o spun înainte de aterizare. Bineînţeles că nimeni nu poate s-o repete. Contez pe faptul că, dincolo, ziarele vor scrie multe despre asta.

Căpitanul îşi spuse : „Ce om ciudat, e cam nebun şi, în acelaşi timp, pare normal." Era tot timpul atent să vadă dacă nu cumva omul ăsta face vreo greşeală, dacă nu-i scade atenţia, lucru care, pentru el, ar fi însemnat o şansă. Dar se părea că bărbatul cu pistolul a calculat bine totul ; chiar dacă îl putuseră duce în unele privinţe, cum a fost cu combustibilul, efectul asupra mersului întregii întîmplări n-a fost prea grozav ; ţinea în continuare pistolul îndreptat împotriva lor şi nu aveau nici cea mai mică speranţă. Nici o îndoială că aşa va fi şi de acum încolo.

Îl văzu pe comandantul aeroportului stînd ceva mai departe şi privind nedumerit spre hublourile cabinei, fără să poată interveni în vreun fel. Vedea probabil numai umbrele celor doi piloţi, poate-l vedea şi pe bărbatul din spatele lor. De afară se vede prost în avion.

„Acum sîntem pe pămînt sigur, îşi spuse căpitanul, de fapt numai acum s-ar putea face ceva. Uşor însă nu e, fiindcă ar trebui să am timp să discut cu copilotul.

Chiar dacă ar trage, ce s-ar putea întîmpla, atîta timp cît avionul e la sol ? Orice s-ar strica, nu e obligatoriu să aibă urmări grave, odată ce sîntem pe pămînt. În timpul zborului ar fi mai rău...

Numai că orice încercare poate să însemne pentru mine un glonte în cap... Și pe urmă, copilotul. În momentul în care începe să tragă, s-a zis cu el, așa că nu-i rămîne decît să continue. Al treilea glonte i-ar fi destinat lui.

Ce situație îngrozitoare, își spuse obosit, e ca un zid de întuneric în care nu se zărește nici o crăpătură.

Poate e mai bine să mă resemnez și, după ce ne alimentăm, să decolăm cît mai repede."

— Ca să te scutesc de surprize neplăcute, spuse căpitanul, trebuie să-ți atrag atenția că zborul pînă la Frankfurt nu e chiar lipsit de primejdii. Colegul aici de față ne-a spus că n-a făcut niciodată cursa pînă acolo și nici eu n-am făcut-o. Conform regulamentului, un pilot care nu a aterizat pe un aeroport de mai mult de trei luni este obligat să studieze din nou instrucțiunile de aterizare.

— Numai că instrucțiunile voastre nu mă prea interesează, spuse Holman.

— Știu..., voiam doar să spun că ne vom roti un timp, căci trebuie să ne dirijeze cu mai mare atenție decît o fac în cazul unei curse normale și să ne așeze undeva în afara traficului maxim.

— Ai zburat peste hotare, așa că te pricepi !

— Am zburat în altă direcție.

— De ce nu mai zbori în străinătate ? întrebă deodată Jan Holman.

Copilotul, care privea afară cum decurge alimentarea cu combustibil, se întoarse intrigat spre căpitan. Sînt curios ce-o să-i răspundă.

Căpitanul strînse doar din umeri.

— Se întîmplă uneori ca omul să facă o greşeală. Ei, şi pe urmă zboară pe cursele interne. Dar, după cum vezi, şi-aşa e destul de palpitant.

— Bine-bine, spuse împăciuitor Holman, doar nu ţi-am făcut nimic. Dacă oamenii cad de acord, merg bine toate.

— Cînd ai un pistol în mînă, acordul e sigur, spuse ironic căpitanul.

— Dac-ai avea minte, ai rămîne acolo cu mine. Ştii ce posibilităţi există pentru oameni ca dumneata ?

— Ştiu, mergeam acolo de trei ori pe săptămînă. E foarte bine în străinătate. Cel mai bine însă e să te poţi întoarce acasă.

Muncitorii care alimentau avionul erau pe terminate. Nu păreau prea încîntaţi.

Era ora nouă şi patruzeci şi cinci de minute.

XX

Sublocotenentul Venhoda se chinui un timp cu procesul-verbal, apoi se duse la comandant. Cînd deschise uşa biroului acestuia, observă pe chipul lui o expresie neobişnuit de mohorîtă. „Fir-ar să fie, mai bine nu veneam.“ gîndi.

— Bine că ai venit, îl întîmpină comandantul. Tocmai am aflat că avionul deturnat a aterizat pe aeroportul nostru.

— Sfinte Doamne, ar fi trebuit să fim acolo şi să-l înşfăcăm ! exclamă sublocotenentul.

— Dacă s-ar putea ! Am primit ordin să anulez toate măsurile luate, aeroportul trebuie să fie pustiu şi n-are voie să apară nimeni... Am eu acolo o maşină de observaţie, dar stă în faţa clădirii aeroportului, să nu se vadă. Bine-am ajuns !

Venhoda își frecă îngîndurat o ureche. Semn de maximă concentrare.

— Deci am avut dreptate, spuse în cele din urmă.

— Da, și la ce ne servește ? Îl avem sub lacăt pe cel ce nu a participat la deturnare, în timp ce acela care a făcut-o e în avion și curînd își va lua zborul peste dealuri.

Venhoda oftă.

— Eu m-am hotărît, șefule. Ies la pensie. Nu mai sînt bun de nimic.

Comandantul se strîmbă de parcă băuse oțet.

— Ce tot spui... ? Doar dumneata ai fost acela care a descoperit totul !

— Da, da, dar cînd ? se văită Venhoda. Cînd era prea tîrziu ! Ce mi-a mai dat de furcă băiatul ăsta ! Și-a jucat atît de bine nevinovăția, că era cît pe ce să-l cred.

— Ba nu, ai procedat bine, spuse comandantul, și la el asta însemna mult.

— Întotdeauna mi-e milă de tinerii ăștia. N-o să-i fie deloc ușor ! Cel care a născocit planul va fi departe, în timp ce pe el îl vor judeca pentru tentativă de deturnare. E cam mult !

— Părerea de rău e lucrul de care are cea mai puțină nevoie un miliţian, îi spuse comandantul pe un ton didactic. Ce mi-ai adus ?

— Un proces-verbal incomplet.

Sună telefonul. Comandantul ascultă o clipă și pe urmă zise :

— Da, e aici, aduceți-o sus. Da, va fi la el... Închise și spuse : Du-te la dumneata în birou, a venit o femeie, zice că a fost de dimineață la aeroport și vrea să vorbească cu cineva.

Venhoda se însufleți.

— Ia te uită ce bine se potrivesc lucrurile ! Trebuie să fie femeia de urma căreia n-am putut da. Dar ce-mi

mai poate spune acum, cînd avionul e gata de decolare ? A naibii treabă...

Ieşi în goană pe coridor. „E inutil, oricum, însă vorbesc bucuros cu ea. Pe urmă pot să închei procesul-verbal."

Cînd se apropie de femeia care stătea pe coridor, observă că tînăra aceea arătoasă tremură toată şi, deci, va fi greu de vorbit cu ea. „O femeie care plînge e bună de orice, numai de un interogatoriu ca lumea, hotărît nu ! O să verse puhoi de lacrimi şi n-o să-mi spună mare lucru. Nu face nimic, Venhoda, se vede că azi e o zi neagră şi mai bine nu poate fi !"

Se străduí să zîmbească a bun-venit.

— Poftiţi, poftiţi, am sosit, la noi e întotdeauna ca la balamuc, iar azi e şi mai şi ! Aşa că nu vă supăraţi că a trebuit să aşteptaţi pe coridor.

Deschise uşa şi ea nu răspunse. Frămînta nervoasă o batistă între degete.

— Luaţi loc... Eu sînt sublocotenentul Venhoda.

— Alena Chyrová, şopti femeia.

„Trebuie să mă port cu grijă, să nu-mi leşine aici, e la capătul nervilor."

— Deci dumnevoastră sînteţi doamna care s-a simţit rău la aeroport, de n-a putut să ia avionul. Mă bucur că vă cunosc.

— Aţi aflat despre mine ? spuse speriată.

— Mai aflu şi eu cîte ceva... Noi ştim o groază de lucruri, dar, drept să vă spun, uneori nu ne serveşte la nimic. Ca în cazul dumneavoastră... Mă bucur însă grozav că aţi venit, măcar închei procesul-verbal. Bineînţeles că nici dumneavoastră, nici eu nu mai putem schimba nimic, doar aşa, de dragul ordinii.

Se şi aşezase la măsuţa cea mică cu maşina de scris pe ea, pe urmă însă îi veni o idee.

— Ce-aţi zice de o cafea ? Nu v-ar prinde bine ?

Aprobă din cap.

— Mulțumesc, aș vrea tare mult...

Mîinile și glasul îi tremurau în continuare.

În timp ce punea apa la fiert, spuse :

— Ce vi s-a întîmplat la aeroport ?

— Nervii, probabil.

— Știți că ar trebui, de fapt, să le mulțumiți nervilor ? Măcar pentru faptul că vă aflați aici. Cei care au zburat sînt chiar acum într-o situație ceva mai proastă. Aș zice că tocmai îi lasă nervii. Cînd le veți povesti celor de acasă, vor respira ușurați... Sînteți măritată ?

— Nu, divorțată. Un copil... Vreți și adresa ?

Rise.

— N-am ce face cu ea. V-am întrebat și eu așa...

Apa fierbea, o turnă în cană peste cafeaua pregătită și aspiră lacom parfumul. Femeia îl privea încurcată. Oftă :

— Eu o să miros numai, mi-am băut rația pe ziua de azi. Știți, dragă doamnă, cu anii...

Zîmbi și puse cu grijă ceașca pe masă. Întinse spre ea o zaharniță.

— Sînteți foarte amabil.

Apoi nu se mai auzi, mult timp, decît țăcănitul linguriței în ceașcă. Sublocotenentul trase hîrtiile spre el și începu să le frunzărească posomorît. Ar fi preferat să stea pur și simplu de vorbă cu femeia asta, dar procesul-verbal nu-i dădea pace.

— Cred că numele Karel Mařík nu vă spune nimic.

— Cunosc acest nume, răspunse încet. Sorbi din cafea.

Venhoda se holbă la ea :

— Îmi puteți spune cum de-l cunoașteți ? De unde ?

— De la Praga. Mai exact spus, de la Jan Holman.

— Cine-i ăsta ?

— Prietenul lui, dacă pot spune așa. Cel care...

Femeia se opri brusc. Încerca să vorbească coerent, dar nu reușea, strînse îndelung buzele, dar nici așa nu fu în

stare să pună stavilă valului de lacrimi. Își așeză pe masă brațele și-și culcă pe ele capul. Plînse îndelung, cu sughițuri.

— Vreți să spuneți că Jan Holman e bărbatul din avion ?

Dădu din cap că da.

— Ce poveste, oftă Venhoda uluit. Vasăzică dumneavoastră sînteți... De unde îl cunoașteți pe Holman ? Vreau să spun dacă ați avut relații mai strînse cu el.

Dădu din nou din cap, în șuvoiul neîntrerupt al lacrimilor.

Venhoda se ridică, muie un colț de prosop în apă rece și i-l dădu.

— Încercați să puneți pe ochi o compresă rece. În general ajută... Deci, pe scurt, trebuia să zburați și dumneavoastră ?

Aprobă din cap.

— De ce n-a luat Marík avionul, am înțeles. Dar de ce nu l-ați luat dumneavoastră, odată ce dumneavoastră și Holman. . Nu cred că v-a fost chiar atît de rău !

— Nu voiam să plec cu el. Nu puteam. Ce să fac acolo ?

— Se-nțelege, aprobă Venhoda. Eu vă înțeleg. Dar ce vrea să facă acolo el... adică Holman ?

— Vrea să trăiască bine.

Zîmbi amar.

— De, există oameni care au un asemenea program de viață... Și cînd v-ați gîndit să nu plecați ?

— Nu știu. Probabil de cînd a început Holman să vorbească despre asta. Dar mi-a fost frică să-l refuz. Mi-a fost frică să nu-l pierd. Credeam... că vom fi împreună.

— Ziceați că aveți o fetiță. Ce voiați să faceți cu ea ?

Șovăi :

— S-o iau cu mine. Dar el s-a opus... Știți, sincer vorbind, nu prea credeam că o să încerce cu adevărat.

Îmi spuneam că e un vis nebunesc de-al lui şi o să-i treacă. Zicea că tatăl lui trăieşte în Vest, dar adesea aveam impresia că nu tot ce spune e chiar adevărat. De tatăl lui nu ştie de multă vreme nimic, aşa că şi-a făcut un vis că e acolo şi că ar fi bucuros să-l ajute... Dar cînd Maŕík i-a făcut rost de arme, atunci... Atunci nimic nu l-a mai putut opri. Nici eu.

— Totuşi, în felul lui vă iubea, nu ?

— Aşa am crezut... Acum însă n-aş mai putea să jur.

Dădu în tăcere din cap. Totul îi era clar. La proces o vor întreba, bineînţeles, de ce nu s-a opus mai din vreme. De parcă ar fi atît de uşor pentru o femeie îndrăgostită !

Se plimbă un timp prin cameră în tăcere, apoi se hotărî şi ridică receptorul. Telefonă la aeroport.

— Daţi-mi legătura cu turnul, spuse.

— Ascult ! răspunse un glas de la turnul de control.

— Venhoda. Avionul mai e acolo ?

— Da, dar se pregăteşte să decoleze.

— Îmi puteţi face legătura cu cabina piloţilor ?

— Sigur, deşi nu cred să folosească la ceva. Ei nu pot să facă nimic.

— Ştiu. Un moment !

Astupă microfonul cu palma şi-i spuse Alenei :

— Ştiţi că avionul cu Holman e pe aeroport ?

Uluită, deschise ochii.

— Nu cumva s-a răzgîndit ?

— Aş zice că nu, fiindcă ţine în continuare pistolul în mînă şi-l obligă pe pilot să-l ducă la Frankfurt, de îndată ce iau benzină. Dacă i-aţi spune cîteva cuvinte ?

Se sperie.

— Eu ? Nu... Nu, vă rog ! Nu vreau să vorbesc cu el. Mi-e frică.

— De ce vă e frică ? Poate ar renunţa.

Îi privea fără să rostească o vorbă. În adîncul sufletului ei era convinsă că e zadarnic.

Sublocotenentul ridică palma de pe receptor și spuse :

— Transmiteți-le celor din cabină că doamna Alena Chyrová ar dori să vorbească cu Jan Holman — cel care-i ține în șah... Exact așa să le transmiteți !

XXI

Între timp, pe aeroport, cisterna plecase de lîngă avion.

Comandantul aeroportului încă mai stătea pe pistă. Ce situație ! Cînd cineva, în aer, silește echipajul să schimbe ruta, asta e piraterie aeriană, dar — într-un fel — un asemenea lucru poate fi imaginat. Ce se petrece acum însă e împotriva oricărei rațiuni sănătoase. Avionul aterizează lin să ia combustibil, în spatele piloților e un bărbat străin și nu se poate face nimic, peste cîteva clipe pornesc motoarele și bărbatul, împreună cu toți ceilalți, își ia zborul... „Iar eu stau aici și nu pot decît să înjur. Cam puțin..."

În cabină, căpitanul se întoarse spre Holman.

— Vezi, s-a rezolvat ! Mulțumit ?

— Îți bați joc de mine ? îi răspunse Holman furios. Ce s-a rezolvat ? Nimic nu s-a rezolvat ! Ne aflăm tot acolo unde eram cînd m-am urcat în avion. La Karlovy Vary !

— Ești nerecunoscător. Am făcut tot ce s-a putut.

— N-ai făcut nimic ! Să nu-ți închipui că mă îmbeți cu apă chioară. Nu sîntem nici cu un metru mai aproape de frontieră.

Bărbatului îi tremura glasul. Se vede că și asupra lui își făcea efectul epuizarea.

Copilotului îi trecu prin minte că tipul avea, de fapt, dreptate.

Căpitanul însă asculta bucuros. Acum se putea gîndi cu sînge rece la ce va urma. Și la ce avea el de făcut. Inspiră adînc și izbucni, neobișnuit de furios :

— Te porți de parcă eu aș fi de vină ! Nu crezi că m-am săturat ? Să zbori cu un pistol în ceafă, nu-i nici o plăcere ! Acum trebuie să așteptăm !

Holman își mușcă buzele. Înțelegea, evident, dar îl cuprinse frica. Privirea îi alerga neobosită încolo și încoace. se aștepta ca, din clipă în clipă, cineva să atace avionul. Se înțelege că ar fi tras, numai că el nu voia să tragă. Știa prea bine cum s-ar sfîrși...

Căpitanul îi spuse copilotului :

— Pregătește-te.

Acesta nu răspunse nimic.

— Ai auzit, fir-ar să fie ? spuse scrîșnit bărbatul cu pistolul. Mișcă ! Ce căști gura ?

— Mai întîi trebuie să verific aparatele. Uită-te cîte are de făcut un pilot înainte de decolare. Și-i dădu o listă, într-un dosar de plastic.

— Lasă-mă în pace ! Nu vreau să văd nimic ! Vreau să zburăm !

Și agită amenințător pistolul.

— O să zburăm, spuse căpitanul.

„Ultimele secunde de speranță, gîndi. Cînd ne-am ridicat de la sol. s-a sfîrșit..."

— Durează prea mult. Voi lungiți lucrurile !

Glasul bărbatului tremura de furie. Simți cum îi asudă palmele, spaima îl strîngea de gît, tînjea să iasă la aer.

— Dacă nu ne crezi, trage odată ! urlă căpitanul. Copilotul încremeni. Ia, fir-ar să fie, casca mea, să auzi că

nu se petrece nimic care să nu fie legat de decolare ! Poţi să le spui celor din turn că vrei să grăbeşti decolarea, chiar şi împotriva tuturor prescripţiilor !

— Mă doare-n cot de prescripţiile voastre ! răcni Holman, pe care strigătul căpitanului îl făcuse şi mai nervos.

Şi secundul se enervase şi-şi dorea cu disperare să se termine odată : „Oricum nu ne mai ajută nimic; să decolăm naibii şi să mergem unde vrea nebunul ăsta..."

Ochii căpitanului însă erau reci, privirea concentrată. „N-am nevoie decît de un fleac, îşi spunea, de o secundă în care ar fi silit să-şi aplece blestematul ăla de pistol. Curînd sîntem iar în aer şi atunci va fi prea tîrziu, abia atunci va fi cu adevărat sfîrşitul.

Sau s-a sfîrşit de pe acum ?"

Aerul din cabină era insuportabil de dens, tensiunea atinsese apogeul.

„Am nevoie de o singură secundă... Si ea nu vine !"

În receptor se auzi un pocnet. Vorbea turnul de control :

— Căpitane, ascultă cu atenţie ! Bărbatul cu pistolul se numeşte Jan Holman. Spune-i să ia casca, vrea să vorbească cu el Alena Chyrová.

Chipul căpitanului încremeni. Rosti printre buzele întredeschise :

— Am auzit. Transmit.

Se rezemă apoi de scaun şi întoarse capul. Privea de fapt pentru prima oară în ochii bărbatului cu pistolul.

— Domnule Holman, ia casca mea, vrea să vorbească cu dumneata Alena Chyrová.

Şi secundul se întoarse uluit, aşa că văzu şi el cum bărbatul cu pistolul păleşte. Îşi pierdu brusc aerul de superioritate. Era clar că nu ştie ce să facă.

Holman rămase ca trăsnit. Cum de-i ştiu numele ? Cum de-o ştiu pe Alena ? Unde e ?

Spuse răguşit :

— Eu... eu nu cunosc pe nimeni.

— S-ar părea că da, odată ce ne anunţă turnul de control, spuse căpitanul.

Lui Holman începură să-i tremure mîinile.

— Ea... ea e pe aeroport ?

— Nu ştiu, spuse rezervat căpitanul şi scoase căştile. I le dădu peste umăr, fără o vorbă.

Holman şi le puse la urechi cu pistolul aţintit în continuare asupra lor.

— Trebuie să apeşi aici, pe butonul ăsta alb. Aşa ai să auzi şi o să poţi vorbi şi dumneata.

Holman fixă mai bine căştile pe urechi şi se aplecă spre buton. Comandantul se dădu puţin la o parte, să-i facă loc. Cum cabina era mică, se înghesuiră, fără să vrea, unul în celălalt.

În clipa aceea se produse totul.

Căpitanul se încordă şi lovi cu mîna pistolul. Se auzi un sunet metalic. Copilotul văzu cum pistolul cade pe jos şi se aplecă cu viteza fulgerului să-l ridice.

Holman îl calcă pe mînă, dar în aceeaşi clipă simţi lovitura puternică a palmei căpitanului. Îl lovise lateral sub bărbie, o lovitură cumplită. Horcăi şi căzu pe uşă cu braţele desfăcute. Sub greutatea corpului lui uşa se deschise, dar copilotul care dispunea de mai mult spaţiu, se aruncă în aceeaşi clipă asupra lui şi-l acoperi cu corpul său. Degetele îi strîngeau beregata.

Horcăitul se amestecă cu strigătele pasagerilor care văzură deodată pe jos acest ghem de neînchipuit.

Holman nu opuse rezistenţă, era terminat. Copilotul îl întoarse pe burtă şi-i răsuci braţele la spate. Căpitanul scoase cureaua de la geanta lui de voiaj şi-i legă mîinile. Apoi se aplecă, luă pistolul care ajunsese sub scaun, scoase cu grijă încărcătorul şi glonţul de pe ţeavă.

Bărbatul zăcea pe podea, pe burtă, nemişcat.

— Jana ! strigă căpitanul spre stewardesă. Deschide uşile !

Dădu drumul, din cabină, scării rabatabile. Puse la urechi casca copilotului şi strigă :

— Turnul de control, mă auzi ? ! Chemaţi Miliţia ! L-am prins !

— Ce ? spuse glasul de la turn.

— Miliţia şi un doctor, s-ar putea să-l fi atins un pic cam tare. Şi anunţaţi Praga !

Aruncă apoi căştile şi-l ajută pe copilot să tîrască corpul fără cunoştinţă al bărbatului prin cabina pasagerilor, afară din avion.

În jur, oamenii încremeniseră, cei mai mulţi erau palizi, apoi cineva exclamă :

— Deci s-a sfîrşit !

Domnul Vána îşi adună hîrtiile, fără să ştie ce să creadă. Se părea că la Frankfurt nu mai ajung...

Doamna în vîrstă care ştia prost ceha începu deodată să vorbească nemţeşte, dar nimeni n-o înţelese.

Profesorul care se grăbea să ajungă la operaţie se uită la ceas şi clătină din cap. Pierduse prea mult timp.

Maşina Miliţiei care stătea în faţa clădirii aeroportului porni în trombă pe pistă, îndreptîndu-se cu viteză maximă spre avion. Doi bărbaţi în uniformă săriră din ea din mers.

— Nu e nevoie să vă grăbiţi, încă nu se opune ! strigă copilotul.

Cînd îl urcară în maşină, Jan Holman deschise ochii. Înţelese ce s-a întîmplat ? Nu înţelese ?

Ochii îi rămaseră larg deschişi şi buzele şoptiră ceva. După spusele sergentului care-l sprijinea, ar fi repetat întruna :

— Sînt nevinovat... Revolverul nu funcţiona...

Spre căpitan se îndreptă în goană comandantul aeroportului și, de departe, venea în fugă fata cu pulover alb de la îmbarcare. Pasagerii se îmbulzeau să coboare din avion.

Copilotul îi spuse căpitanului :

— Asta zic și eu lovitură ! Mai ceva ca la Șeherazada, nu ?

— Cred că da... Azi eram mai furios.

Apoi căpitanul privi în jur și simți oboseala și durerea din mînă. Cînd fata de la îmbarcare ajunse lîngă el și-l îmbrățișă, îi spuse :

— Stai, frumoaso, nu sînt un erou ! Tot drumul mi-a fost groaznic de frică. Pe toți ne-a salvat cel care a avut ideea genială cu apelul femeii.

Deasupra lor se boltea cerul albastru senin, adînc ca o prăpastie, și deodată simțiră cu toții o bucurie profundă la gîndul că au pămîntul sub picioare.